

איגוד ערים לאיכות הסביבה גליל מערבי

סיכום שנת 2019

נהריה עכו כרמיאל מעלות-תרשיחא מטה-אשר מעלה יוסף משגב אבו סנאן ג'וליס ינוח-ג'ת
כפר יסיף מעיליא מזרעה כפר ורדים שלומי פסוטה מגדל תפן

שלום רב,

סיכום שנת העבודה 2019, לפניכם.

באיגוד רכזים מקצועיים המבצעים עבודה רבה ומגוונת. השנה נוספו אלינו דורון אחלאוי – מנהל מדור תעשייה ואלעד חלימי – מפקח חוקי עזר ושטחים פתוחים. שניהם נוספו אל צוות העובדים באיגוד:

עילית בלוד- רכזת החינוך
יעל הרטמאיר- אקולוגית
גיא סילפן- מפקח תעשיות ומודד קרינה ורעש
אורנה וולפסון- מפקחת תעשיות
איתמר יפה- מתכנן האיגוד, העוסק גם בפיקוח על מחצבות, מדידת רעש ופיקוח על טיפול באסבסט צמנט
לורנס עמר- ראש אגף תשתיות
שירה שטרנשוס- מנהלת לשכה ועוד ועוד
שמעון אביטן- מנהל חשבונות וגזבר
סוזאן נהרא- עובדת משק
והח"מ.

לצידנו ובתמיכה רבה נמצאים אנשי הנהלת האיגוד ומועצת האיגוד, מהם אנו זוכים לביקורת ככל שצריך אך בעיקר לתמיכה, לפרגון ולשיחה. בכך אנו זוכים לסביבת עבודה תומכת ויעילה ואנו מברכים על כך.

סביבת העבודה של כולנו רווית מתח ותסכול לעיתים אך יותר מכך משופעת בשיתופי פעולה, בהיענות לדרישותינו מתוך הבנה שלהן ומתוך רצון בסביבת חיים טובה.

על כל אלה, התודה.

הילה בן-דורי- מנכ"ל

דוד מלכה – יו"ר

מצג האיגוד

איגוד ערים לאיכות הסביבה גליל מערבי הוקם על פי חוק איגודי ערים ובצו הקמה בשנת 1983 . האיגוד מנוהל על ידי מועצת האיגוד. המועצה היא הגוף המתווה מדיניות האיגוד. לרשויות האיגוד נציג או נציגים במועצת האיגוד המתכנסת כ- 4 פעמים בשנה.

האיגוד עובד בשיתוף פעולה מלא עם מחוז צפון של המשרד להגנת הסביבה, עם איגודי ערים ויחידות סביבתיות ועם ארגונים סביבתיים שכנים (העברת נתונים, התייעצות, פורומים אזוריים) .

האיגוד נותן מענה ויעוץ סביבתי ל- **17 רשויות** באזור ובתוכן **90 ישובים** המונים כ- **350,000 תושבים** והמשתרעים על שטח שיפוט של כ- **730,000 דונם**.

הצגת רשויות האיגוד :

מס' תושבים (*)	מעמד מוניציפאלי	מס' בתי אב	שטח שיפוט (דונם)	
61,121	עירייה	19,000	10,500	נהריה
53,950	עירייה	16,460	12,021	עכו
51,546	עירייה	15,000	24,000	כרמיאל
23,951	עירייה	6,730	9,267	מעלות תרשיחא
25,787	מועצה אזורית	5,750 (32 ישובים)	220,000	מטה אשר
9,715	מועצה אזורית	3,000 (22 ישובים)	240,000	מעלה יוסף
25,380	מועצה אזורית	4,900 (35 ישובים)	180,000	משגב
12,447	מועצה מקומית	3,072	6,718	אבו סנאן
5,966	מועצה מקומית	1,369	3,970	ג'וליס
6,008	מועצה מקומית	1,400	13,400	ינוח ג'ת
9,927	מועצה מקומית	2,260	3,194	כפר יסיף
3,172	מועצה מקומית	750	1,365	מעיליא
3,582	מועצה מקומית	850	570	מזרעה
6,230	מועצה מקומית	1,650	4,701	כפר ורדים
6,764	מועצה מקומית	1,942	5,868	שלומי
3,055	מועצה מקומית			פסוטה
-	מ.מ תעשייתית	76 מפעלים	2,700	תפן

בדו"ח זה מוצגות הפעילויות העיקריות של עובדי האיגוד

מס' עמוד	אחראי	תחום פעילות
4	עילית בלוך	חינוך וקהילה
18	איתמר יפה	תכנון סביבתי
25	איתמר יפה	רישוי עסקים
27	ד"ר אורנה וולפסון, גיא סילפן, דורון אחלאוי	פיקוח תעשייה
41	איתמר יפה	סביבה חקלאית
46	לורנס עמר	פסולת ומחזור
64	גיא סילפן	ניטור קרינה
66	יעל הרטמאיר	אקולוגיה
71	איתמר יפה	מניעת מפגעי אסבסט
76	איתמר יפה, גיא סילפן	דיגומי קרקעות מזוהמות
86	איתמר יפה	פיקוח מחצבות
92	איתמר יפה, גיא סילפן	ניטור רעש
93	שירה שטרנשוס	פניות הציבור

חינוך וקהילה

כללי

בשנת 2019, עסקנו בפעילויות הסברה וחינוך לקהילה ולמוסדות חינוך פורמליים ובלתי פורמליים, במטרה לקדם פעילות סביבתית במגוון קהלים. השנה, שמנו דגש על נושאי טבע ומגוון ביולוגי. הגידול המואץ באוכלוסייה, פיתוח שכונות חדשות כמעט בכל יישוב, בטון והאספלט, פעמים רבות באים על חשבון פלאי הטבע המצויים באזורנו ורגע לפני שייעלמו, מחובתנו לתת על כך את הדעת ולקחת אותם בחשבון. קיימנו סיורים והשתלמויות ויזמנו הרחבת הפרויקט להפצת פרחי הבר בגליל המערבי. כך גם, קיום שיתוף פעולה עם גופים ותושבים פעילים, עם בעלי התפקידים ברשויות ובמשרדי הממשלה, הוא חלק בלתי נפרד מהפעילות החינוכית ברשויות האיגוד.

"בכל דבר בטבע יש משהו מן המופלא".
אריסטו

עיקר הפעילות ב- 2019 בתחום חינוך וקהילה, נעשתה במסגרת שלושת היעדים הבאים:

1. העלאת המודעות הסביבתית בקרב קהלים מגוונים (פרויקטים, השתלמויות, סיורים).
2. קידום החינוך הסביבתי במוסדות החינוך הפורמאליים.
3. ליווי וייעוץ ברשויות האיגוד לצורך יישום ערכים ורעיונות סביבתיים (ועדות אי"ס, עמותות וכד').

1. העלאת המודעות הסביבתית בקרב מגוון קהלים (פרויקטים, השתלמויות, סיורים)

א. קורס שפת הציפורים

השנה, ערכנו שני מחזורים נוספים של קורס "שפת הציפורים", אחד באביב ועוד אחד בסתיו האחרון, בספטמבר-נובמבר 2019. לאט ובהתמדה אנחנו מוסיפים מידי שנה, עוד ועוד תושבים נלהבים הנשבים בקסמן של הציפורים ושל המדריכים המוכשרים אורי ערד וסטפן קסטנבוים. בסה"כ השתתפו עד היום מעל 60 תושבים מהגליל המערבי ובסוף ינואר 2020, נקיים "סיור מחזורים" באגמון החולה.

באביב 2020 צפוי להיפתח מחזור נוסף. ההרשמה כבר החלה, מוזמנים להירשם! בסיום הקורס סיכמנו עם סבב משוב מהמשתתפים. הנה מספר אמירות מהסבב:

"הקורס היה חי מאוד! פתח את ההקשבה"

"פתח עוד ערוץ תקשורת, זה פתח להתבוננות נוספת"

"הדהוד מהסביבה אלי דרך החושים ולהפך"

"נהניתי מאוד! נשאר טעם של עוד ... המודעות שלי לסביבה ולנושא עלתה"

דוכיפת מצויה

ב. סיור חורף בוטני

לכבוד ט"ו בשבט האחרון, קיימנו בסוף ינואר 2019, סיור בוטני חורפי לתושבים, בהנחיית ד"ר טל לבנוני מאוניברסיטת תל-אביב.

הסיור התקיים על תל בר-קפרא בשכונת גבעת רם, בכרמיאל. התל עבר סקר אקולוגי, ומצויים בו ערכי טבע ומסורת מעניינים. ביום שמש חורפי, נהנינו מפינה של טבע עירוני נהדר, פריחה, בעלי-חיים ותצפית נוף של פיתוח אל מול שימור המגוון הביולוגי. השתתפו 35 תושבים מכרמיאל ומיישובי האזור.

לכבוד ט"ו בשבט
סיור חורפי של כף בטבע

בואו לטייל אתנו באזור כרמיאל!
נכיר צמחים שרק נבטו ואחרים שכבר פורחים, בעלי חיים קטנים ומסקרנים וסיפורים מרתקים.
עם טל לבנוני מאוניברסיטת תל-אביב ועם צוות האיגוד.

יום שישי 25.1.2019, בין השעות 9:30-12:30
(מקום מפגש מדיק ייחוס בהמשך לנרשמים)

הגעה עצמאית, ציוד נדרש- נעליים להליכה,
מים, בגדים נוחים.
מומלץ להביא תרמוס עם שתיה חמה.

במקרה של מזג אוויר סוער מאוד, נעדין
הסיור איננו בתשלום,
אך כרוך בהרשמה מראש אצל:
שירה / עילית 04-9888633, 052-8011370 או במייל igud@ecowest.co.il

SAVE THE DATE!
ספארי לילה בגליל המערבי!
4.4.19, בערב ירח מלא,
נטייל ונכיר
בעלי-חיים ליליים
הפעלים בסבט של אזורם.

ג. סיור אביב – "ספארי לילה"

עם בוא האביב, באפריל 2019, הזמנו את תושבי הגליל המערבי, לסיור ערב בחוף בצת. האזור שסיירו בו, הוכרז לאחרונה כשמורת טבע, ואכן, יכולנו להתרשם מעושר הצמחייה ובעלי החיים החופיים באזור, לצד הפיתוח הנוגס בחופים מהרשויות השכנות.

הנחה אותנו, אחיעד סוירי והשתתפו, למרות מזג האוויר הקריר, 14 משפחות עם ילדים, בסה"כ – 45 משתתפים.

חבלבל החוף

מנתור החוף

עדעד כחול

אלמוות הכסף

ד. סיורים לפעילים ממטה-אשר ומעלה-יוסף

ביוזמת חדוה לבנת ורותי גלעדי מכלוף, רכזות חינוך סביבתי וקהילה במעלה-יוסף ומטה-אשר, ובשיתוף עם רכזת החינוך באיגוד, ארגנו 3 סיורים לתושבים הפעילים. מטרת הסיורים הייתה גם לפרגן לתושבים הפעילים באופן מתמיד וגם לבקר באתרים ויישובים להעשרה וקבלת השראה.

בסיור הראשון – ביקרנו ב"מחסן האוצרות" של מטה-אשר, שמענו הרצאה מלורנס עמר, סמנכ"ל האיגוד בנושא פסולת ומחזור ונסענו למטמנת עברון. בהמשך נפגשנו עם קבוצת תושבים פעילים בכליל.

בסיור השני- פגשנו שתי קבוצות מתנדבים בכפר ורדים – מהגינה הקהילתית והנגרייה הקהילתית.

בסיור השלישי – הכרנו קבוצת נשים יוזמות חנות יד-2 "ציאי שנייה" במתת וביקרנו פעילי סביבה בתחילת דרכם במושבתולה.

סיור אוצרות בגליל

איגוד ערים לאיכות הסביבה גליל מערבי והמועצות מטה-אשר ומעלה-יוסף, מזמינים פעילי סביבה לשלושה סיורי השראה בגליל המערבי

סיור ראשון יום שלישי 14/5/19 9:00 – 12:00
8:30 - נפגשים בצומת כברי, משאירים את הרכב ונוסעים יחד במיניבוס.
9:00 - הרצאת פתיחה, לורנס עמר, סמנכ"ל האיגוד, במתנ"ס מטה אשר ב"מחסן האוצרות".
9:45 - ביקור במטמנה בעברון
10:30 - הכרות עם מיום "מטע-אס", עיריית שרייר, בכליל.
עד 12:30 - חזרה למועצת מטה-אשר דרך צומת כברי.

הסיורים ללא עלות אך מחייבים הרשמה מראש עד ה- 7/5
ruthig@matfeasher.org.il 050-5287546
hedva.livnat@gmail.com 054-2203817

סיור שני יום שלישי אחה"צ 28/5/19 16:00 – 19:00
16:00 - נפגשים במועצה אזורית מטה אשר, נוסעים יחד במיניבוס.
ביקור ביוזמות סביבתיות קהילתיות בכפר ורדים (נגרייה וגינה קהילתיות) ובמזפפה הילה (חממה קהילתית ותהליך בניית חזון "מישוב קיים למקיימים")
עד 19:00 - חזרה למועצה.

סיור שלישי יום שישי 14/6/19 9:00 – 12:00
9:00 - נפגשים במועצה אזורית מטה אשר, נוסעים יחד במיניבוס.
ביקור ביוזמות קהילתיות במתת (טבון קהילתי ו"ציאי שנייה") ובשתולה ("יקיר גראפיטי")
ומפגש עם פגילים בתחילת דרכם. עד 12:00 חזרה למועצה.

פרטים מדויקים על הסיור השני והשלישי,
ימסרו בהמשך לנרשמים

www.ecovest.co.il

אנו שותפים לרשת המטמנה
גליל מערבי

ה. קבוצת נשים – מועדון גרעין אומץ עכו

סדרת מפגשים בנושאים סביבתיים, סיורים, דיונים והפעלות הופעלו על ידי האיגוד לקבוצה של כ- 25 נשים במסגרת פעילות מועדון גרעין אומץ בעכו.

הפעילויות כללו הרצאות בנושאים, כמו – קיימות מהי?, פסולת ומחזור, מגוון ביולוגי, קרינה אלקטרומגנטית בלתי מייננת, יוזמות קהילתיות וחשיבה על יוזמה סביבתית של המועדון.

  מוזמנות ומוזמנים! לסדרת מפגשים בנושאים סביבתיים שיתקימו בימי ראשון וישלבו חוויה, התנסות ומידע בבית גרעין אומץ בורלא 42 איגוד ערים לאיכות הסביבה גליל מערבי			
מועד מפגש	שעה	נושא	כירוס הפעילות
10.11.19	19:00-20:30	פתיחה והכרות	תיאום ציפיות, הצגת המפגשים והאיגוד. כשאנחנו מדברים על איכות סביבה, על מה אנחנו מדברים? מצגת והפעלה
17/11/19	9:00-14:30	1. מה גורלה של הפסולת שלנו 2. ביקור בשמורת טבע (חוף בצת או עין-אפק)	הרצאה: לורנס עמר, סמנכ"ל האיגוד. פסולת ומחזור בעכו, באזור, בארץ ובעולם. ביקור במטמנת עברון.
יום סיור	16:00-18:00	קרינה בלתי מייננת – סכנות, והפרכת מיתוסים	ביקור מודרך בשמורת טבע - מה המשמעות של בנייה ופיתוח, מהם השטחים הפתוחים, במה חשיבותם? האם טבע יכול להתקיים גם בעירו? פיקניק משותף, מקיים ובריא
24/11/19	19:00-20:30	מושג – "טביעת רגל אקולוגית" מה נעשה אנחנו?	מה זאת קרינה? למה היא מפחידה אותנו? מה ניתן לעשות? שיחה והתנסות.
01/12/19			שאלון עמדות והרגלים. "להכיר עולמי-לעשות מקומי". חשיבה על רעיונות לפרויקט מעשי משותף ו/או אישי.

להרשמה וביכורים – איילת מלכה
050-7584551

מנסה: עליית בלור, איגוד ערים לאיכות הסביבה גליל מערבי
052-8011370
ilitt@ecowest.co.il

נושאים נוספים לדוגמה שנוכל לעסוק בהם בהמשך יוזמות קהילתיות של תושבים ותדומתם לאיכות הסביבה ביישובם, המים בישראל, זיהום אוויר, משבר האקלים, זיהום אור, ספירת הציפורים בחורף, ספירת הפרפרים באביב (וכמובן יש עוד הרבה אפשרויות).

1. מיזם פרחי הבר בגליל, אקולוגיה – חינוך - קהילה

אנחנו מעודדים השתתפות רשויות ותושבים בשתילת צמחי בר בשטחים ציבוריים, תוך העלאת המודעות לחשיבות הטבע המקומי, למשיכת מאביקים על ידי הפרחים, לתרומתם לגינון בר-קיימא, שיהיה חסכוני במים, במשאבים וללא ריסוס. המיזם החל כפיילוט בפברואר 2017 בכפר ורדים ושלומי, ובספטמבר עד נובמבר 2017, הרחבנו את היקפו ל-4 רשויות, בשיתוף המועצות מקומיות/אזוריות: בשלומי, כפר ורדים, משגב ומטה אשר. בשנת 2018, המשתתפים ניקו את גינותיהם וחיכו לגשמי הסתיו וב- 2019 המשכנו בשני כיוונים:

1. הקבוצות ששתלו ב- 2018 המשיכו לעקוב אחר התחדשות הגינות וצמיחת הגיאופיטים.

2. פנינו ל-3 רשויות להשתתף במיזם במסגרת רשותית – עכו, מעלות-תרשיחא, מטה אשר-(לימן, אפק, בוסתן-הגליל). בשיתוף עם מחלקות הגינון ביישובים, ועם מחלקות הקהילה (ורווחה), בחרנו בחלקות מתאימות לטיפול גינון מקיים והמלצנו על הצמחים המתאימים לכל חלקה. בינואר 2019, חולקו ונשתלו יחד עם תושבים ונוער כ- 2500 שתילים של צמחים רב שנתיים וכ- 3000 פקעות ובצלים. כולם צמחים מקומיים.

לימן

אפק

מעלות תרשיחא

בוסתן הגליל

חלוקת השתילים בעכו

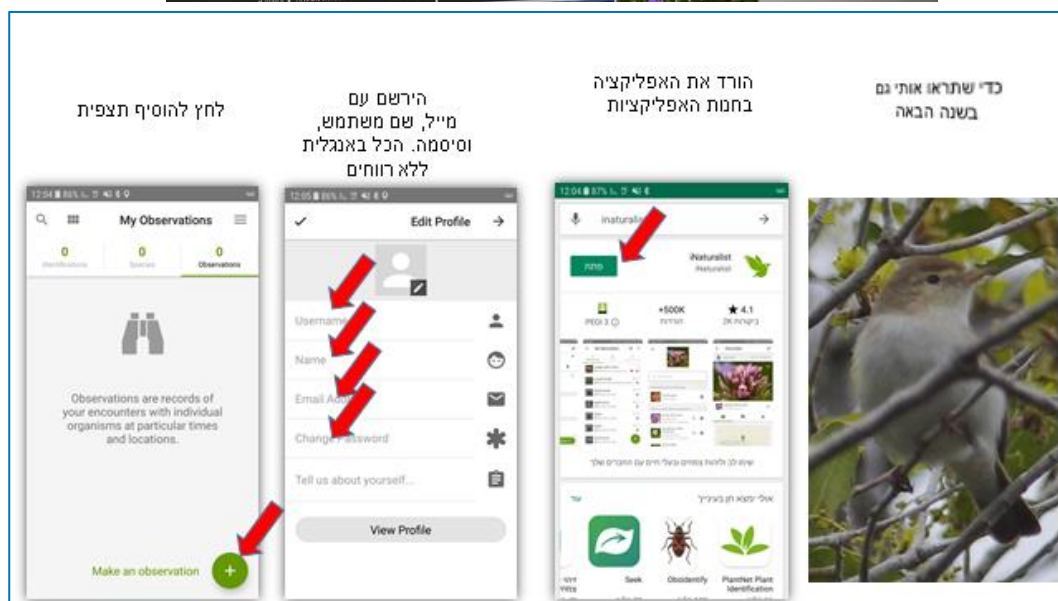
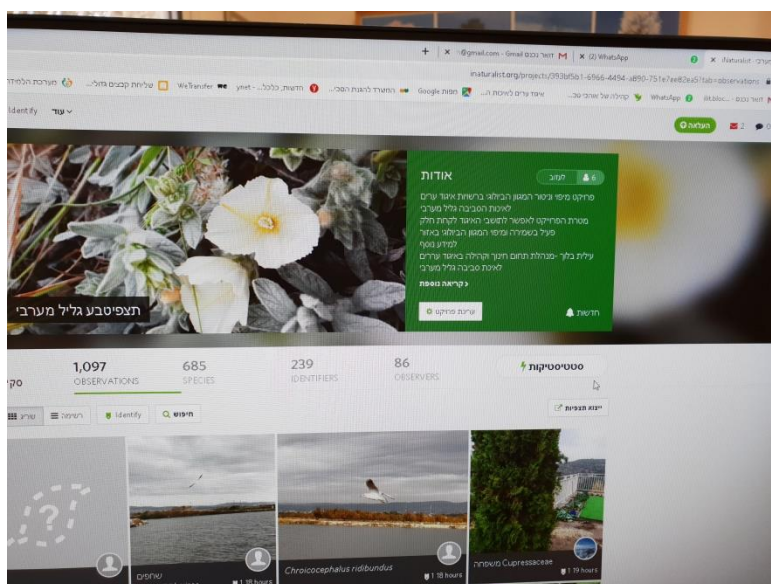

בית ספר שז"ר - עכו

**** פרחי הבר 2020** – מתוך הפקת לקחים משלוש השנים האחרונות, אנחנו עובדים ב- 2020, על כיוון נוסף: הוזמנה קבוצת תושבים קטנה, אשר פרחי הבר היא בנפשו, להשתתף בבניית קבוצה אזורית שתלמד, תשתף בידע שכל אחד מביא איתו, תגבש דרכים ותפיץ את הנושא. ידריכו, ינחו ויעניקו מהידע הרב שלהם, אהרונם אמיתי ודינה יוגב. המפגש הראשון, יתקיים באיגוד בסוף ינואר.

**** I-NATURALIST – פרויקט "תצפיטבע" גליל מערבי** – לניטור ומיפוי המגוון הביולוגי בגליל המערבי, בשיתוף הקהילה. הפרויקט מתבסס על אפליקציה אינטרנטית, שמאפשרת להעלות ולשתף ברשת תמונות ומידע על המגוון הביולוגי שכל אחד מאתנו עשוי להיתקל בו בטיול, באזור הבית או בעבודה. ניתן ורצוי להוריד את אפליקציית i-naturalist לטלפון הנייד האישי ולהיכנס לפרויקט "תצפיטבע גליל מערבי" (האפ' חנימית, ונמצאת ב"חנות האפליקציות"). כל הפעילות הנפלאה הזאת, מתאפשרת בזכות היוזמה, הליווי וההדרכה המקצועית של אלאור לוי, רכז חינוך יח"ס גולן, ועל כך תודתנו העמוקה. הפרויקט "תצפיטבע בגולן" פעיל כבר שלוש שנים והוא מניב תוצרים ותובנות מעניינות וחשובות. מוזמנים להצטרף אלינו!

<https://www.inaturalist.org/projects/393bf5b1-6966-4494-a890-751e7ee82ea5>

2. קידום החינוך הסביבתי במוסדות חינוך הפורמאליים

א. קו"ק לחינוך וקהילה 2017 - במהלך שנת 2019, הסתיים קו"ק שפורסם על ידי המהג"ס, לפעילויות במוסדות חינוך פורמליים ובקהילות. רוב רשויות האיגוד קיבלו תמיכה במסגרת הקו"ק וחלקן גם פעלו בקהילות. האיגוד מלווה את הרשויות בהגשת הקו"ק וביישומו. הטבלה הבאה מסכמת פעילויות אלה.

רשות	בתי הספר שהוסמכו לירוק/ירוק מתמיד - קו"ק 2017	פירוט פעילויות בכלל מוסדות החינוך ברשויות - קו"ק 2017	יוזמות בקהילה - קו"ק 2017
נהריה	בית ספר יסודי רעות ע"ש גולדה מאיר, הוסמך לירוק. בהדרכת לירז לוי.	התקיימה תכנית לפעילות ב-25 גני ילדים, בנושא טבע עירוני בסביבה הקרובה לגן. בהדרכת נירית קרן.	
עכו		התקיימה תכנית לפעילות ב-25 גני ילדים, בנושא הגינה הלימודית בגן. בהדרכת הרשת הירוקה. התקיימה ההשתלמות המשולבת לקיימות, ל-20 גננות	
כרמיאל	בי"ס יסודי רקפת הוסמך לירוק, בהדרכה, ליווי וסיוע של רכז חינוך סביבתי של העירייה, נורי צדיקפור. בי"ס יסודי הדקל, הוסמך לירוק מתמיד	נערכה תכנית "טבע בא לגן" ב-25 גני ילדים בהדרכת הרשת הירוקה. התקיימה ההשתלמות המשולבת לקיימות, ל-20 גננות.	נבחרו נבחרו 4 יוזמות קהילתיות שהחלו פעילותן – עמותת אמני כרמיאל, אמנות עם חומרים בשימוש חוזר בשכונה. - קבוצת תושבים "התנופה הצפונית", פרויקט להשאלת כלי עבודה וקמפינג. - כפר הסטודנטים איילים, גינון מקיים עם הקהילה. - נגריה קהילתית, בשיתוף עם עמותת אילן.
מעלות-תרשיחא		התקיימה תכנית חיים מקיימים וצריכה נבונה בגני ילדים. בהדרכת האגודה לבריאות הציבור והחלה"ט.	נבחרו נבחרו 3 יוזמות קהילתיות שהחלו פעילותן - גינה קהילתית בשכונת הזיתים. - גינה במתנ"ס תרשיחא - פרויקט אפנת יד-2
מטה אשר		תכנית לחינוך חוץ כתתי, "טבעי לגדול ירוק" התקיימה ב-20 גני ילדים, בהדרכת הרשת הירוקה.	נבחרו 3 יוזמות קהילתיות שהחלו פעילותן: לימן – טיפוח אתר מגדל המים יחיעם- אתר קהילתי מקיים כברי – גינה קהילתית
מעלה יוסף	-	תכנית לחינוך חוץ כתתי, "גני מעלה יוסף חוזרים לטבע" התקיימה ב-15 גני ילדים, בהדרכת הרשת הירוקה.	נבחרו 2 יוזמות קהילתיות שהחלו פעילותן: מתת- חנות "צ'אי שניה" מושב שתולה - מרכז סביבה וקהילה

רשות	בתי הספר שהוסמכו לירוק/ירוק מתמיד - קו"ק 2017	פירוט פעילויות בכלל מוסדות החינוך ברשויות - קו"ק 2017	יוזמות בקהילה - קו"ק 2017
משגב	בי"ס יסודי סלאמה הוסמך לירוק, בהדרכה, ליווי וסיוע של רכזת חינוך סביבתי של המועצה, קרן פוקס	החלה פעילות סביבתית בחט"ב אסיף. התקבלה הארכה להמשך פעילות בשנה"ל תש"פ.	נבחרו 3 יוזמות קהילתיות שהחלו פעילותן: צורית – הנגשת שביל למצפורית מורן – הקמת יער מאכל קהילתי יודפת – פיתוח אתר בוסתן קהילתי
כ. ורדים	לא מילאו קו"ק 2017		
ג'וליס		נושא צריכה נבונה והתייעלות במשאבים בשני בתי"ס יסודיים, בהדרכת האגודה לבריאות הציבור.	
ינוח ג'ת	לא אושרו תמיכות עבור קו"ק 2017		
אבו סנאן	לא הוגשה בקשה עבור קו"ק 2017		
כפר יאסיף		נושא צריכה נבונה וחסכון במשאבים בחט"ב, בהדרכת האגודה לבריאות הציבור.	
מזרעה		נושא קיימות, צריכה נבונה ומגוון המינים ב-6 גני ילדים.	לא נבחרו פרויקטים קהילתיים
מעיליא	יסודי מעיליא הוסמך לירוק, בהנחיית הגר מעיין סולומון		
פסוטה		הוקמו גינות לימודיות בכל גני הילדים. בהדרכת האגודה לבריאות הציבור והאיגוד	נבחרו 2 פרויקטים קהילתיים – גינה שכונית קהילתית בהדרכת רט"ג. שיקום אתר- לא יצא לפועל.

ב. הסמכת בתי ספר וגני ילדים לירוק ולירוק מתמיד ב-2019 בתחומי איגוד ערים לאיכות הסביבה גליל מערבי

גני ילדים ירוקים וירוקים מתמידים			
סה"כ גני ילדים באיגוד	גני ילדים שהוסמכו ב 2019	סה"כ גני ילדים ירוקים עד 2019	% גנים ירוקים
526	14	233	44%

בתי ספר ירוקים וירוקים מתמידים			
סה"כ בתי"ס באיגוד	בתי"ס שהוסמכו ב 2019	סה"כ בתי"ס ירוקים עד 2019	% בתי"ס ירוקים
134	5	68	54%

ג. קו"ק תלת- שנתי 2019 – 2022 לפעילויות בחינוך הפורמאלי ובקהילה

כל רשויות האיגוד הגישו בקשות לתמיכה לשלוש שנים. לכל הרשויות אושרה תמיכה מלבד לכפר מזרעה.

רשות			פעילות מאושרת לשנה"ל תש"פ (2019 – 2020)
הסמכת בתי"ס לירוק/ירוק מתמיד/ירוק עד	פעילות רוחבית ברשות לגני ילדים ובתי ספר	יוזמות בקהילה	
נהריה	חט"ב נופר לירוק	27 גנים, 2 בתי"ס	
עכו	יסודי שז"ר לירוק מתמיד	25 גנים, 4 בתי"ס	
כרמיאל	יסודי איריס לירוק, יסודי כלנית לירוק-עד	20 גנים, 3 בתי"ס	
מעלות-תרשיחא	אורט תרשיחא לירוק	4 גנים, 3 בתי"ס	
מטה אשר	יסודי בצת לירוק	11 גנים, 3 בתי"ס	3 קבוצות תושבים
מעלה יוסף		14 גנים	3 קבוצות תושבים
משגב	תיכון אסיף לירוק	25 גנים	2 קבוצות תושבים
כ. ורדים		8 גנים, 2 בתי"ס	1 קבוצת תושבים
ג'וליס	יסודי ב' לירוק מתמיד	4 גנים, 1 ביי"ס	
ינוח ג'ת	חט"ב לירוק מתמיד יסודי ב' לירוק מתמיד יסודי א' לירוק-עד	5 גנים, 1 ביי"ס	
אבו סנאן	יסודי א' לירוק מתמיד יסודי ב' לירוק	7 גנים, 2 בתי"ס	
כפר יאסיף	יסודי ב' לירוק מתמיד יסודי אלמוטראן לירוק	2 גנים, 1 ביי"ס	
מזרעה	לא אושר תקציב		
מעיליא		5 גנים, 1 ביי"ס	1 קבוצת תושבים
פסוטה		5 גנים, 1 ביי"ס	
שלומי		2 בתי"ס	

פעילות מאושרת לשנה"ל תשפ"א (2020 – 2021)			רשות
<u>יוזמות בקהילה</u>	<u>פעילות רוחבית ברשות לגני ילדים ובתי ספר</u>	<u>הסמכת בתי"ס לירוק/ירוק מתמיד/ירוק עד</u>	
	20 גנים, 2 בתי"ס	יסודי אן שוהם לירוק	נהריה
	25 גנים, 4 בתי"ס	חנ"מ אייל לירוק מתמיד	עכו
	20 גנים, 3 בתי"ס		כרמיאל
	2 על יסודי	יסודי הסביונים לירוק מתמיד	מעלות-תרשיחא
3 קבוצות תושבים	11 גנים, 3 בתי"ס	יסודי דנון לירוק	מטה אשר
3 קבוצות תושבים	14 גנים		מעלה יוסף
	25 גנים, 1 ביי"ס	יסודי מורשת לירוק יסודי כמאנה לירוק מתמיד	משגב
	8 גנים, 2 חטי"ב		כ. ורדים
	4 גנים, 1 ביי"ס	חטי"ב לירוק מתמיד	ג'וליס
	8 גנים, 1 על יסודי	יסודי אלחכמה לירוק תיכון לירוק	ינוח ג'ת
	5 גנים, 1 בתי"ס	חטי"ב א' לירוק חטי"ב ב' לירוק	אבו סנאן
	10 גנים	חטי"ב אלעין לירוק	כפר יאסיף
		לא אושר תקציב	מזרעה
2 קבוצות תושבים	5 גנים, 1 ביי"ס		מעיליא
1 קבוצת תושבים	5 גנים, 1 ביי"ס		פסוטה
1 קבוצת תושבים	4 גנים, 1 ביי"ס		שלומי

פעילות מאושרת לשנה"ל תשפ"ב (2021 – 2022)			רשות
יזמות בקהילה	פעילות רוחבית ברשות לגני ילדים ובתי ספר	הסמכת בתי"ס לירוק/ירוק מתמיד/ירוק עד	
1 קבוצת תושבים	20 גנים, 3 בתי"ס		נהריה
	25 גנים, 4 בתי"ס		עכו
1 קבוצת תושבים	20 גנים, 3 בתי"ס		כרמיאל
1 קבוצת תושבים	6 גנים, 3 בתי"ס		מעלות-תרשיחא
3 קבוצות תושבים	11 גנים, 4 בתי"ס		מטה אשר
3 קבוצות תושבים	14 גנים		מעלה יוסף
2 קבוצות תושבים	25 גנים, 2 בתי"ס		משגב
1 קבוצת תושבים	8 גנים, 3 בתי"ס		כ. ורדים
	8 גנים, 1 ביי"ס		ג'וליס
2 קבוצות תושבים	5 גנים, 2 ביי"ס		ינוח ג'ת
2 קבוצות תושבים	5 גנים, 2 ביי"ס		אבו סנאן
	7 גנים, 1 ביי"ס		כפר יאסיף
		לא אושר תקציב	מזרעה
1 קבוצת תושבים	1 ביי"ס		מעיליא
1 קבוצת תושבים	5 גנים, 1 ביי"ס		פסוטה
	8 גנים, 1 ביי"ס		שלומי

סה"כ תקציב לחינוך וקהילה מקו"ק תלת-שנתי לכל רשויות האיגוד ל- 3 שנים

סה"כ תקציב לתמיכה	סה"כ 100% תקציב לפעילות
2,678,738	3,179,820

3. ליווי הרשויות ביישום ערכים ורעיונות סביבתיים (ועדות אי"ס, עמותות וכד')

א. נציגות האיגוד בועדות איכות סביבה של הרשויות:

- נהריה
- עכו
- מטה אשר
- כרמיאל
- מעלה יוסף

ב. פגישות עם עמותות וקבוצות פעילות באזור

- קבוצת קיימא גליל מערבי
- עמותת הסביבה משגב

ג. התחלת תהליך קהילתי בג'וליס

ביוזמת המועצה המקומית ולבקשתה, האיגוד מלווה את בעלי התפקידים בנושא הסדרת הניקיון וניהול הפסולת בכפר, תוך שיתוף מוסדות החינוך והמוסדות הקהילתיים, מתנדבים ותושבים פעילים.

ד. ריכוז אקדמי של קורס בנושאים סביבתיים לתושבי נהריה

הפעילות תחל ב- 15/1/2020 נרשמו מעל 50 מעוניינים

קורס להכשרת פעילי סביבה בנהריה			
עיריית נהריה מזמינה את התושבים להיות פעילי איכות הסביבה			
הקורס יתקיים בשבעה מפגשים בימי רביעי, כל שבועיים, 18:30 - 20:00			
תאריך	נושא המפגש	מרצים	על מה נדבר?
15/1/20 18:30-20:00	מפגש פתיחה מגוון ביולוגי בנהריה והסביבה	רון מרלי - ראש העיר. פתיחת הקורס הילה בן דורי - מנכ"ל איגוד ערים לאיה"ס גליל מערבי ד"ר אמיר פרלברג - מנכ"ל דש"א	על מה נדבר? כשאנחנו מדברים על "איכות סביבה" על מה אנחנו מדברים? מה זה - "קיימות"? המגוון הביולוגי בסביבה הקרובה - יש במה להתגאות ועל מה לשמור
29/1/20 18:30-20:00	נחל, ים, חוף ים, ובינוי	טל חמי - אדריכל. ראש הנהלת הסכם הגג חל"ל תום פישר - פעיל סביבתי יובל אלון - פעיל סביבתי	הסיפור של נחל געתון והחוף הצפוני - תכניות בנייה ופיתוח, מהי תכנית מתאר וכיצד תושבים משפיעים עליה? מלחמות והצלחות תושבים
12/2/20 18:30-20:00	יזמות של תושבים	מפגשים עם תושבים יזמים	יזמות קהילתיות בעכו והאזור. גיוון מקיים, חממה ובוסתן קהילתי, החשיבות של פעילות תושבים ודוגמאות מהאזור
26/2/20 18:30-20:00	טיפול בפסולת ומחזור, הכשרת נאמני ניקיון	לורנס עומר - סמנכ"ל איגוד ערים לאיה"ס גליל מערבי יעקב כהן - מנהל מח' תברואה ואיכות סביבה	את הטיפול בפסולת צריך לנהל! מהם הפתרונות המודרניים לטיפול בפסולת בארץ ובעולם. מה קורה בנהריה?
11/3/20 18:30-20:00	טיפול בשפכים ומים אסבסט	הלל גלזמן - פעיל סביבתי עפר דש - מהנדס מים עיריית נהריה אורית רייך - פעילה סביבתית	מצב המים בישראל, הטיפול בשפכים באזורנו ובנהריה, מפעלי התפלה וחשיבותם. מה ההבדל בין אסבסט פריך לאסבסט צמנט? מהן הסכנות וכיצד מטופלות בנהריה?
25/3/20 18:30-20:00	תחבורה בת-קיימא	נציגי עמותת "15 דקות"	פתרונות לתחבורה בת-קיימא - דוגמאות מהארץ והעולם, מחשבות ותכניות לנהריה. הרצאה ושיחה פתוחה
22/4/20 יום סיום 14:00 - 9:00	אין כמו מראה עיניים ולמידה דרך הרגליים. נבקר במכון להתפלת מים בכפר מסריק, אתר הטמנה וטיפול בפסולת וביו-גז בעברון, מרכז לטיפול בשפכים (מט"ש) נהריה וחוף הים.		

אנו קוראים לכם להצטרף ולהפוך את נהריה לירוקה
המפגשים והסיוע בעלות סמלית. מספר המקומות מוגבל, לכן יש להירשם.
מועדון אוסישקין, רחוב אפרים שריר 33, נהריה. מחכים לכם!
להרשמה ובירורים: התקשרו למדונה בעירייה - 04-9879479

לסיכום: שנת 2019, הייתה שנה מלאה בפעילות פורייה והתקדמות. הוסמכו בתי"ס וגני ילדים, נערכו סיורים,

השתלמויות ופעילויות מגוונות, הכרנו ושיתפנו פעולה עם אנשים חדשים. יחד עם זאת, לפנינו אתגרים גדולים כגון, משבר האקלים, היעלמות מיני צמחים ובע"ח, עומס בתחבורה, צפיפות בבינוי ועוד. המודעות כבר קיימת, וכולם חשופים לכתבות, סרטים ותמונות מהארץ והעולם בכל דרכי המדיה. כעת, מחובתנו של כל אחד מאתנו, ליישם את הידע הקיים הלכה למעשה ולשנות הרגלים יום-יומיים.

תכנון סביבתי

מערכת התכנון והבניה על מוסדותיה, היא אחת המערכות המרכזיות המנהלת את משאבי הקרקע, וקובעת באילו תנאים ובאיזו פריסה ניתן לקדם פיתוח.

התכנון הסביבתי מנסה לתת מענה לפיתוח עתידי תוך מניעה או הפחתה של מטרדים ומפגעים צפויים ושמירה על משאבים מוגבלים וחשובים כמו קרקע, מים, מערכות אקולוגיות ועוד.

למתכנן הסביבתי באיגוד ערים לאיכות הסביבה יש מספר תפקידים:

א. השתתפות בישיבות ועדות בנין ערים בתחומי האיגוד כיועץ סביבתי של הרשות.

המתכנן הסביבתי מקבל ובוחן את סדרי היום ופרוטוקולי הישיבות של הועדות המקומיות לתכנון ובניה, ומשתתף בעת שרלוונטי בישיבות מליאה של 9 ועדות, של רשויות החברות באיגוד. סעיף 18(ב) בחוק התכנון ובניה, מחייב את הועדה המקומית לזמן דרך קבע נציג איכות הסביבה על תקן דעה מייעצת. מתכנן האיגוד מוודא בישיבות כי במידת הצורך יוצגו ויובהרו הנושאים הסביבתיים בתוכניות המובאות לדיון בפני חברי הועדה, וכי ההיתרים השונים יגיעו לבדיקה ומתן הנחיות של האיגוד טרם אישורן.

להלן שמות הועדות לתכנון ובניה ורשויות האיגוד החברות בהן:

1. כרמיאל
2. מעלות תרשיחא
3. נהריה
4. עכו
5. מעלה נפתלי – מעיליא, פסוטה ורשויות נוספות שאינן חברות באיגוד
6. חבל אשר – מ.א. מטה אשר, מזרעה
7. מעלה הגליל -מ.א. מעלה יוסף, כפר ורדים, שלומי, תפן, ינוח -ג'ת ורשויות נוספות שאינן חברות באיגוד
8. משגב
9. גליל מרכזי – אבו סנאן, ג'וליס, כפר יסיף ורשויות נוספות שאינן חברות באיגוד.

ב. יישום הרפורמה בחוק התכנון והבנייה

נמשך יישום תיקון 101 לחוק התכנון ובניה ("הרפורמה") אשר מטרתו הקלה על האזרחים על ידי הפחתת הבירוקרטיה וזמני ההמתנה לאישורים השונים, וכן פישוט הליכי התכנון והבנייה באמצעות מתן זמן קצוב למוסדות התכנון למענה ולאישור תכניות. למרות שמטרת הרפורמה היתה קיצור לוחות הזמנים והתרת חסמים בתהליך הרישוי, עדיין מורגש סירבול בתהליך (ללא קשר להיבטים סביבתיים). קיימים הבדלים בין 9 הועדות השונות במבנה הארגוני (ועדה מקומית/מרחבית), במערכות המידע (בר טכנולוגיות, קומפלוט, שימוש בדוא"ל), בכוח האדם ועוד. האיגוד ממשיך, למרות המורכבות, לפעול להגברת התיאום בממשק העבודה מול הועדות לתכנון ובניה ומול המשרד להגנת הסביבה.

ג. ייעוץ ובדיקת תכניות בניה –

במהלך איסוף מידע להכנת ובדיקת תכניות שונות, מתכנני המשרד להגנת הסביבה, הרשויות, עורכי תכניות ויועצים סביבתיים נעזרים פעמים רבות בידע הרב שהצטבר באיגוד, לצורך הכנת מסמכים שונים. בשנת 2019 סייע האיגוד בייעוץ ובבדיקת התוכניות הבאות (רשימה חלקית):

1. תכנית לשיקום מחצבת יחיעם- תכנית אשר רשות ניקוז ונחלים גליל מערבי מקדמת ומקצה בין היתר את המחצבה כמאגר לויסות שיטפונות של מי אגן נחל געתון והחדרתם לאקויפר. מתכנן האיגוד התלווה לסיור וייעץ בהכנת סקר המזהמים, אשר נדרש על ידי רשות המים.

תוכנית לויסות שטפונות באגן נחל הגעתון

מחצבת יחיעם

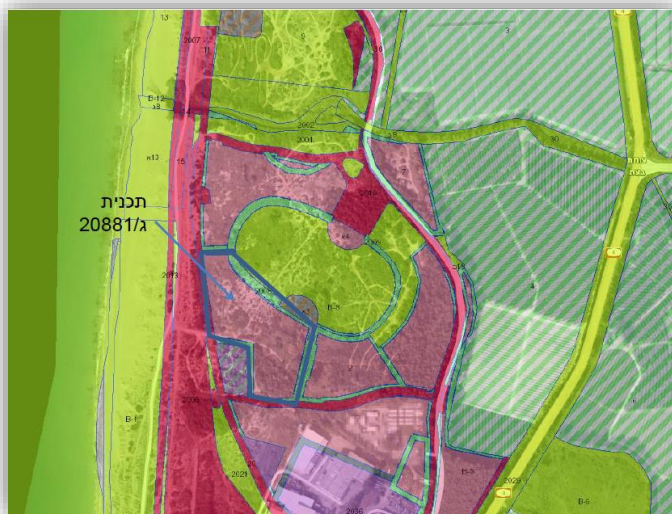

2. תוכנית בינוי להקמת כפר נופש בחוף אכזיב-

תוכנית ישנה אשר מקודמת על ידי יזם פרטי שרכש זכויות על השטח ממינהל מקרקעי ישראל. במקום נמצאו עפ"י סקרים אקולוגיים ערכי טבע נדירים, ומדובר בשטח ייחודי. סיור משותף ולימוד התוכנית בוצע ע"י מתכנן האיגוד בשיתוף המשרד להגנת הסביבה ורשות הטבע והגנים. התנגדות משותפת נשלחה ע"י הגופים לועדה כנגד תוכנית זו.

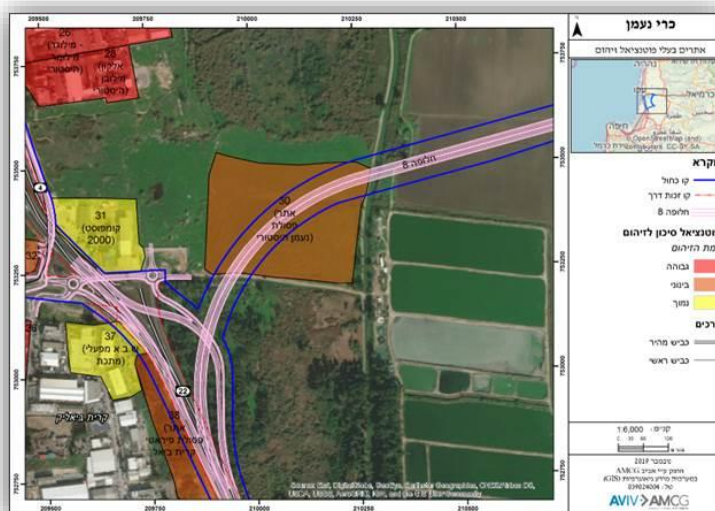
בדיון בועדה המקומית הציג מתכנן האיגוד את השיקולים הסביבתיים אשר הובילו להוצאת חוות דעת שלילית לבקשה. יו"ר הועדה המקומית וחברי הועדה אימצו התנגדות זו, וכעת מסתמן כי הבקשה לא תקודם.

תשריט תוכנית ג/20881 להקמת כפר נופש בחוף אכזיב

3. כביש 22 - מקטע צפוני של עוקף קריות

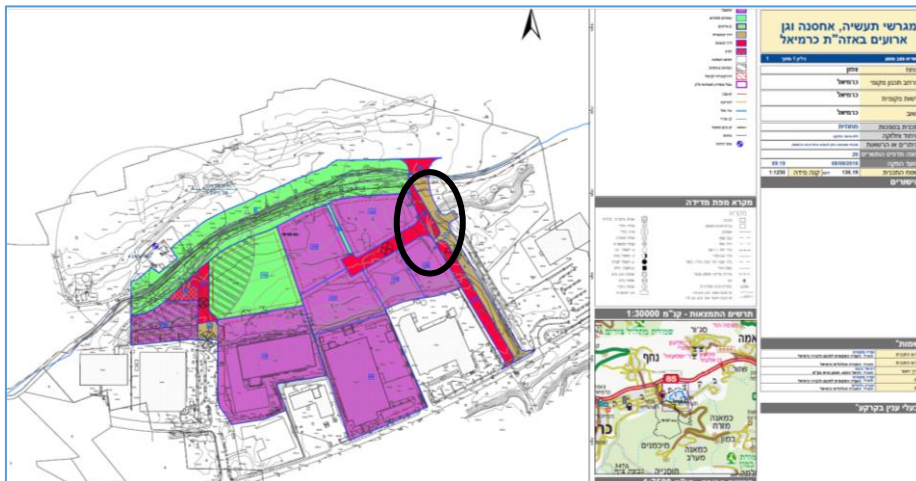
נמשך קידום תוכנית תחבורתית לבחינת חלופות לסלילת כביש בשל כשל תחבורתי באיזור צומת עכו עד לקריות. האיגוד ייעץ למשרד להגנת הסביבה בכתובת ההנחיות לתסקיר השפעה על הסביבה, ולחברת AMCG אשר מבצעת אותו, בדגש על החלופה אשר מתוכננת לחצות את אתר הפסולת המשוקם ואת נחל הנעמן.

4. תב"ע חדשה להרחבת איזור התעשייה המזרחי בכרמיאל

בתוכנית זו אשר הגיעה אלינו להתייחסות, נמצא כי במקום קיימת בריכת חורף. בשיתוף פעולה של מתכנן ואקולוגית האיגוד, מהנדס העיר כרמיאל, ביחד עם מחלקת איכות סביבה בעירייה, החכ"ל, רט"ג והמשרד להגנת הסביבה התוכנית, אשר כבר הופקדה בועדה המחוזית, חזרה לתכנון מחדש. התוכנית המעודכנת שומרת על בריכת החורף, ותשלב אותה בתוכנית הגדולה יותר למסדרון האקולוגי-תיירותי בנחל שזור. בריכת חורף היא מקווה מים עונתי אשר מתמלאת מי גשמים בחורף ומתייבשות בהדרגה לקראת הקיץ. בגלל אופיו העונתי של בית הגידול נעדרים ממנו דגים, אשר זקוקים למים באופן קבוע, וכך מתקיימים בה מינים יחודיים של דו חיים, חרקים וחסרי חוליות אשר לרוב נטרפים על ידי דגים. בבריכה זו בוצע סקר אקולוגי ונמצאו בו בעלי חיים בסכנת הכחדה.

התוכנית לפני בריכת החורף מסומנת בעיגול

התוכנית אחרי (בריכת החורף מסומנת בעיגול)

5. תוכנית החוף הצפוני בעכו

קידום התכנון לשטח הצפוני של העיר בשטח בית חולים מזרע המתפנה, הגדלת הצפיפות העירונית תוך חיזוק הקשרים עם העיר הקיימת, והחיבור אל הים, בין היתר באמצעות השלמת הטיילת במקטע הצפוני. האיגוד היה שותף במתן הנחיות בין היתר לנושא פוטנציאל זיהום קרקע במתחם בית החולים, בנושא ביצוע סקרים והנחיות לשימור צמחיה אנדמית בסיכון בקו החוף של התוכנית, וכן בנושא ייעוץ למניעת זיהום אור בסמוך לחוף הים.

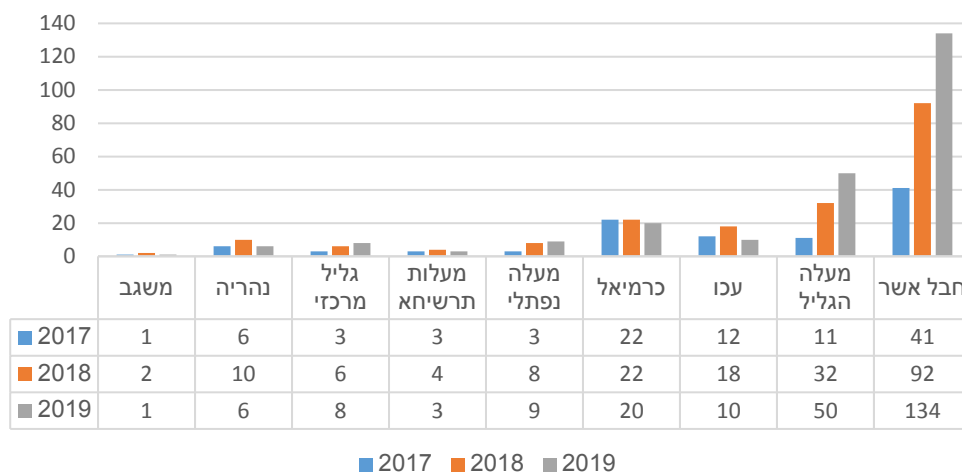
ד. **בדיקה ומתן חוות דעת למידע ו/או בקשות להיתרי בניה בעלי השלכות סביבתיות** (מסחר, תעשייה, חקלאות, תשתיות ועוד). תפקיד המתכנן בעת קבלת הבקשה, לאחר הניתוח הראשוני שלה, הוא ריכוז הידע הרלוונטי הנדרש לצורך התייחסות. חוות הדעת מתייחסת למסירת מידע מקדים ו/או תיקונים אשר נדרשים מהיזם ומטרתן מניעת: מטרדי רעש וריח, הזרמת שפכים ופסולת, זיהום קרקע ומי תהום, קרינה חריגה, פליטות מזהמים לאוויר, חשיפה לחומרים מסוכנים, פגיעה במשאבי טבע, בנוף ובמערכות אקולוגיות. בנוסף, האיגוד מעודד יישום אלמנטים מתוך ה"תקן לבניה בת-קיימא" (ת"י מספר 5281).

להלן סיכום פעילות, פילוח והתפלגות הבקשות במהלך השנים 2019-2017 :

התפלגות מתן היתרי בניה לפי ועדות מקומיות – 2019-2017

שם הועדה/ שנה	2017	2018	2019
משגב	1	2	1
נהריה	6	10	6
גליל מרכזי	3	6	8
מעלה נפתלי	3	8	9
כרמיאל	22	22	20
עכו	12	18	10
מעלה הגליל	11	32	50
חבל אשר	41	92	134
מעלות תרשיחא	3	4	3
סה"כ	102	194	241

כמות היתרים לפי ועדות מקומיות בשנים 2017-2019

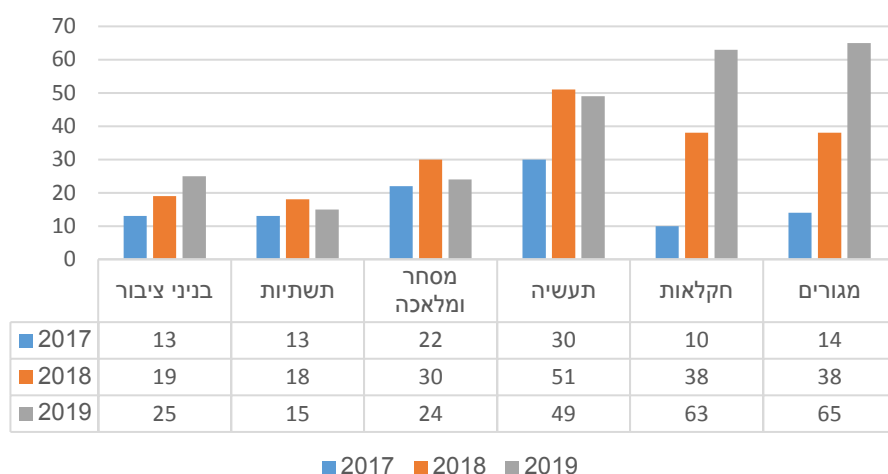
סיכום בקשות להיתרים לפי ועדות –

1. ניתן לראות כי נמשכת העלייה משמעותית במספר הבקשות להיתרי בניה המגיעות להתייחסות האיגוד. שלוש הסיבות העיקריות לכך הן:
 - 1.1 הרבה בקשות שהיו "תקועות" בעבר, בשל חבלי הלידה הקשים של הרפורמה ברישוי המקוון, השתחררו.
 - 1.2 חלק מההיתרים שבעבר הועברו לאישור המשרד להגנת הסביבה, מועברים כעת אלינו, וזאת לאחר תיאום שיתופי הפעולה והבנות גם עם הועדות.
 - 1.3 הרחבות מספר יישובים במוא"ז מטה אשר, אשר נדרשים באישורנו להיתר, בשל הצורך בבדיקות אסבסט-פריץ.
2. הועדה המקומית 'חבל אשר' היא עדיין הועדה המובילה בהעברת בקשות להיתר בניה לחוות דעת האיגוד.

כמות היתרים לפי ייעודי קרקע בשנים 2017-2019

ייעוד קרקע/ שנה	2017	2018	2019
בניני ציבור	13	19	25
תשתיות	13	18	15
תעשייה	30	51	49
מסחר ומלאכה	22	30	24
חקלאות	10	38	63
מגורים	14	38	65
סה"כ	102	194	241

כמות היתרים לפי ייעודי קרקע בשנים 2017-2019

סיכום בקשות להיתרים לפי ייעודי קרקע –

1. בקשות להיתרי בניה למגורים מועברות לאישורנו בעיקר בכל הקשור לצורך בסקר אסבסט-פריד, או במתן הנחיות לפירוק אסבסט- צמנט. בשנה זו מספר ישובים במטה אשר החלו בתנופת בניה של שכונות הרחבה, שם נדרש ביצוע סקרי אסבסט, ומכאן הגידול בכמות הבקשות בתחום זה. בחלק מבקשות אלו מבוקשים גם מבנים חקלאיים, ולכן יש גידול גם בקטגוריה זו.

רישוי עסקים

חוק רישוי עסקים- 1968 וצו רישוי עסקים (עסקים טעוני רישוי)-1999, קובעים את רשימת העסקים הטעונים רישוי אשר צריכים לקבל חוות דעת של המשרד להגנת הסביבה, על מנת לקבל רישיון עסק. המשרד להגנת הסביבה סיווג את העסקים השונים לשלוש רמות לפי מידת ההשפעה שיש להם על הסביבה. באיגוד ערים 3 רכזים המוסמכים לתת תנאים לרישיון עסק ל-34 פריטים (סוגי עסקים) בעלי ההשפעה הסביבתית הקטנה יחסית, המסווגים כעסקים **מסוג C**. בין סוגי עסקים אלו אפשר למנות מוסכים מסוגים שונים (מכונאות, צביעה, חשמל), מכבסות, בתי קירור, נגריות, מסגריות, מפעלי מזון קטנים ועוד. לעסקים הללו ישנן פוטנציאל השפעות שונות על הסביבה, בין היתר: שפכים מזוהמים, מטרדי ריחות ורעש, זיהום אויר, פסולות, מזיקים ועוד. לעסק ניתנים תנאים המהווים חלק מהתנאים לרישיון העסק שמצמצמים את המפגעים הפוטנציאליים שלו.

רכזי האיגוד מבצעים **פיקוח** על עסקים, הן בעת חידוש רישיון העסק והן באופן שוטף, עפ"י תיעדוף שנעשה בתוכנית העבודה השנתית. חוות דעת מועברת לבעל העסק (עם העתק לרשויות השונות) וכוללת בד"כ דרישות להסדרת ליקויים, במידת הצורך, תוך מתן לוח זמין מוגדר. תנאים סביבתיים לרישיון עסק ניתנים על פי מפרט אחיד שפירסם המשרד להגנת הסביבה לפריטים מסוימים, ובהיעדר מפרט מנוסחים לכל עסק בהתאם. בשנת 2019 התקבלו סה"כ 240 בקשות לרישיון עסק ממחלקות רישוי עסקים ברשויות המקומיות לאיגוד ערים לאיכות סביבה גליל מערבי. מתוך סך בקשות אלו, ל-121 מפעלים ועסקים האיגוד הוא נותן האישור לרישיון עסק (עסקי C). יתר העסקים נמצאים בסמכותו של המשרד להגנת הסביבה, ולכן האיגוד מעביר חוות דעת מקצועית ומפורטת לאישורו.

להלן סיכום הפעילויות בנושא :

חלוקת מתן תנאים לרישיון עסק לפי רשויות מקומיות – 2017-2019

רשות/ שנה	2019	2018	2017
מזרעה	0	0	0
כפר ורדים	1	0	0
כפר יאסיף	2	1	1
אבו סנאן	4	5	5
שלומי	6	3	3
נהריה	6	7	7
משגב	16	13	12
מעיליא	7	3	3
תפן	2	5	5
עכו	11	20	17
מעלות תרשיחא	7	20	20
מעלה יוסף	26	12	12
מטה אשר	76	43	39
כרמיאל	69	60	58
ג'וליס	5	1	1
ינוח- ג'ת	2	0	0
סה"כ	240	193	183

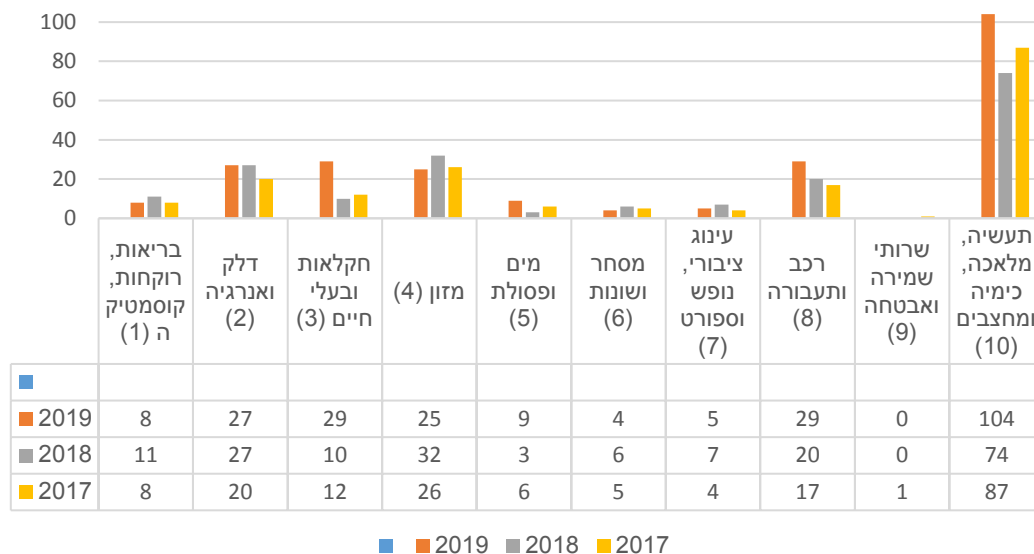
מהנתונים ניתן להתרשם כי:

1. נמשך הגידול בכמות הבקשות לרישיון עסק שמתקבלות באיגוד לטיפול ואישור.
2. כרמיאל ומטה אשר הן שתי הרשויות אשר ממשיכות להעביר הכי הרבה בקשות לאישור רישיונות עסק.

בקשות לרישיון עסק על פי תחום עיקרי - השוואה לשנים 2017-2019

2017	2018	2019	תחום/ שנה
8	11	8	בריאות, רוקחות, קוסמטיקה (1)
20	27	27	דלק ואנרגיה (2)
12	10	29	חקלאות ובעלי חיים (3)
26	32	25	מזון (4)
6	3	9	מים ופסולת (5)
5	6	4	מסחר ושונות (6)
4	7	5	עינוג ציבורי, נופש וספורט (7)
17	20	29	רכב ותעבורה (8)
1	0	0	שרותי שמירה ואבטחה (9)
87	74	104	תעשייה, מלאכה, כימיה ומחצבים (10)
186	190	240	סה"כ

בקשות לרישיון עסק על פי תחום עיקרי - השוואה לשנים 2017-2019

מהנתונים ניתן להתרשם כי: גם בהתפלגות התחומים של הבקשות לרישיון עסק, אין שינוי משמעותי משנים קודמות. ניתן להתרשם כי תחום התעשייה והמלאכה עדיין מוביל בכמות הבקשות, אחריו חקלאות, רכב ומזון.

פיקוח תעשייה

מטרה מס' 1: פיקוח שוטף

משימות	כמות
סיורי פיקוח במפעלים	236
כתיבת תנאים ברישיונות עסק	86 מפעלים
שימועים במחוז ובאיגוד	אקולוגיה לקהילה המוגנת, אייברי דניסון, פרופאל, אגמו ורגוס, שטראוס עכו, וולקן.
דיונים על היתרי פליטה או תהליכים משמעותיים בתעשייה	אבן קיסר, אינקומק, כרמוכרום, טכנולגית להבים נהריה.
ליווי סקרי קרקע היסטוריים והכנת תכנית לסקר קרקע (לקראת פינוי ושיקום קרקעות במידת הצורך)	טכ' להבים נהריה, צינורות מזרח תיכון, וולקן, טמבור אסקר, טמבור עכו. GES, כרמוכרום
פיקוח על ביצוע דרישות היתרי רעלים	ל 11 מפעלים היתר רעלים A, ל 37 היתר רעלים B ול 64 היתר רעלים C.
בדיקת היתרי בנייה של מפעלים ומתן תנאים לאישורם	16

מטרה מס' 2: פיקוח שדרוג תשתיות ותפעול של מפעלים

שם רשות/ א.ת.	שם מפעל	פעולות נדרשות מהמפעל	הערות
1	תפן	וולקן	1. מתקן הטיפול בשפכים שודרג ב- 2018. 2. ב-2020 תבצע המועצה 6 דיגומי שפכים בזרם כללי ו-6 אחרי מתקן טיפול בשפכים.
			1. הועבר סקר היסטורי ותוכנית לחקירת קרקע ב-6.1.20. 2. קיים לויז' לביצוע חקירת הקרקע ותחילת שיקומה עד 31.7.20.
			1. בוצעו ניטור סביבתי תקופתי ודיגומי פתע. 4. המפעל בהליך חידוש היתר פליטה לאחר שעברו 7 שנים.
			1. אירוע שפך חומצה נחקר וטופל.
2	עכו	טמבור עכו דרום	1. המפעל העביר את פעילות המדללים לאתר אסקר. 2. חוות המדללים הושבתה ובוצע מעבר לצבעים על בסיס מים.
			1. התגלה זיהום קרקע, גז קרקע ומי תהום- באזורים שונים בתחום המפעל. 2. יוגש סקר סיכונים לטיפול האגף. 3. בנושא מי התהום- הועבר להתייחסות רשות המים.
			פיקוח על מניעת זיהום מי נגר וביצוע ניהול בדיקה ופינוי.
			מעל 20 מ"ג/לי TOC במד TOC בבור איסוף מי נגר מפעלי נפסקת ההזרמה לנחל ומי הנגר מפונים לאתר טיפול מורשה.
			1. קיימת תוכנית לשדרוג המט"ש. 2. ביצוע פיילוט לקליטת וטיפול בשפכים של מפעל טמבורד גבס.
			על פי הודעת המפעל- לא יבוצע.
3	מטה אשר	טמבור אסקר	1. בוצע תכנון מפורט. 2. המפעל מחכה לקבלת היתר בניה להקמת מתקן ה-RTO. 3. המפעל נדרש להגיש תוכנית לבדיקת LDAR למחוז צפון.
			1. התגלה זיהום קרקע, גז קרקע ומי תהום- באזורים שונים בתחום המפעל. 2. המפעל נדרש להעביר חלופות לשיקום הקרקע ומי התהום.
			פיקוח על מניעת זיהום מי נגר וביצוע ניהול בדיקה ופינוי.
			1. קיים מד TOC. 2. קיים ניהול מסודר לאופן הטיפול במי נגר מזוהמים.

שם רשות/ א.ת.	שם מפעל	פעולות נדרשות מהמפעל	הערות
4	מטה אשר	א.ע. ביואקולגיה	מתקיים טיפול במקורות ריח כגון חומר גלם גרוס, מט"ש, אחסון אפר תנור שריפה לפינוי וארובות המפעל.
			המפעל החל בהליך בניית מכון הפסדים באישור המשרד להגנת הסביבה . צפי להפעלה עד לסוף 2020.
			1. שפכי המפעל מוזרמים לאחר טיפול למט"ש עין המפרץ 2. המפעל נמצא בתוכנית ניטור השפכים של מטה אשר לשנים 2019-2020.
5	שלומי	טרי וחלק 2	שודרג אחסון המזוט. חדרי מכולות איסוף הפסדים והנוצות נסגרו. החלפת חומרי הטיפול בשפכים לחומרים ידידותיים לסביבה.
6	כרמיאל	שטראוס סלטים	סיימו הקמת מתקן טיפול חדש במפעל שמסוגל לקלוט כמות גדולה יותר של שפכים, עם יעילות הרחקה וטיפול גבוהים יותר.
7	מעיליא	בית נחירה- מעיליא הלבנה	הוספת מסנן ועדכון נהלי התחזוקה.
8	שלומי	צ.א.ד	תהליך אכיפה ושדרוג של אופן אחסון הפסולת וניהול פינוי הפסולת התעשייתית במפעל.
9	כרמיאל	צבעי בראשית	בדיקת השפעות סביבתיות של המצבעה. מעבר לאבקת צבע ידידותי לסביבה.
10	מעלות	סנמינה	בדיקת השפעות סביבתיות של המצבעה.
11	עכו	חוד מתכות בע"מ	1. שדרוג אמצעי טיפול במזהמי אוויר בארובות וכן צמצום פליטות לא מוקדיות. 2. דיגום פתע מחוז צפון-7.2.19- חריגה בחלקיקים, מערכת ניטור רציף לא התריעה. 3. בוצע דיגום חוזר ע"י המפעל במאי 19- התוצאות תקינות. 4. המפעל ביצע כיוול מערכת ניטור רציף. 5. תלונות ריח מתושבים בכפר מסריק פחתו.
			נוצקו משטחי בטון לניקוז וניתן לו"ז להגשת תכנית ניקוז מי נגר כלל מפעלית.

שם רשות/ א.ת.	שם מפעל	פעולות נדרשות מהמפעל	הערות
12	מטה אשר	אבן קיסר	1. דיגומי ארובות וניטור סביבתי פתע שבוצעו ע"י מחוז צפון-חלק מהדיגומים תקינים ובחלקם חריגות קלות בניטור סביבתי מתקן הסביבה. בדיגום פתע בעת תקלה חריגה גדולה. 2. דיגום ארובות וניטור סביבתי תקופתי-תקין. 3. ממשיכה סגירת קווים והכוונת מקורות פליטה ליניקה למתקני הטיפול. 4. מתקדמת התקנת מערכת ניטור רציף בארובות מתקני הטיפול.
			בסיורים, שוטף
13	משגב	תדביק	1. המפעל קיבל ב-3.7.19 הודעה על כוונת המשרד להגנ"ס להטלת עיצום כספי לפי חוק אוויר נקי. 2. נרכשה מכונת הדפסה העובדת עם צבעים על בסיס מים מתוך כוונה להקטנה במקור של פליטות TOC לאוויר. החל פינוי הדרגתי של פסולת החומ"ס.
			פיקוח על פינוי פסולת חומ"ס מחצר המפעל.
14	מעלה יוסף	אסם הגליל	1. בוצעו סגירות והתקנת יניקות למניעת פליטות לא מוקדיות. 2. תוצאות דיגום ארובות אחרון טרם הגיעו. 3. דרישה לסקר ריח עד לסוף 2019 לא בוצעה.
			1. נמצאים בתוכנית ניטור מועצה.
			2. חריגות בשפכים חריגים.
			קיימת תכנית להשבתת המיכלים התת קרקעיים.
		רעש	1. בוצעו מיגונים אקוסטיים לחדר דוודים ומכבשים. 2. קיימת תוכנית להקמת קיר אקוסטי במידה והתלונות ימשכו.

שם רשות/ א.ת.	שם מפעל	פעולות נדרשות מהמפעל	הערות
15	מעלה יוסף	פרופאל	1.בדיקת ארובות תקופתית ב-12.12.18 ובתחילת 2019 לא תקינות. 2.לאחר החלפת בתי שקים ושדריות בוצע דיגום חוזר בסוף 2019-טרם התקבלו תוצאות. 3.תלונות תושבים מגרנות במהלך 2019-ריחות ועשן.
			1.נמצאים בתוכנית ניטור מועצה. 2.חריגות בשפכים אסורים בחישול וציפויים-בדיגום מועצה. 3.העסקת עובד אחראי על מט"ש.
			1.הותקן קיר אקוסטי ומיגון מפוח בגריסה. 2.תלונות תושבים מגרנות במהלך 2019. 3.המפעל נדרש בתנאים ר"ע זמניים לבצע סקר רעש-לא בוצע.
			1.פסולת על גדר מתחם גריסה פונתה ברובה.
16	מטה אשר	מילובר	1.מחסני הקמחים נאטמו 2.הותקנו מערכות יניקה וטיפול לבורות קבלה. 3.הותקנו 4 סילואים חדשים המצוידים במערכת רשתות למניעת פליטות אבק לסביבה. 4.בוצע סקר ריח והועברו תוצאות. הסקר בבדיקה.
			1.א.ת. מילואות נדגם ע"י החברה הכלכלית של מטה אשר. 2.מי נגר זורמים לתעלה פתוחה עם מערכות שיקוע וסכרים. לא נרשמו תלונות ב-2019.
			1.מעבר ממעלות לתפן. נדרשו בהכנת סקר היסטורי וחקירת קרקע. הועברה תוכנית חלקית. 2.הותקנו מערכת לטיפול במזהמי אוויר במחלקת ריתוך ובמחלקת התזה. 3.נדרשו לבצע בדיקת מזהמי אוויר בארובות עד לסוף 2019-לא בוצע.
17	תפן	א.מ.אס מונפקטרינג	1.לא בוצע דיגום שפכים של 2019 יבוצע בתוכנית ניטור מועצה של 2020. 2.הפרדה לקויה בין שטח אחסון פסולות שבבים וסמרטוטים לחצרות מי נגר. 1.משרד הכלכלה לא מאשר את פעילות המפעל, ונכון לעכשיו לא יכול לקבל ר"ע.
			קרקע
			איכות אוויר
			שפכים
			טופס 4 ורישיון עסק

מפעל וולקן מצברים-תפן

שדרוג מאצרת חומצות מדוללות (צולם ב-6.11.19) תכנית לחקירת קרקע וולקן

טמבור עכו דרום- עכו

מערכת לניטור מי נגר עם מד TOC (צולם ב-30.11.19) ארובות לדיגום (צולם ב-30.11.19)

טמבור אסקר- מטה אשר

נרכשה מערכת לטיפול בפליטות מזהמים לאוויר מסוג RTO שטרם הותקנה
צולם ב-28.11.2019

מפעל א.ע. ביואקולוגיה - מטה אשר

בניית מכון הפסדים
צולם ב- 12.8.19

מכולה לאחסון אטום של אפר תנור השריפה
צולם ב- 20.11.19

בית נחירה מעיליא

ביצוע תחזוקת הדיזות במתקן נטרול ריחות בעקבות סיור פתע שבוצע ב-14.8.2018 (צולם ב- 15.8.18)

חוד פלדות- עכו

דיגום חוזר לארובה 2- תוצאות תקינות (צולם ב-1.5.2019)

אבן קיסר-

חדר שקט בקו 5- החדר עבר איטום במהלך שנת 2019
(צולם ב- 18.6.19)

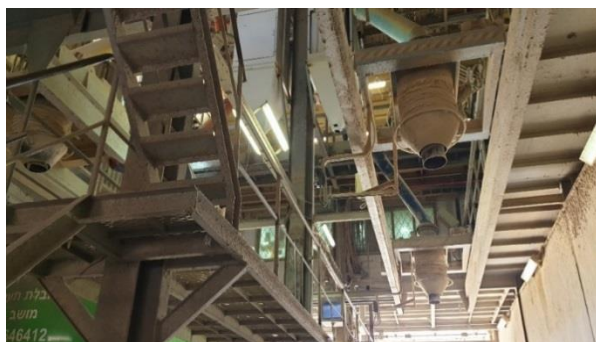

מגדל קירור קו 5 כולל יניקות למרכזת.
(צולם ב- 18.6.19)

תאריך ציף

הותקנו פילטרים למניעת פיזור אבק בזמן מילוי
התוצרת למיכליות

אסם הגליל- מעלה יוסף
סגירה ואיטום של מחסני הקמחים
(צולמו ב- 30.7.19)

התקנת קיר אקוסטי למתחם המיון והגרסה

פרופאל- מעלה יוסף
דיגום פתע של שפכי המפעל
(צולמו ב- 9.1.2019)

פרופאל- מעלה יוסף

פסולת מגדר מתחם גריסה פונתה ברובה (צולם ב- 6.1.2020)

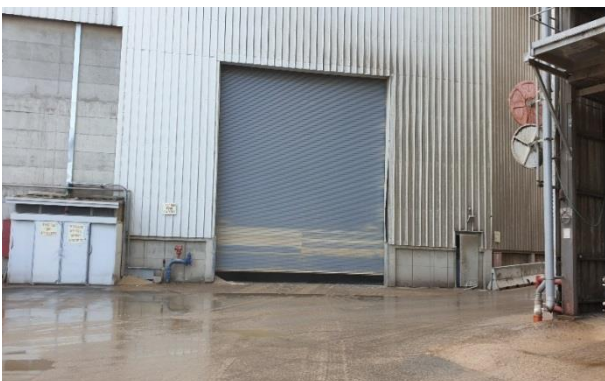
מילובר- מטה אשר

התקנת מערכות יניקה וטיפול באוויר בבורות קבלת חומרי גלם (צולם ב- 1.1.2020)

סגירת מחסן קמחים
(צולם ב- 1.1.2020)

התקנת מערכות יניקה וטיפול באוויר
בזמן מילוי המכליות

אמ.אס. מונפקטרינג - תפן

הותקנה מערכת לטיפול במזהמי אוויר מתהליך ניקוי מתכות בהתזה (צולם ב- 6.11.2019)

טרי וחלק 2

מיכל מזוט עילי חדש במאצרה במאצרה

סגירת מכולות איסוף הפסדים והנוצות

מטרה מס' 3 : פיקוח איכות אוויר

א. עמידה בתוכנית דיגום ארובות – בהתאם לתנ"ע-

רשות	מס מפעלים החייבים בדיגום 2019	דגמו	תוצאות תקינות	תוצאות לא תקינות	נחקר וטופל ונדגם שנית	טרם הגיעו תוצאות	הערות
כרמיאל	7	6	5	1	1		דיגום חוזר בתחילת 2020.
מטה אשר	10	8	3	2	2	3	דיגום חוזר בתחילת 2020
משגב	3	3	1	1	1	1	דיגום חוזר בתחילת 2020
מעלה יוסף	2	2	1	1	1		דיגום חוזר בתחילת 2020
מעלות	2	0					1- נקבע מועד לדיגום. 1- הוזמן לשימוע
נהריה	3	3	2	1	1		
עכו	7	6	3	3	1		2- דיגום חוזר בתחילת 2020 1- יוזמן לשימוע
שלומי	2	2	1	1	1		
תפן	4	3	2	1	1		1-דיגום בתחילת 2020
סה"כ	40	33	18	11	9	4	8 ידגמו בתחילת 2020

ב. ניטור סביבתי במועצה מקומית תעשייתית מגדל תפן בשנת 2019.

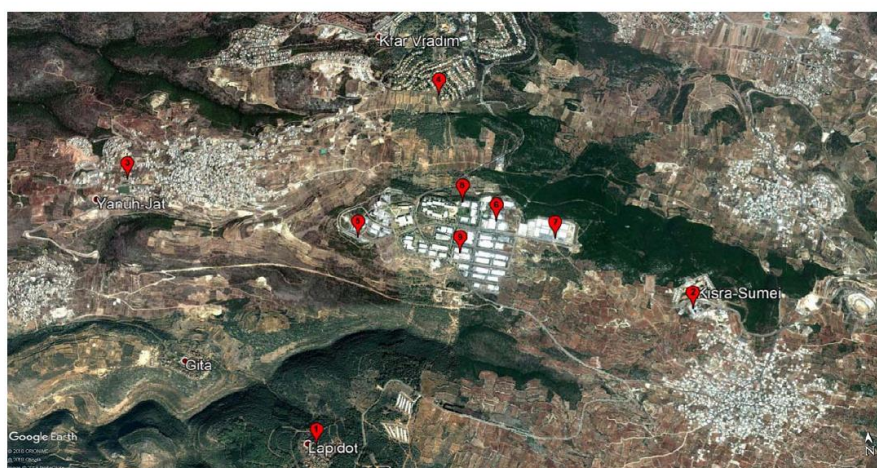
מועצה מקומית תעשייתית מגדל תפן מבצעת מאז שנת 2014 ניטור אוויר סביבתי בתחומה ובסביבתה, וזאת על מנת להשיג רמת ביטחון גבוהה בנוגע לאיכות האוויר באזור תעשייה תפן ובישובים הסמוכים לו. הניטורים מבוצעים בניהולו של רס בן יאיר, מנהל מחלקת איכות הסביבה במועצה התעשייתית תפן, באמצעות חברת דיגום מוסמכת, ומלווים על ידי נציג האיגוד. בדיקות אלה נוספות על אלו שהמפעלים נדרשים לבצע בתנאי רישיון העסק.

הממצאים שנמצאו בבדיקות שנעשו בשנים האחרונות, נמוכים מערכי הייחוס של דו"ח אלמוג ותקנות חוק אוויר נקי ערכי איכות אוויר, הוראת השעה 2011.

בתוכנית 2019 בוצעו 3 ניטורים סביבתיים למשך 24 שעות (2 ניטורים במהלך 2019 וניטור נוסף יבוצע בתחילת 2020), על פי הפירוט הבא :

5 ניטורים בא.ת תפן התוחמים את תחומי אזור התעשייה.

4 ניטורים בישובים הנמצאים ממזרח, ממערב, מצפון ומדרום לא.ת תפן.

הפרמטרים שנדגמו: אבק מרחף SPM וסריקת מתכות מלאה.

המדידה בוצעה כניטור פתע וללא תיאום עם המפעלים.

לפי דו"חות בדיקה של החברה מעבדות אקולוגיה א.פ. בע"מ ב-2 הבדיקות שנעשו בשנת 2019, התוצאות תקינות

ועומדות בערכי יחוס של דו"ח אלמוג ותקנות חוק אוויר נקי ערכי איכות אוויר, הוראת השעה 2011. דיגום נוסף

עבור שנת 2019- צפוי להתבצע בינואר 2020 .

להלן קישור לאתר האיגוד לצפייה בתוצאות הניטורים הסביבתיים - <https://www.ecowest.co.il/tefen>

מטרה מס' 4: פיקוח על אירוע סביבה וטיפול בתלונות

פקחי האיגוד מטפלים באירועי סביבה עקב תלונות הציבור או רשויות האיגוד וכן, בתפקידם ככונני סביבה, עקב פניות ממוקד הסביבה של המשרד להגנת הסביבה.

מספר תלונות	אופי תלונה/אירוע					רשות
	דליפת אמוניה	שריפה	רעש	שפך	ריח	
35		14		1	20	מטה אשר
6	1	1	1	1	2	עכו
1				1		תפן
5			4		1	מעלה יוסף
1		1				שלומי
11					11	מעלות
59	1	16	5	3	34	סה"כ

מטרה מספר 5 : ניטור שפכים במפעלים

א. בשנת 2011 נכנסו לתוקף כללי תאגידי מים וביוב (שפכי מפעלים המוזרמים למערכת הביוב), תשע"א המטיל אחריות לניטור שפכי תעשייה המוזרמים למערכות הביוב על תאגידי המים והביוב. החל משנת 2014 כללים אלו חלים גם על הרשויות המקומיות והאזוריות שלא חברות בתאגיד מים וביוב. על כן, רוב ניטורי השפכים מבוצעים ומנוהלים ע"י תאגידי המים או הרשויות המקומיות.

תכניות ניטור המפעלים של תאגידי המים והרשויות, מועברות לאיגוד לבחינה והמלצות, בטרם אישורם ע"י ממונה סביבה במשרד להגנת הסביבה. המלצות האיגוד מתייחסות לרוב להוספת מפעלים או עסקים שהושטו מהתוכנית ונדרשים בניטור שפכים, בהוספת פרמטרים ושינוי תדירות הדיגום במידת הצורך.

רשימת תאגידי המים והביוב הפועלים בתחום שטחי האיגוד וסטטוס תוכניות ניטור שפכים:
(לצפייה בתוצאות- ניתן ללחוץ על שם התאגיד בקריאה ממוחשבת של סיכום השנה [באתר האיגוד](#))

שם התאגיד/ רשות	רשויות	סטטוס תוכנית ניטור 2019-2020
מטה אשר	מטה אשר	בדיקות ב-76 עסקים ומפעלים - 327 דיגומים תכנית אושרה בתאריך 27.1.2019 בביצוע מלא, בקרה של האיגוד.
תאגיד מי כרמים	כרמיאל	בדיקות ב-22 עסקים ומפעלים - 145 דיגומים אושרה בתאריך 21.3.2019 בביצוע מלא, בקרה של דנה אזולאי.
תאגיד מי עכו- תוצאות	עכו	בדיקות ב-53 עסקים ומפעלים - 223 דיגומים אושרה בתאריך 20.1.2019 בביצוע מלא
תאגיד מעיינות זיו - תוצאות	מעלות-תרשיחא, שלומי, כפר ורדים	בדיקות ב-13 עסקים ומפעלים - 74 דיגומים אושרה בתאריך 27.1.2019 בביצוע מלא
מעלה יוסף	מעלה יוסף	בדיקות ב-8 עסקים ומפעלים - 44 דיגומים אושרה בתאריך 1.4.2019 בביצוע חלקי
קולחי משגב - תוצאות	משגב	בדיקות ב-16 עסקים ומפעלים - 64 דיגומים אושרה תכנית 2018-2019 בתאריך 11.2.2018
תפן	מועצה תעשייתית מגדל תפן	בדיקות ב-27 עסקים ומפעלים - 164 דיגומים הועברה תכנית 2020 לאישור ממונה סביבה
תאגיד אל עין	אבו-סנאן, ג'וליס, כפר יאסיף, מזרעה, ינוח ג'ת	בדיקות ב-76 עסקים ומפעלים - 318 דיגומים אושרה תכנית 2018-2019 בתאריך 12.3.2018
נהריה	נהריה	בהכנה לביצוע ב-2020
תאגיד פלג הגליל	פסוטה	בדיקות ב-73 עסקים ומפעלים - 334 דיגומים קיימת תכנית דיגום בביצוע
מעיליא	מעיליא	בדיקות ב-76 עסקים ומפעלים - 327 דיגומים תכנית אושרה בתאריך 27.1.2019 בביצוע מלא, בקרה של האיגוד.

במסגרת הכללים, תאגידי המים והרשויות, נדרשות לחייב את העסקים על חריגות בשפכים ולדווח על כך
בסיכום שנתי לממונים מרשות המים והמשרד להגנת הסביבה.

החוב הכספי נקבע בהתאם לכמות השפכים, ריכוז המזהמים ואופי המזהמים.

להלן קישור לאתר רשות המים בנושא ניטור ובקרה אחר הזרמת שפכים תעשייתיים למערכת הביוב

<http://www.water.gov.il/Hebrew/ProfessionalInfoAndData/Pages/taasiya.aspx>

- ב. בנוסף, סייע האיגוד בשנת 2019 בהכנת תכנית הדיגום, תאום וליווי דוגמי השפכים של המשרד להגנת הסביבה בדיגומי פתע שבוצעו במפעלים בתחום האיגוד.
- ג. במסגרת הפיקוח של האיגוד, נעשה מעקב אחר דיגומי שפכים שמבצעים המפעלים בהתאם לנדרש בתנאי רישיון העסק שלהם- תדירות הדיגום, פרמטרים לדיגום, מיקום לקיחת הדגימה וסוג הדיגום.
- כאשר בשפכי המפעל נמדדות חריגות מהתקן להזרמת שפכים תעשייתיים למערכת הביוב, נדרש המפעל בטיפול ובמציאת פתרונות לעמידה בתקן.
- לאיגוד גם יכולת להמליץ ולקבוע בזמן כתיבת התנאים ברישיון עסק, למשרד להגנת הסביבה ולרשויות, את הדרישות שיש לעגן בתנאים בנושאים של דיגום שפכים, מתקני טיפול בשפכים, מניעת זיהום מי נגר ועוד.

מטרה מס' 6: תהליך של קליטת מפעלים חדשים

1. מנהלת אזור התעשייה דורה, שלומי

א. את חדש בשלומי- במועצה מקומית שלומי, מתבצע תהליך של קליטת מפעלים באמצעות מנהלת מסודרת שמתכנסת אחת לחודש.

צוות המנהלת מקיים דיון על מפעלים שמבקשים להיכנס לאזור התעשייה לאחר בדיקה של שאלון סביבתי, סקר רעש וסיור של נציג האיגוד במפעל הקיים ברחבי הארץ.

כ-2 מפעלים נמצאים כיום בתהליך קליטה מתקדם לאזור התעשייה "דורה": פוליקרט טכנולוגיות בע"מ וקורטקס.

2. א.ת. בר לב

ב. את חדש בר לב מתבצע תהליך של קליטת מפעלים באמצעות ועדת איכות הסביבה של אזור התעשייה.

12 מפעלים חדשים:

אדר מזגנים- יבוא מזגנים, התקנה ושירות למיזוג אתרי תקשורת.

מיקרוג'וק- ייצור גלילים רחבים לתעשיית הדפוס מחצמרי ייצור שונים, ביניהם קנבס, PVC,

מדבקות טפט ועוד. בנוסף- הרכבת מדפסות גדולות לפי צרכי הלקוח.

מילודע- מעבדה לבדיקות כימיות ואיכות הסביבה

לב חשמל הנדסה וביצוע בע"מ- ייצור לוחות מתח נמוך עד 3,200 אמפר.

ליאו וייסמן תעשיות עץ 1984 בע"מ- הרכבות והדבקות של רהיטים וחלקי רהיטים.

סטיקלר גרף- ייצור ושיווק מדבקות ותוויות בגלילים.

מריאטה טובקו- ייצור טבק לנרגילות.

גולדן ריסייכלינג- איסוף ומייל של מוצרי טקסטיל וייצור סמרטוטים לתעשייה

בלורן בע"מ - ייצור חזיתות לארונות מטבח, לרבות, הדבקת פולימר ופורמייקה, חיתוך, אלומיניום

דנטין טכנולוגית שתלים- ייצור ושיווק שתלי שיניים

סגסוגת בע"מ- עיבוד שבבי.

סטרגלאס- בפיתוח, ייצור ושיווק של מוצרי זכוכית שונים

3. א.ת. מילואות דרום:

מחסן מילובר- קמחים וחומרי גלם

ש.ב.א תעשיות מתכת בע"מ- מחסן לוגיסטי לאחסון תבניות לתעשיית הבטון

מחסן חוגלה

סביבה חקלאית

כללי :

תחום הסביבה החקלאית ("אגרו-אקולוגיה") באזור הגליל המערבי נרחב ומגוון מאוד, ומצוי בתהליכים מתמשכים של פיתוח ומודרניזציה. לתחום זה השלכות נרחבות על איכות הסביבה ובצד התועלות הרבות הגלומות בו, הוא מייצר קונפליקטים רבים ובעל פוטנציאל לזיהום הסביבה. איגוד ערים לאיכות סביבה גליל מערבי מעורב הן בשלבי התכנון והיתרי הבניה, המשך ברישוי העסק וכלה בפיקוח שוטף על מתקנים חקלאיים על פי תעודף. תחומי העיסוק כוללים: **רפתות - חלב ובשר, לולים - מטילות, רבייה פטם, הודים, זירים בשר וחלב, חזיריה, אורוות, כלביות, בריכות דגים, בתי בד, בתי גידול פטריות, מטעים, חממות, גידולי שדה.** **בשטח האיגוד כיום מעל 150 עסקים חקלאיים** עליהם מתבצע פיקוח במידת הצורך. בשנה זו טופלו 63 בקשות להיתרי בניה בייעוד חקלאי, 24 בקשות לרישיון עסק, ועוד 10 תלונות הקשורות לריחות, ריסוסים, זבובים ומטרדים שמקורם בפעילות חקלאית.

מגמות ופעילות ייחודית בשנה זו :

1. פרויקט **חקלאות תומכת סביבה** - החל ביצוע של פרויקט חקלאות תומכת סביבה במטעי מילופרי, בהמשך לפיילוט שהחל ב-2018 ביוזמת האיגוד. הפרויקט נועד להטמיע שיקולי מגוון ביולוגי בחקלאות במטעים המשווקים לבית האריזה מילופרי. השנה הורחב הפרויקט והחלה לעבוד בו אקולוגית אשר תנהל את הפרויקט ותלווה באיגוד גם ע"י אקולוגית האיגוד. הרחבה נוספת בפרק אקולוגיה בסיכום השנה.
2. המשך סיוע בהליך **אכיפה כנגד אתרי השלכת פסולת חקלאית** - איזור מעלה יוסף הוא אחד הגדולים בארץ בגידול פטריות למאכל ולולי הטלה. ל-2 ענפי חקלאות אלו תוצרי פסולת חקלאית רבה. למרות שחלק מהעסקים מפנים לאתרים מאושרים, עדיין יש ניסיון בחיסכון בעלויות פינוי, ולכן צצו מספר אתרים פיראטים לטיפול בפסולת זו. לאתרים אלו אין תשתית מתאימה כנדרש, והתפעול הלקוי שם גורם למפגעים סביבתיים שונים, כגון: בירוא שטחים טבעיים, זיהום קרקע ומקורות מים, השלכת פסולת ברשות הרבים, הפרת המאזן האקולוגי, מטרדי זבובים, רעש וריח ועוד. מספר סיורים התקיימו בליווי פקחי הרשות המקומית, רשות הטבע והגנים, המשטרה הירוקה ואנשי המשרד להגנת הסביבה. פעילות האכיפה כללה בין היתר: מתן קנסות, הוצאת צווי ניקיון, תפיסת משאיות ופתיחה בחקירה של קבלנים ע"י המשטרה הירוקה. פעילויות אלו הובילו לסגירת חלק מהאתרים, ופעילות זו תימשך גם בשנים הבאות.
3. **הסדרת פינוי פסולת לולי מילואות** - בשנה זו חלה התקדמות בנושא פינוי פסולת לולי תאגיד מילואות. במשך מספר שנים התקיימו מספר ישיבות עם נציגי התאגיד, ולבסוף אף הוצאו התראות, שמטרתן להסדיר פינוי פרש עופות מכ-40 חוות לולים לאתר מוסדר, החלו השנה בפינוי הפרש ל-3 אתרים כאלו. בנוסף לכך, מילואות המשיכה גם השנה ביישום פתרונות לכילוי פגרים בתוך החוות, באופן שחוסך שינוע פגרים והפצת מחלות. פתרונות אלו כוללים מבשלות ומתקני קומפוסטציה.

הצבת אמצעי מעקב באתר פיראטי עם זבל לולים ליד פארק גורן ועבדון

פסולת מצעי פטריות וזבל לולים באתר פיראטי ליד מעיליא

4. חזירת פסוטה

לחזירה יצאה השנה התראה בעקבות אי מילוי דרישות מסורים קודמים. לעסק ליקויים בתשתית איסוף וטיפול בפרש בעלי החיים. גלישות ופיזור פסולת חקלאית לא מטופלת ליד נחל עקרב, גרמו למפגעים לחקלאים בסמוך, וגלישות תשטיפים לסביבה.

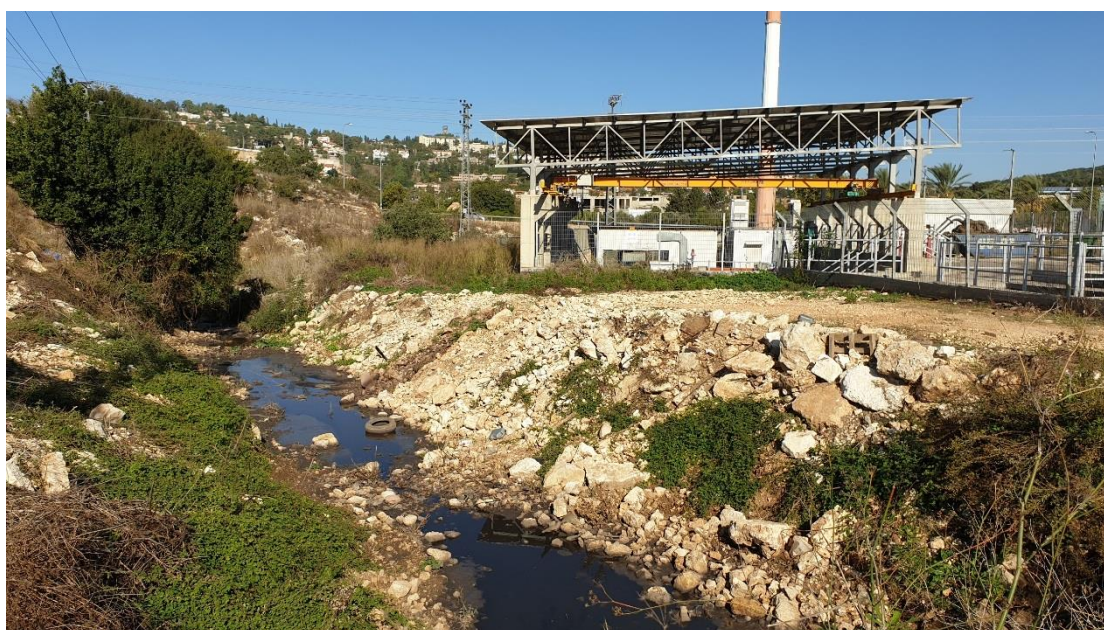

5. בתי בד

בשטחי האיגוד קיימים כ-15 בתי בד. אחד מתוצרי הלוואי של ייצור השמן הוא העקר, אותה פסולת נוזלית אשר כשמה כן היא- מעקרת את פעילות החיידקים במכוני טיהור השפכים, במידה והיא מוזרמת לשם. בשל כך מונחים בתי הבד לאגום ולפזר את העקר בצורה מבוקרת.

שנת 2019 אופיינה כעונה ברוכה ביבול זיתים ביחס לשנים קודמות. למרות מאמצי האכיפה והתמיכה הכספית, קרסו מט"שים כרמיאל וג'ת ינוח וכן תחנת שאיבה בחוסן.

גלישת עקר מתחנת שאיבה חוסן לנחל פקיעין

להלן פירוט הפעולות שננקטו:

תמיכה כספית לפינוי ופיזור מבוקר של עקר

גם השנה משרד החקלאות והמשרד להגנת הסביבה ביחד עם רשות המים סיבסדו עבור תאגידי המים והביוב את עלויות פינוי העקר מבית הבד. לפי קריאות מדי המים ודיווחי התאגידים, בשנה זו נשאבו ופוזרו כמויות שיא של עקר ביחס לשנים קודמות. העקר עוזר בדיכוי רחף אבק באתרי בניה ומחצבות, וכן כחומר מדשן וקוטל עשביה בשדות חקלאיים.

פיזור עקר מבוקר פיזור עקר בדרכים חקלאיות ושטחי גד"ש י.ע.ן

יישום עקר לדיכוי תמלחת בדרכי עפר באתר בניה בכרמיאל

פיזור עקר במחצבת אשרת

6. תוכנית פיקוח משולבת- רט"ג, מהג"ס, משטרה ירוקה, איגוד ערים לאיכות סביבה גליל מערבי

תוכנית פיקוח יומיומית- כולל בשעות הלילה ובסופי שבוע לאורך כול עונת פעילות בתי הבד- בהשתתפות פקחים מגופים רבים, אשר מסונכרנים בצורה יעילה בקבוצת וואטסאפ, הובילה להרתעה ולמיעוט יחסי של הזרמות עקר לביוב ולסביבה.

יום	תאריך	שם בית בד (כמות בתי הבד ביישוב)
ו'	11.10.2019	
ז'	12.10.2019	
ש'	19.10.2019	
ב'	22.10.2019	שפרעם, כאבול, טמרה, שעב
ד'	23.10.2019	אכסאל, ריעה, עץ מאהל
ה'	24.10.2019	
ו'	25.10.2019	
ז'	26.10.2019	
א'	27.10.2019	כפר מנדא, אעבלין, שעב
ב'	28.10.2019	
ג'	29.10.2019	מגיד לחרום, נחף, דיר אלאסד, בענה
ד'	30.10.2019	
ה'	31.10.2019	עראבה, סנז, דיר חנא

7. מפעלי קומופוסט וגידול פטריות

מעלה יוסף מהווה את איזור גידול הפטריות למאכל העיקרי בישראל, ופעילותו מתרכזת ב- 3 מושבים :

1. זרעית- חוות השמפיניון.
 2. חוסן ומעונה- מרינה פטריות, ועוד כ-4 מגדלים פרטיים בחוות קטנות.
- הכנת מצעי הגידול היא חלק אינטגרלי מהתהליך. שלב זה כולל תהליך קומפוסטציה ופיסטור ויש לו השלכות סביבתיות , כאשר העיקרי שבהן זה בנושא פליטות מזהמים לאוויר וריח.
- בשנה זו התקבלו תלונות ריח רבות מתושבי מושב צוריאל ושכונת מחול בפקיעין, הסמוכים לחווה.

בעקבות דרישת האיגוד ביצע המפעל דיגום ארובות ודיגום ריח. בתוצאות דיגום הארובות נמצאו חריגות והמפעל נדרש בביצוע פעולת להפחתת ריח ובדיקה חוזרת. כמו כן התקיים מפגש וסיור במפעל בשיתוף נציגי המפעל, איגוד ערים גליל מערבי, המשרד להגנת הסביבה, המועצה האזורית ונציגי פקיעין. מצעי הגידולים המשומשים מפונים ברובם לאתרי קומפוסט מאושרים, אך בסיורים השנה נראו השלכות פסולת מצעים אלו גם בשטחים פתוחים באתרי פיראטיים. חוות הפטריות טבע פוסט בחוסן מבצעת דיגומי שפכים על פי תוכנית הדיגום המאושרת של המועצה. בתוצאות לא נמצאו חריגות.

דיגום ריח ע"י מעבדה במתקן הביופילטר בחוות פטריות טבע פוסט

8. השתתפות בפורום ארצי של רכזי סביבה חקלאית

פורום זה מכנס אחת לחודש רכזי סביבה חקלאית ממחוזות המשרד להגנת הסביבה, פקחי ניטור סביבה חקלאית של רט"ג ונציגים מיחידות סביבתיות ואיגודי ערים מכל הארץ. במפגשים אלו דנים בסוגיות שעל סדר היום, מתייעצים ומקיימים סיורים לימודיים. בשנה זו אירח איגוד ערים את הפורום בסיור במפעלי קומפוסט וגידול פטריות ולולים באיזור מעלה יוסף.

פסולת ומחזור

מטרה מס' 1: סיוע לרשויות האיגוד בהפחתת כמות הפסולת המועברת להטמנה והגדלת שיעור המיחזור

- ליווי וסיוע לרשויות בהכנת מכרזים (פח כתום, זרמים ייעודיים, אלקטרוניקה)
- ליווי וסיוע לרשויות בתהליך חתימת הסכם מול תאגידים (אריזות ואלקטרוניקה).
- בדיקת חוזים והסכמים של קבלנים.
- סיוע לרשויות מול הקבלנים ותאגיד תמי"ר בהגדלת מתקני מחזור אריזות ומספרי פינוי פסולת אריזות.

1- הסדרי הפרדת פסולת ברשויות נכון ל-31.12.2019:

רשות מקומית	הסדר הפרדה קיים ברשות המקומית	הערות
נהריה (*)	מרכזי מחזור/מתקנים ייעודיים	עיריית נהריה חתמה הסכם עם תאגיד אריזות תמי"ר בינואר 2020. במהלך השנה, יוצבו ברחבי העיר פחים כתומים לאיסוף אריזות.
עכו	פח כתום לאריזות ומתקנים ייעודיים	
כרמיאל	מרכזי מחזור/מתקנים ייעודיים ופח כתום	
מעלות תרשיחא	פח כתום לאריזות מרכזי מחזור/מתקנים ייעודיים	
מטה אשר	יבש/רטוב מרכזי מחזור/מתקנים ייעודיים	בבדיקה - הוספת פח כתום
מעלה יוסף	מרכזי מחזור/מתקנים ייעודיים	בבדיקה - הוספת פח כתום
משגב	יבש/רטוב פח כתום לאריזות מרכזי מחזור/מתקנים ייעודיים	
אבו סנאן	מרכזי מחזור/מתקנים ייעודיים	
ג'וליס	מרכזי מחזור/מתקנים ייעודיים	בבדיקה - הוספת פח כתום
יאנוח ג'ת	מרכזי מחזור/מתקנים ייעודיים	
כפר יאסיף	מרכזי מחזור/מתקנים ייעודיים	
מעיליא	מרכזי מחזור/מתקנים ייעודיים	
פסוטה	מרכזי מחזור/מתקנים ייעודיים	
מזרעה	מרכזי מחזור/מתקנים ייעודיים	
כפר ורדים	יבש/רטוב פח כתום לאריזות מרכזי מחזור/מתקנים ייעודיים	
שלומי	מרכזי מחזור/מתקנים ייעודיים	
תפן	מתקנים ייעודיים- קרטון	

מתקן ייעודי = מתקן לזרם פסולת ייעודי אחד (לדוגמה מתקן לאיסוף קרטון, מתקן לאיסוף פלסטיק...)

2- פירוט מתקני איסוף פסולת אריזות ופסולת למחזור ברשויות המקומיות :

מס' מתקנים/ רשות מקומית	מס' תושבים	בתי אב	מס' מתקני זכוכית	מס' מתקני קרטון	מס' מתקני pet	מס' פחים כתומים לאריזות					מס' מתקני נייר	מס' מתקני טקסטיל
						כתום 360 לי	כתום 1,100 לי	כתום 1.5 קוב	כתום 2.5 קוב	כתום 60 לי		
נהריה (*)	66,000	21,840	30	19	100	266	172		179		112	
עכו	55,000	16,176	32	37	130			16	136		0	0
כרמיאל	53,600	15,764	42	52	150	238	335				150	30
מעלות תרשיחא	24,500	7,000	19	14	70				150		33	
מטה אשר	29,500	6,705	35	122	215						250	29
מעלה יוסף	11,200	3,140	21	32	45						62	
משגב	30,500	6,100	52	85	71	49	351				183	
אבו סנאן	12,500	3,125	6	30	20						0	
גוליס	6,200	1,440	3	10	13						0	
יאנוח גית	6,100	1,450	5	11	10						0	
כפר יאסיף	10,000	2,325	?	20	10						0	
מעיליא	3,500	760	2	15	10						0	2
פסוטה	3,350	750	2	10	9						0	2
מזרעה	3,600	860	2	6	8						0	
כפר ורדים	6,500	1,760	10	8	39	6				1,100	50	
שלומי	6,800	1,950	3	13	17							
תפן	76 מפעלים			24							0	

(*) – נהריה : מס' פחים כתומים ומתקני זכוכית המפורטים בטבלה הם מס' המתקנים שאושרו ע"י תמ"ר. פריסת המתקנים במהלך רבעון 2/2020.

3- פריסת תשתיות מחזור ברשויות המקומיות ובדיקת נגישות לתושב:

מס' בתי אב למתקן בעירויות :

מס' מתקנים/ רשות מקומית	מס' תושבים	בתי אב	סה"כ מס' מתקנים				מספר בתי אב לכל מתקן			
			זכוכית	קרטון	pet	נייר	זכוכית	קרטון	pet	נייר
נהריה	66,000	21,840	30	19	100	112	728	1,149	218	195
עכו	55,000	16,176	32	37	130	0	506	437	124	
כרמיאל	53,600	15,764	42	52	150	216	375	303	105	73
מעלות תרשיחא	24,500	7,000	19	14	70	33	368	500	100	212

מס' בתי אב למתקן במועצות אזוריות :

מס' מתקנים/ רשות מקומית	מס' תושבים	בתי אב	סה"כ מס' מתקנים				מספר בתי אב לכל מתקן			
			זכוכית	קרטון	pet	נייר	זכוכית	קרטון	pet	נייר
מטה אשר (32 ישובים)	29,500	6,705	35	122	215	250	192	55	31	27
מעלה יוסף (22 ישובים)	11,200	3,140	27	30	45	62	116	105	70	51
משגב (35 ישובים)	30,500	6,100	52	85	71	183	117	72	86	71

מס' בתי אב למתקן במועצות מקומיות :

מספר בתי אב לכל מתקן			סה"כ מס' מתקנים			בתי אב	מס' תושבים	מס' מתקנים/ רשות מקומית
pet	קרטון	זכוכית	pet	קרטון	זכוכית			
156	104	521	20	30	6	3,125	12,500	אבו סנאן
111	144	480	13	10	3	1,440	6,200	ג'וליס
145	132	290	10	11	5	1,450	6,100	יאנוח ג'ת
233	116	775	10	20	3	2,325	10,000	כפר יאסיף
76	51	380	10	15	0.7	760	3,200	מעיליא
83	75	375	9	10	0.8	750	3,100	פסוטה
108	143	430	8	6	2	860	3,600	מזרעה
45	220	220	39	8	8	1,760	6,500	כפר ורדים
115	150	650	17	13	3	1,950	6,800	שלומי

סיכום :

מבין העיריות : פריסה מתקני מחזור רחבה בעיר כרמיאל

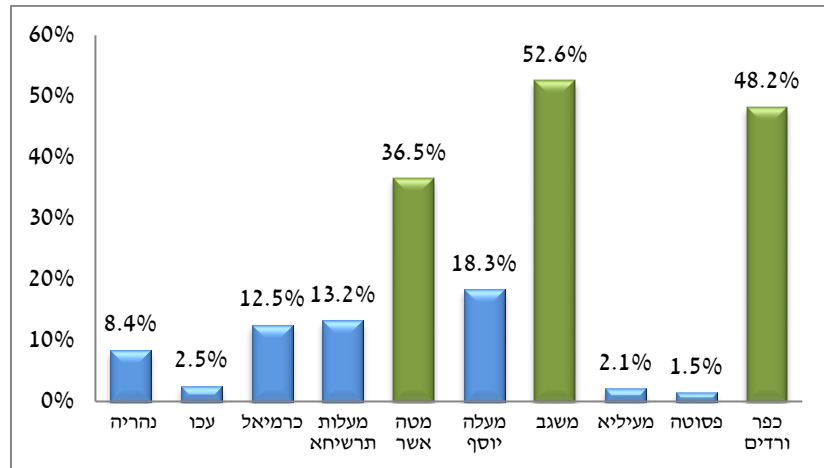
מבין המועצות האזוריות : פריסה מתקני מחזור רחבה במועצה האזורית מטה אשר

מבין הרשויות המקומיות : פריסה מתקני קרטון ופלסטיק רחבה במעיליא ופסוטה ופריסת מתקני פלסטיק, זכוכית ונייר רחבה בכפר ורדים.

3 – נתוני מחזור ברשויות המקומיות לשנת 2018 :

מס' מתקנים/ רשות מקומית	מס' תושבים	כמות פסולת (טון/שנה) (*)	כמות פסולת לאדם (ק"ג/יום)	פסולת למחזור (טון/שנה)	% מחזור כולל גזם	% הגזם מתוך סה"כ מחזור
נהריה	60,000	40,109 טון	1.83	3,372 טון	8.4%	64% מהמחזור הוא גזם
עכו	55,000	31,152 טון	1.55	776 טון	2.5%	67% מהמחזור הוא גזם
כרמיאל	53,600	24,959 טון	1.27	3,107 טון	12.5%	33% מהמחזור הוא גזם
מעלות תרשיחא	24,500	10,731 טון	1.2	1,420 טון	13.2%	84% מהמחזור הוא גזם
מטה אשר	29,500	20,078 טון	1.86	7,341 טון	36.5%	27% מהמחזור הוא גזם
מעלה יוסף	11,200	9,149 טון	2.23	1,681 טון	18.3%	82% מהמחזור הוא גזם
משגב	30,500	16,112 טון	1.44	8,475 טון	52.6%	64% מהמחזור הוא גזם
אבו סנאן	12,500	לא התקבלו נתונים				
ג'וליס	6,200	2,611 טון	1.15	531 טון	20%	95% מהמחזור הוא גזם
יאנוח ג'ת	6,100	לא התקבלו נתונים				
כפר יאסיף	10,000	לא התקבלו נתונים				
מעיליא	3,500	1,598 טון	1.25	34 טון	2.1%	אין נתוני איסוף גזם
פסוטה	3,350	1,462 טון	1.2	22 טון	1.5%	אין נתוני איסוף גזם
מזרעה	3,600	לא התקבלו נתונים				
כפר ורדים	6,500	3,309 טון	1.39	1,597 טון	48.2%	
שלומי	6,800	לא התקבלו נתונים				

מחזור ברשויות לשנת 2018 (כולל גזם):

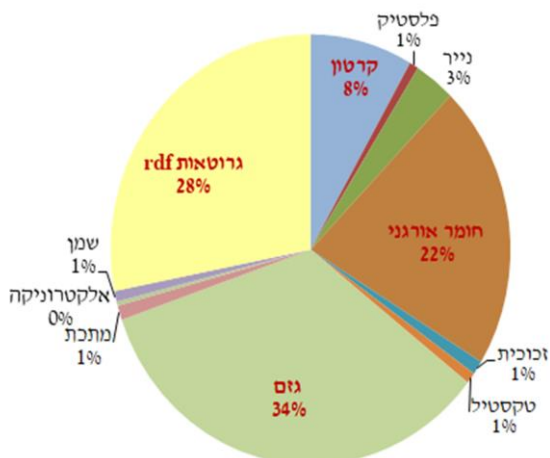

סיכום מחזור ברשויות לשנת 2018 :

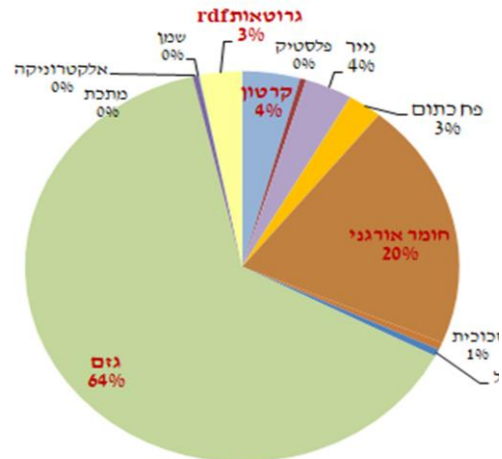
אחוזי מיחזור גבוהים (מעל 30%)
ברשויות בהן מתקיימת:
הפרדה יבש/רטוב, ו/או פינוי פסולת גושית/גרואטאות RDF (מטה אשר, כפר ורדים, משגב).

אחוזי מיחזור נמוכים (סביב 10%)
ברשויות בהן קיימים מתקנים ייעודיים בלבד ו/או פח כתום.

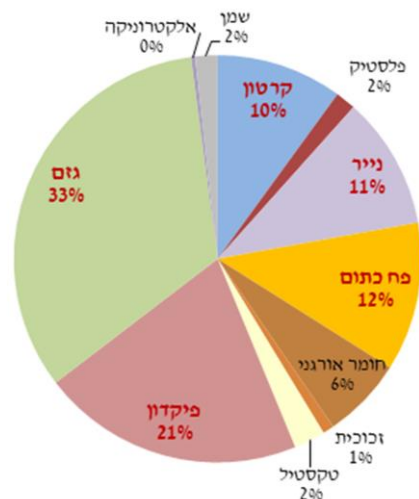
מטה אשר - 36.5% מחזור

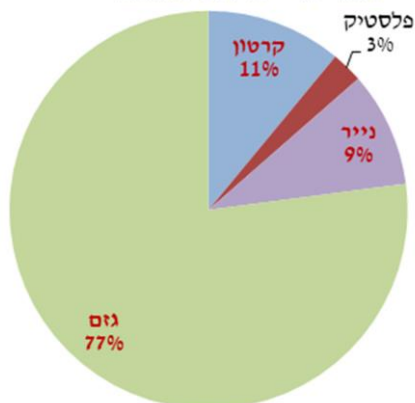
משגב - 52.6% מחזור

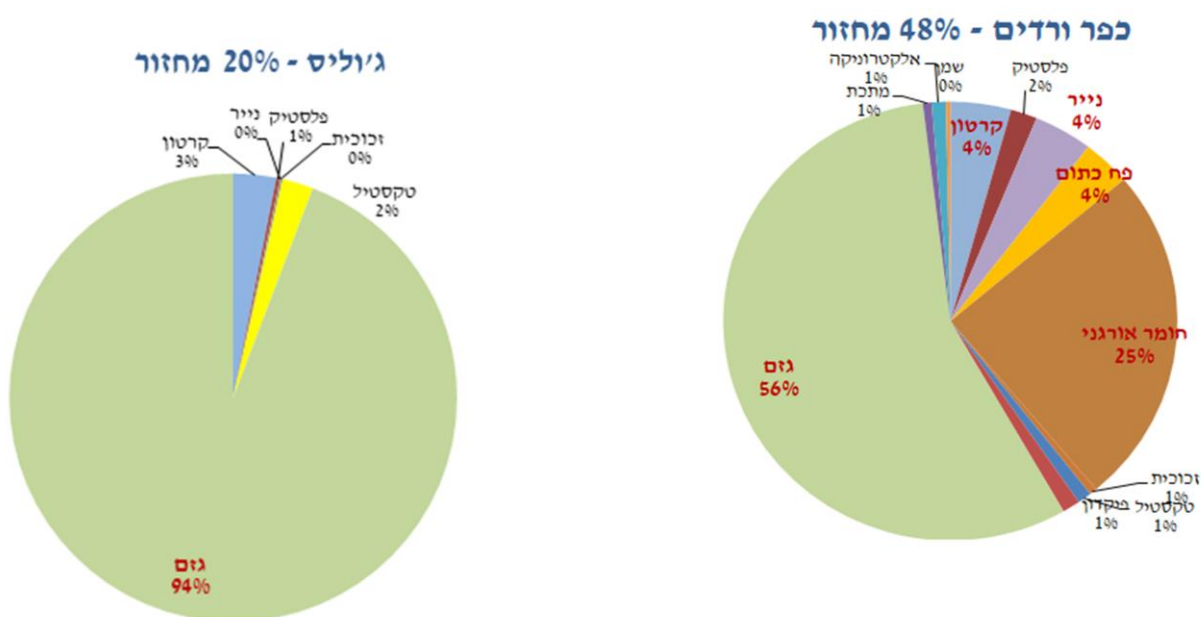

כרמיאל - 12.5% מחזור

נהריה - 8.4% מחזור

סיכום התפלגות מרכיבי המחזור :

בכל הרשויות, הגזם מהווה עיקר המחזור-בין 35% ל-95% מסך המחזור. ברשויות בהן קיימים מתקנים יעודיים בלבד, הגזם מהווה בין 80% ל-95% מסך מרכיבי המחזור. החלק היחסי של הגזם נמוך יותר ברשויות בהן קיימת הפרדת פסולת אורגנית (יבש/רטוב, קומפוסטרים) ו/או ברשויות בהן מתבצע פינוי פסולת גושית/גרוטאות לתחנת מיון ל-RDF

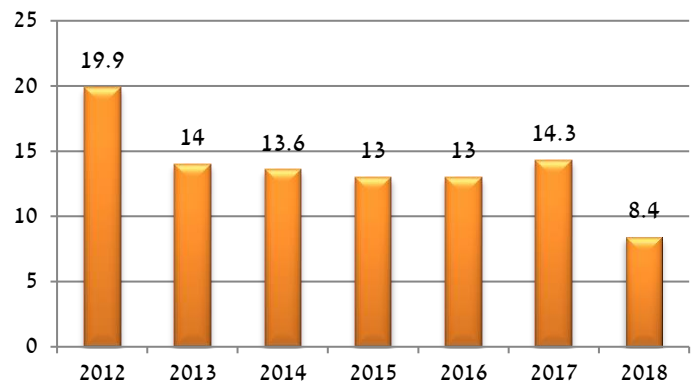
4- היקף מחזור (ב-% כולל גזם) במספר רשויות נבחרות לאורך שנים – 2018-2012:

שם הרשות	2012 (%)	2013 (%)	2014 (%)	2015 (%)	2016 (%)	2017 (%)	2018 (%)
נהריה	19.9	14	13.6	13	13	14.3	8.4%
כרמיאל	19.2	20.7	13.3	12.6	11.3	11.7	12.5%
מעלות תרשיחא	13	13.6	9.9	10	10	11.6	13.2%
מטה אשר	17	21	24.6	29.6	33.3	30.3	36.5%
משגב	43	44.6	48.7	49	49	50.5	52.6%
כפר ורדים	44.5	45	47	49	48	47.3	48.2%
שלומי				10	39	37.5	-

נהריה

נתוני מחזור זהים בין השנים 2013-2017, לא נערכו שינויים מהותיים למניעת הטמנה בשנים אלו.
% מחזור הגבוה ב-2012 נובע מכמות גזם גבוה במיוחד בשנה זו (30% יותר שנים אחרות). יתכן כי ב-2012 הערכת משקל בלבד של הגזם ולא מדידה מדויקת.
 ירידה משמעותית ב-% מחזור ב-2018 נובעת מכמות גזם נמוכה בשנה זו בהשוואה לשנים קודמות (40% פחות).

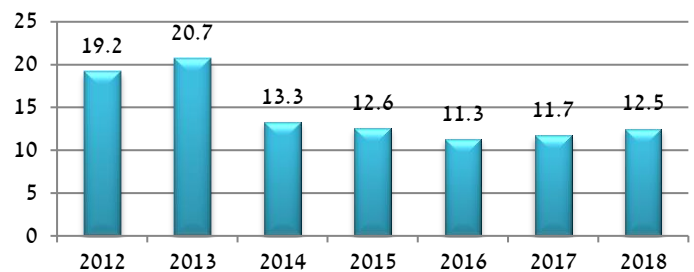
% מחזור בנהריה 2012-2018

כרמיאל

% מחזור גבוה יותר ב-2012 ו-2013 : כתוצאה מהכללת מחזור קרטון תעשייתי בחישוב % המחזור.
2/2014 - פריסת פחים כתומים בכרמיאל : הפרדת אריזות לא תורם לגידול משמעותי של % המחזור בעיר.

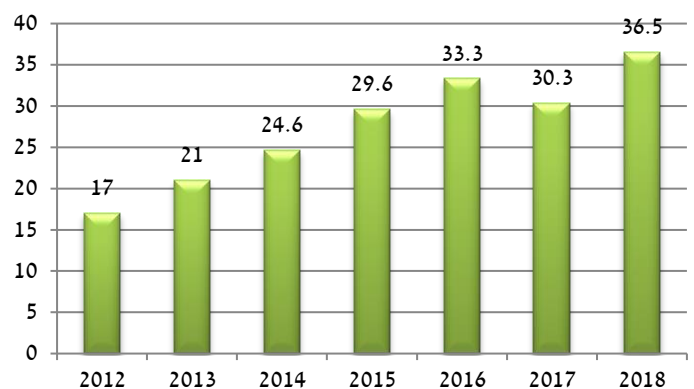
% מחזור בכרמיאל 2012-2018

מטה אשר

עליה מתמדת ב-% מחזור.
 2013 : הפרדת פסולת ל-2 זרמים יבש/רטוב בכל הישובים.
 לאורך השנים : תוספת מתקני הפרדה.
 2016 : פינוי גרוטאות לrdf
 2017-2018 : פינוי חלק מהפסולת המעורבת (פח ירוק) למיון והפרדה.

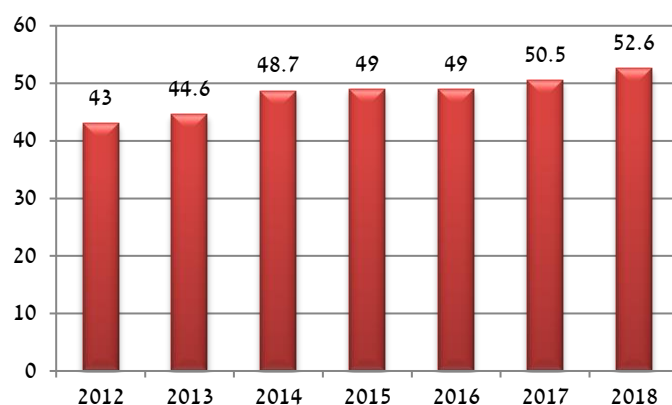
% מחזור במטה אשר 2012-2018

משגב :

עליה מתמדת ב- % מחזור.
2013 : הפרדת פסולת ל-2 זרמים יבש/רטוב בכל הישובים.
2017 : פח כתום בכל הישובים

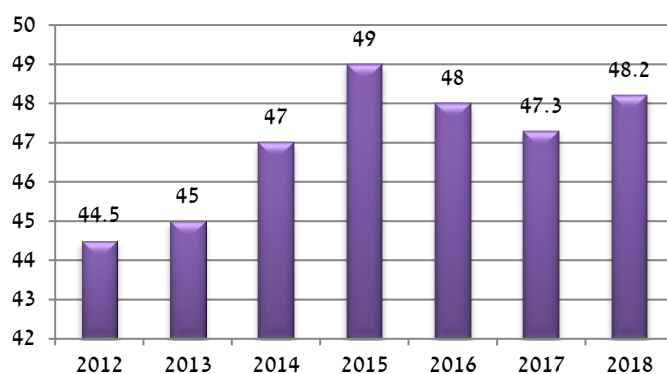
2012-2018 % מחזור במשגב

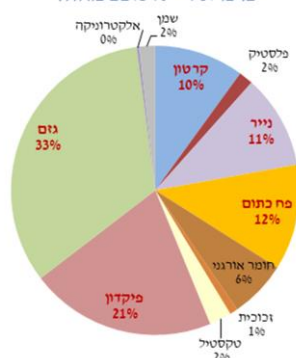
כפר ורדים :

עליה מתמדת ב- % מחזור.
לאורך השנים, תוספת קומפוסטרים, הפרדת פסולת אלקטרונית, פעולות הסברה.
2016 : פח כתום ב-2016.

2012-2018 % מחזור בכפר ורדים

כרמיאל - 12.5% מחזור

5- בדיקת אפקטיביות הפח הכתום

כרמיאל כדוגמא:

- פריסת פחים כתומים : מפברואר 2014 (לפני 6 שנים).
- פסולת אריזות מהווה 1.5% מסך הפסולת המיוצרת בעיר.
- כאשר בודקים זרמים הפסולת המועברים למחזור, פסולת האריזות (הפח הכתום) מהווה 12% מסך הפסולת המועברת למחזור.

איכות ההפרדה בפח הכתום :

להלן ממוצע רבעוני של % אריזות בפח הכתום –רבעון 3/2019 עיריית כרמיאל :

סוג הפסולת - אריזות	התפלגות משקלית - באחוזים	סוג הפסולת - לא אריזות	התפלגות משקלית - באחוזים
PET	6.47%	בקבוקי פיקדון - פלסטיק	0.22%
אריזות פלסטיק קשיח (HDPE, PP)	6.84%	בקבוקי פיקדון - מתכת	0.16%
שקיות פוליאטילן	6.63%	בקבוקי פיקדון - זכוכית	4.63%
אריזות קרטוני משקה	7.76%	פסולת מעורבת (חיתולים, הגיינה וכו'....)	0.76%
אריזות מתכת	5.72%	פסולת שאריות מזון- אורגני (גזם ושאריות מזון)	9.26%
אריזות קרטון ונייר	12.45%	פסולת יבשה אחרת (צעצועים, טקסטיל וכו')	7.00%
אריזות פלסטיק מעורב	11.85%	פסולת נייר	15.45%
אריזות זכוכית (שאינן פיקדון)	4.79%		
סה"כ אחוז אריזות	62.51%	סה"כ אחוז לא אריזות	37.49%

סיכום איכות הפרדה בפח כתום :

- % משקלי של האריזות בפח הכתום (ממוצע רבעוני) : 62.5%.
- מתוך הפסולת שאינה אריזה : 10% פסולת אורגנית , 27.5% פסולת יבשה, בעיקר נייר ופלסטיק , דהיינו פסולת ברת מחזור.
- נראה שיפור לאורך השנים ב"איכות" הפח הכתום בעיקר בירידה משמעותית של כמות פסולת אורגנית בפח הכתום.

מטרה מס' 2 : ליווי וסיוע לרשויות "סביבה שווה" - הסדרת הטיפול בפסולת

פרויקט "סביבה שווה" הסתיים ב-31/12/2019 ורוב רשויות האיגוד ניצלו את התקציב שאושר להן ע"י המשרד להגנת הסביבה. ככל שמטרות התכנית היו נכונות , יש שאלה לגבי הצלחת התכנית. תכנית סביבה שווה התבססה על החלטת ממשלה מס' 1496 מיום 23.3.2014 להסדרת משק הפסולת בישובים הערבים, דרוזים ובדואים ושמה למטרתה לצמצם את הפערים הסביבתיים – חברתיים הקיימים היום. מטרת העל של התכנית :יצירת שינוי משמעותי בניהול מערך הטיפול בפסולת על כל זרמיה בישובים, שיפור השירות הניתן לתושבים בישובים אלה, וכתוצאה מכך, שיפור איכות חיי התושבים. התוכנית כללה פעולות משולבות של תכנון, שיפור תשתיות ומתקני אצירה, שיקום מפגעי פסולת ויצירת פרויקטים סביבתיים חברתיים. תפקיד האיגוד בתוכנית "סביבה שווה" : ליווי מקצועי של הרשויות המקומיות , מעקב אחר ביצוע העבודות המתבצעות בשטח, סיוע לוגיסטי מול המשרד להגנת הסביבה.

כפי שהדברים נראים, קיים שיפור בנושא של הוספת פחי אשפה לתושבים . בנושא ניקיון בשטחים פתוחים היה שיפור זמני. נכון להיום רמת הזיהום בשטח הפתוח חזרה להיות כבעבר ברוב הרשויות.

פינוי מפגעי פסולת באזור הרמפה של ג'ת

פינוי מפגעי פסולת באזור הרמפה של יאנוח

מצבורי הפסולת ביאנוח ובג'ת הם פסולת מעורבת גושית/גרוטאות, פסולת בניין, קרטונים . הפסולת הועברה להטמנה.

לאחר פרויקט סביבה שווה לשיקום מפגעי פסולת, חזרו המפגעים בעיקר ב-2 הרמפות של יאנוח ושל ג'ת כתוצאה מתחזוקה לקויה של הרמפות .

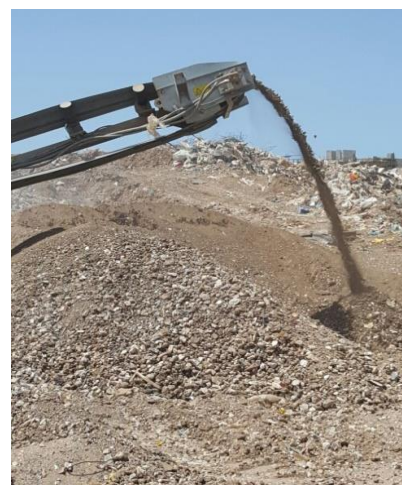
שריפה ברמפה של יאנוח - 10.2018

הרמפה של יאנוח – 12.2019

גריסת פסולת בניין במזרעה - 2017

מצבורי הפסולת במזרעה כללו כ-80% פסולת בניין ו-20% פסולת גושית/גרוטאות. לאחר מיון, 20% מהפסולת העברה להטמנה ו-80% לשימוש חוזר לתשתיות.

המפגעים חזרו בחלק קטן מהמקומות (בעיקר פסולת בניין באזור הרחבת הישוב)

אשפתונים למרחב הציבורי ומוסדות חינוך ופחים 360 ל'

מזרעה

יאנוח

פסוטה

מטרה מס' 3 : פיקוח על אתרים לטיפול וסילוק פסולת

אתר עברון

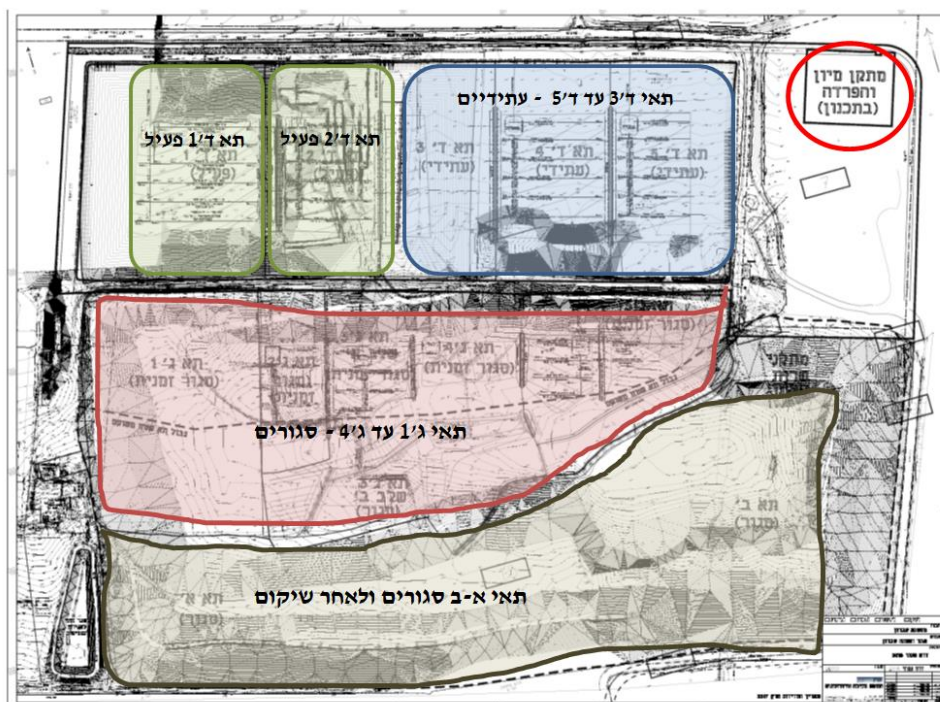
מצב קיים על פי נתוני דוח סיכום פעילות 2018 :

- כמות פסולת שהתקבלה באתר ב-2018 : 387,248 טון = +15.6% מהשנה הקודמת.
- כמות פסולת יומית ממוצעת : כ-1,500 טון .
- סה"כ נפח זמין באתר לפי תב"ע : 2,865,000 קוב

להלן סטאטוס תאי האתר הקיים:

תא מס'	שטח תא (דונם)	נפח ברוטו (מ"ק)	סטטוס תפעולי	נפח זמין נותר (מ"ק)
א'+ב'	173	3,000,000	סגור זמני מ-2004	200,000
ג'-1	46	1,000,000	סגור מ-2007	0
ג'-2	17	400,000	סגור מ-2008	0
ג'-3	24	600,000	סגור מ-2010	0
ג'-4	20	450,000	סגור זמני מ-2012	0
ג'-5	31	600,000	סגור זמני מ-2016	50,000
ד'-1	40	600,000	פעיל	25,000
ד'-2 (*)	25	650,000	פעיל	650,000
ד' עד 5	90	1,950,000	תא ד'2 : תשתיות מוכנות. ב-11.18 הועבר דו"ח סיכום לאישור המה"ס.	1,950,000
סה"כ	466 דונם	9,250,000 קוב		2,865,000 קוב

תרשים תאי הטמנה – סטאטוס תפעולי 2019 :

פעולות חדשות באתר במהלך 2019 :

ד'2- (*) הכנת תשתיות תא ד' 2 לקראת סיום - 11.2018 משאית ראשונה להטמנה בתא ד'2 – 30.1.2019

תא ד' 2 – קיץ 2019 – כמויות הפסולת היומיות עומדות על 1,500 טון/יום בממוצע . גידול משמעותי לעומת שנה שעברה (כ-16%) לאחר סגירת אתר תאנים בפברואר 2019

פריצת תשטיפים מסביב לאתר – חורף 2019. טופל ע"י הנהלת אתר עברון.

מאגר תשטיפים – הורדת מפלס לקראת החורף.

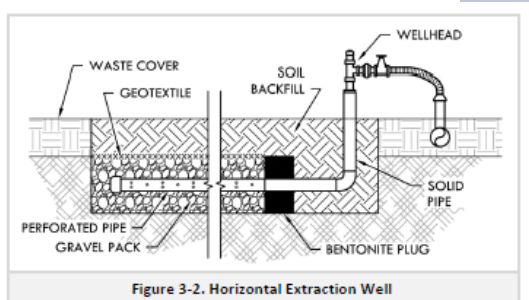

- קיבולת מקסימאלית של מאגר התשטיפים : 6500 קוב .
 - לקראת החורף, רוקן המאגר עד למפלס 2800 קוב (רצ"ב תמונה).
 - ב-31.12.2019 עמד המפלס לגובה : 4000 קוב.
 - האתר קיבל אישור להובלת תשטיפים לאתר טובלן במהלך חודש ינואר – פברואר 2020, בהתאם לצורך.
- החלו עבודות הכנת תשתית לקליטת מאייד לתשטיפים ("המתקן הספרדי"). המתקן ייתן מענה ראשוני לטיפול בתשטיפים.**

אוגוסט 2019 - איסוף ביוגז בתא פעיל ד' 2 – צנרת אופקית

שיטה זו מאפשרת קליטת ביוגז תוך כדי התקדמות קליטת פסולת בתא הפעיל ולא לאחר סיום הטמנה וכיסוי האתר. תוצאות אפקטיביות של שיטה זו - במהלך 2020.

שיקום סופי בתאי א-ב והקמת גדר חדשה ייעודית למניעת כניסת תנים לאתר הפסולת (בתיאום עם רט"ג והמשרד להגנת הסביבה)

מפעל מיון
המפעל מסר למשרד להגנת הסביבה תחשיב כלכלי להקמה ותפעול מתקן המיון. בדיקת חלופות לטיפול בפסולת אורגנית – מול המשרד להגנת הסביבה. הליך קבלת התרי בנייה מול הועדה המקומית.

סיכום פיקוח באתר עברון לשנת 2019 – עמידת האתר בתנאים לרישיון עסק :

פרמטרים לבדיקה	תדירות בדיקה	סיכום 2019
ניטור מי תאום	פעמיים בשנה ע"י חברת חיצונית. בדיקת דו"ח מסכם ע"י האיגוד	מתבצע על פי דרישה.
ניטור ביוגז על פי שטח	פעמיים בשנה ע"י חברת חיצונית. בדיקת דו"ח מסכם ע"י האיגוד	
בדיקת ארובה	פעמיים בשנה ע"י חברת חיצונית. בדיקת דו"ח מסכם ע"י האיגוד	
בדיקת תשטיפים	פעמיים בשנה ע"י חברת חיצונית. בדיקת דו"ח מסכם ע"י האיגוד	
כיסוי יומי	פיקוח שוטף של האיגוד ועל פי תלונות	קיימים עדיין אזורים בהם הכיסוי לא תקין.
שיקום סופי בתאים סגורים	על האתר להכין תכנית לקראת שיקום סופי כולל לו"ז	בוצע שיקום סופי בתאים א,ב,ג – על פי מפרט שאושר ע"י המה"ס.

אתר לגמון :

האתר סגור למעט תא לקליטת אסבסט צמנט. קיים אישור על כך של האגף לאבק מזיק. הפיקוח נעשה ע"י המשרד להגנת הסביבה אגף אבק מזיק. בקשה להיתר בניה לאתר מחודש בתהליכים.

מפעל קומפוסט מפרץ גליל מערבי

המפעל עובד על פי תנאי צו בית משפט ובהתאם לתנאים סביבתיים לרשיון עסק .
המפעל חידש בקשה לקבלת היתרי בנייה להקמת מתקנים וסככות ובו זמנית ממשיך בשדרוג תשתיות.
להלן תמונות עבודות תשתיות במפעל :

ביופליטר סמוך לאולם קבלת פסולת

אזור קבלת פסולת לפני מיון

ביופליטר לטיפול בריח מסככת הקומפוסטציה

סככה חדשה לתהליך הקומפוסטציה

עגלה נגררת לפיזור קומפוסט

אזור תפעול

מטרה 4 - הסדרת הטיפול בפסולת גושית וגזם

בכל הרשויות הטיפול בפסולת ביתית מתנהל כראוי.

הטיפול בפסולת גושית/יבשה וגזם אינו מטופל כראוי או כלל אינו מטופל בחלק מהרשויות.

רשות מקומית	אופן טיפול בפסולת גושית וגזם	סטטוס טיפול
נהריה	פינוי מבית התושב להטמנה בעברון . גזם לקריית ביאליק לריסוק	תקין
עכו	פינוי מבית התושב להטמנה בעברון . גזם לקריית ביאליק לריסוק	תקין
כרמיאל	פינוי מבית התושב להטמנה בעברון . גזם לקריית ביאליק לריסוק	תקין . הגזם היה מפונה לכפר כנא דרך תחנת המעבר של כרמיאל. ת.מ. של כפר כנא נסגרה בדצמבר 2019. ומאז מפונה הגזם ע"י אותו קבלן לת.מ. בביאליק.
מעלות תרשיחא	פינוי מבית התושב לתחנת מיון בכסרא סמיע	תקין
מטה אשר	רמפה/משטח פסולת גושית וגזם בכל ישוב.	תקין
מעלה יוסף	רמפה/משטח פסולת גושית וגזם בכל ישוב.	לאחרונה ניסיון ניכר לשיפור והסדרת מפגעים אלה בישובים.
משגב	משטחי גזם ופינת גרוטאות במרכזי מחזור. פינוי בתדירות מספקת לאתר הטמנה	תקין
אבו סנאן	איסוף ביום קבוע מבית התושב ופינוי לאתר הטמנה מאושר	אין מספיק סבבי פינוי כך שאין מענה מספיק לתושב. השלכות פסולת ב-2 מוקדים עיקריים- פסולת גושית, בניין אך גם מעורבת (פסולת שוק, עסקים, פסדים).
ג'וליס	איסוף ביום קבוע מבית התושב ופינוי לאתר הטמנה מאושר.	יש השלכת פסולת ברשות הרבים, בעיקר פסולת בניין.
יאנוח ג'ת	פינוי ע"י התושבים ל-2 רמפות : יאנוח וג'ת.	תחזוקת הרמפות לא תקינה. השלכת פסולת לוואדיות וסביב הרמפות, שריפות.
כפר יאסיף	איסוף ביום קבוע מבית התושב ופינוי לאתר הטמנה מאושר	בדצמבר 2019 נפתחה מחדש הרמפה של כפר יאסיף על מנת להוזיל עלויות פינוי לאתר הטמנה. מעקב אחר תחזוקת הרמפה.
מעיליא	איסוף ביום קבוע מבית התושב ופינוי לאתר הטמנה מאושר	תקין בדרך כלל.
פסוטה	איסוף ביום קבוע מבית התושב ופינוי לאתר הטמנה מאושר	תקין
מזרעה	איסוף ביום קבוע מבית התושב ופינוי לאתר הטמנה מאושר	תקין מצבורי פסולת בנין בהרחבה.
כפר ורדים	פינוי מבית התושב לתחנת מיון בכסרא סמיע	תקין
שלומי	איסוף פסולת גושית וגזם ע"י הרשות המקומית לאתר הגזם של הרשות.	תחזוקה לא תקינה, לא בוצע פינוי פסולת בשנה האחרונה (לפחות). שריפה של כלל הפסולת באתר ב- 5.12.19 למרות התראות רבות של האיגוד.

מטרה 5 - פיקוח על שטחים פתוחים

פקח ייעודי לשטחים פתוחים נקלט באיגוד בהמשך להחלטה של מועצת האיגוד.

ריכוז של צוותי הפקוח : מיוני 2019 מתקיימים באיגוד מפגשים חודשיים בריכוז של לורנס עמר ובהשתתפות צוותי פיקוח של האיגוד, המשרד להגנת הסביבה, המשטרה הירוקה ורטי"ג. מטרת המפגשים לטייב את שיתוף הפעולה לטיפול במפגעי פסולת ותופעות שריפת פסולת.

מפגשים אלה נמצאו כיעילים מאד.

בוצע מיפוי של המפגעים העיקריים. לאורך המפגשים חולקו משימות, בוצעו סיורים משותפים. דו"חות סיור ותיעוד המפגעים הועברו לאכיפה. לאחרונה רכש האיגוד ציוד טכנולוגי לצורך פיקוח בשטח.

מוקדי פסולת פיראטיים – צפונית לכביש 85

מוקדי פסולת פיראטיים – דרומית לכביש 85

חלק מן הרשויות לא בתחום האיגוד אך המפגעים בהן משפיעים גם על תושבי רשויות האיגוד

תהליך הסדרה ואסדרת המפגעים – סיכום 2019:

#	תחום שיפוט	פירוט
1	מכר ג'דידה (*)	ערימות גזם מערבית לכפר , לאורך כביש 85
2	מכר ג'דידה (*)	מפגעי פסולת בתוך הכפר לכיוון צפון . שריפה באחד המוקדים לפני כ-3 שבועות
3	אבו סנאן	2 מוקדים עיקריים : מוקד 1 : מזרחית לכפר באזור ה"רמפה" , מתחת לישוב אשרת
4	אבו סנאן	מוקד 2 : מדרון מזרחית לכפר , בסמוך לעסק קרמיקה
5	אבו סנאן	אתר קליטה והטמנת פסולת מעורבת "הוקם" בחודש האחרון מערבית לכפר בשטחים החקלאים
6	ג'וליס	כמה מוקדים, אחד באזור תעשייה
7	כפר יאסיף	הרמפה של כפר יאסיף נפתחה מחדש
8	מזרעה	תלונות על הצתות
9	שעב(*)	מוקדי פסולת גדולים , כולל שריפות
10	תמרה (*)	מוקדי פסולת רבים . שריפות באזור שבין תמרה לאעבלין
11	כבול (*)	השלכות פסולת ממזרח לכבול, מידי פעם שרפות מקומיות
12	שלומי	אתר גזם וגרוטאות . האתר שייך למועצה . פסולת לא פונתה מהאתר לפחות שנה. שריפה באתר ב-5.12.19 וזאת למרות התראות חוזרות של איגוד ושל המשרד להגנת הסביבה.

כל המוקדים המפורטים בטבלה נמצאים בשלבי אכיפה .

מדידות קרינה

כללי:

קרינה בלתי מייננת היא קרינה אלקטרומגנטית שאינה מייננת את האטומים שהיא עוברת דרכם. בהתחשב ביכולת הישירה לייצור שינויים בתאים החיים, קרינה בלתי מייננת מסוכנת פחות מקרינה מייננת, אך גם לה עלולה להיות השלכה שלילית על הבריאות והיא עלולה לפגוע באופן עקיף בתאים חיים.

1. **קרינת ELF** (Extremely Low Frequency) - קרינה בתחום התדרים הנמוכים מאוד שמקורה במתקני חשמל: חדרי טרנספורמציה, כבלי חשמל, שנאים, ארונות חשמל, ציוד חשמלי וכו'.
2. **קרינת RF** (Radio Frequency) - קרינה בתחום תדרי הרדיו שמקורה במתקני התקשורת האלחוטית: טלפוניה ניידת, רשתות סלולאריות, Wi-fi, מתקני שידור לטלוויזיה ולרדיו וכו'.

להלן סיכום של מדידות קרינת ELF שנערכו ברשויות האיגוד בשנת 2019-

#	רשות	תאריך	מקום	ממצאים	הערות	בשיתוף פעולה	הערות
1	כרמיאל	4.11.19	מוקד בטחון עירייה	לא נמצאו חריגות מערך הסף המומלץ ע"י המשרד להגנת הסביבה בתחום תדרי ELF לשהייה רציפה.	מדדה בוצעה גם בתאריך 18.6.18 עם ממצאים דומים.	דנה אזולאי-עיריית כרמיאל	
2	כרמיאל	4.11.19	מנהל שירותים חברתיים	חדר ישיבות קטן- נמדדו ערכים גבוהים בצמוד לקיר שולחן ישיבות הצמוד לארון חשמל. במקום אין שהייה רציפה ולכן אין חריגות מערך הסף.	הומלץ להרחיק כסאות הצמודים לקיר, וכן להזמין בדיקת חשמלאי.	דנה אזולאי-עיריית כרמיאל	מדדה בוצעה גם בתאריך 18.6.18 עם ממצאים והמלצות דומים. ההמלצות לא בוצעו. להמשך טיפול עיריית כרמיאל
	כרמיאל	4.11.19	מנהל שירותים חברתיים	עמדת המתנת קהל (ליד חדר שני רוטמן)-נמדדו ערכים גבוהים בכיסאות הקרובים לארון החשמל. במקום אין שהייה רציפה ולכן אין חריגה מערך הסף.	הומלץ לבטל כסאות הצמודים לארון החשמל.	דנה אזולאי-עיריית כרמיאל	להמשך טיפול עיריית כרמיאל.

#	רשות	תאריך	מקום	ממצאים	הערות	בשיתוף פעולה	הערות
3	מעלות-תרשיחא	4.3.19	שכונת אורנים-בבנייה	לא נמצאו חריגות מערך הסף המומלץ ע"י המשרד להגנת הסביבה בתחום תדרי ELF לשהייה רציפה		גלינה אמדור עיריית מעלות-תרשיחא.	
4	מעלות-תרשיחא	4.3.19	מרכז מסחרי רחוב הרב קוק-חנות מס' 4	לא נמצאו חריגות מערך הסף המומלץ ע"י המשרד להגנת הסביבה בתחום תדרי ELF לשהייה רציפה.	הומלץ לבצע בדיקת קרינה בתחום תדרי ה-RF, מאחר ומקור הקרינה היא אנטנת שידור משטרה. הבדיקה בוצעה ולא נראו ממצאים חריגים.	גלינה אמדור עיריית מעלות-תרשיחא.	
5	נהריה	5.11.19	גן ילדים "שלדג"-רחוב הזמיר 1	לא נמצאו חריגות מערך הסף המומלץ ע"י המשרד להגנת הסביבה בתחום תדרי ELF לשהייה רציפה	נמדדו ערכים גבוהים במקומות בהם אין שהייה רציפה- כבל תת קרקעי, הקמת חיץ בארון חשמל בגן, הרחקת משחקים מגדר מזרחית של החצר.	אייל ויזר-עיריית נהריה	להמשך טיפול עיריית נהריה

אקולוגיה

כללי

תחום האקולוגיה מתייחס למערכות האקולוגיות ברחבי העולם הכוללות את כל מאפייני הסביבה הטבעית עבור אזור מסוים: צמחים ובעלי חיים כולל הסביבה בה הם נמצאים והתהליכים השונים המתקיימים ביניהם. המערכות האקולוגיות מספקות לנו שירותים חיוניים כמו מים, מזון, תרופות וחומרים שונים, שירותי האבקה, מניעת שיטפונות, הדברת מזיקים ומחלות בתוספת לשירותי תרבות שונים ביניהם תיירות ופנאי. באזור הגליל המערבי מתקיימים תהליכי פיתוח ובנייה מתמידים וכן ישנם שטחי חקלאות רבים הסמוכים לשטחים הטבעיים. יישובי הגליל המערבי מגוונים וכוללים ערים, כפרים, ישובים קהילתיים, קיבוצים ומושבים המשתלבים יחד עם השטחים הפתוחים הרבים ליצירת מרקם כפרי פסטורלי. הפיתוח המואץ של בניוי ותשתיות גורם לצמצום בשטחים הטבעיים ולהרס ולקיטוע של בתי גידול, בהם מתקיימים חי וצומח מקומיים. שמירה על הטבע והסביבה באזור חיונית בכדי להגן על ערכי הטבע והנוף הייחודיים; ובכך לשמור על איכות חיי התושבים תוך קידום התיירות, החינוך והקהילה. אקולוגית האיגוד פועלת לשמירה על ערכי הטבע והשטחים הפתוחים באזור הגליל המערבי בשיתוף פעולה עם הרשויות המקומיות והתושבים.

תמונות נבחרות משנת 2019:

יום עיון בנושא מזיקים תברואתיים והדברה לרשויות האיגוד ולמדברים

חקלאות תומכת מגוון ביולוגי

איגוד ערים לאיכות הסביבה
גליל מערבי

פורום רשויות בנושא מניעה וטיפול במפגעי יתושים בגליל המערבי

9:00-11:00, יום ד', 29.5.19
איגוד ערים לאיכות הסביבה גליל מערבי (רח' דרור 1, כרמיאל)

סדר יום:

- התכנסות וקפה
- ברכות ודברי פתיחה – הילה בן דור, מנכ"ל האיגוד וד"ר חמזה חביב אללה, מרכז מזיקים והדברה במחוז צפון, מהג"ס.
- סקירת מפגעי יתושים והצגת סכמת ניטור וטיפול ביתושים בבתי גידול לחים – איתי לחמי, ראש תחום מזיקים, רט"ג.
- הצגת מיפוי מוקדי ניטור וטיפול ברשויות – יעל הרטמאיר, אקולוגית האיגוד.

שיחה
סיכום

ועדת היגוי סקר תשתיות טבע עירוני מזרעה המזרעה

מאי 2019

פרויקטים בתחום אקולוגיה ביוזמת האיגוד לשנת 2019		
לחימה במזיקים		
משימה/מטרה	אבן דרך	סיכום 2019
סיוע לרשויות בהתמודדות עם נזקים הנגרמים כתוצאה מנוכחות שפני סלע בתחומי הישובים	- ליווי הפעולות המבוצעות לטיפול במפגעים. - הפצת ידע רלוונטי. - סיוע בהגשת קולות קוראים (בהתאם לפרסום). - ליווי רשויות עבורן אושרו קו"ק 2017+2018 – משגב, מעלות-תרשיחא, מעיליא.	בוצע. סיוע לרשויות בהגשה מחודשת של הקו"ק. סיוע בביצוע הפעולות הנתמכות.
סיוע לרשויות בטיפול במפגעי יתושים	- סיוע בהגשת קולות קוראים (בהתאם לפרסום). - מעקב עבודות ניטור והסדרה.	בהשמה פיילוט לפיתוח ויישום מדרג מניעה וטיפול בר קיימא ביתושים במטה אשר.
סיוע לרשויות בטיפול במפגעי נמלת האש הקטנה	-עדכון הרשויות בתוצאות ניטורים במשתלות והעברת הנחיות מתאימות.	לא בוצע משום התחלפות מרכז הנושא במשרד להג"ס.
קיום פורום מזיקים שנתי לרשויות האיגוד	יום עיון למנהלי מחלקות תברואה ואיה"ס ומדברים בשטח האיגוד בנושאים חשובים בתחום זה.	תוכנן ובוצע מפגש רשויות בנושא מניעה וטיפול במפגעי יתושים באופן בר קיימא. 29.5.19
סיוע לרשויות ותושבים בטיפול במפגעי חיות בר		מענה וטיפול שוטף בפניות מצד רשויות ותושבים.
שטחים פתוחים, טבע ומגוון ביולוגי		
משימה/מטרה	אבן דרך	סיכום 2019
- שימור השטחים הפתוחים בתחומי האיגוד. - פיתוח ויישום תכניות לניהול שטחים פתוחים ברשויות. - קידום סקרי טבע בשטחים הפתוחים.	חבל אשר (מטה אשר ומזרעה) - ליווי הכנת תכנית אב לשטחים פתוחים. מטה אשר - ליווי הכנת תכנית אב ומתאר חזית הים. - ליווי סקר ערכי טבע במסגרת תכנית זו. מעלה יוסף: ליווי הכנת תכנית אב לשטחים פתוחים. משגב: בחינת היתכנות להגשת בקשה לתכנית אב לשטחים פתוחים במסגרת הקרן לשטחים פתוחים. מגדל תפן: ליווי הגשה לקרן לשטחים פתוחים.	חבל אשר – השתתפות בצוות העבודה ובצוות ההיגוי. בוצע. מטה אשר – בוצע. מעלה יוסף – בוצע. משגב – הוצג לוועדת איה"ס במועצה. לא הגישו השנה לקרן לשטחים פתוחים. מגדל תפן – בקשה לניקוי ושיקום שטח חציבה ישן. המלצה לקרן לשטחים פתוחים.

שטחים פתוחים, טבע ומגוון ביולוגי- המשך		
משימה/מטרה	אבן דרך	סיכום 2019
שימור וטיפול הטבע בתחומי רשויות האיגוד - קידום ביצוע סקרי טבע ברשויות. - קידום מדיניות ניהול תשתיות טבע ברשויות. - יצירת קהילות שומרות טבע. - עידוד אימוץ אתרי טבע ע"י קהילות מקומיות.	כרמיאל - ליווי ביצוע הסקר והטמעתו ברשות. מזרעה – ליווי ביצוע הסקר והטמעתו ברשות. עכו - ליווי ביצוע הסקר והטמעתו ברשות. רשויות נוספות – רתימה לנושא ככל שמתאפשר.	כרמיאל – הסקר הסתיים בהצלחה. החלה הטמעתו בתכנית המתאר ובמחלקות העירייה. מזרעה – הסקר בשלבי ביצוע. התקיימו ועדת היגוי ראשונה ומפגש שיתוף ציבור. עכו – העירייה החליטה שלא לקדם ביצוע הסקר השנה. מעלות-תרשיחא – ליווי תכנון מרכז חינוך לטבע עירוני.
שימור וטיפול הטבע בתעשייה ובעסקים בתחומי האיגוד 1. קו"ק טבע בעסקים - הפצת הקו"ק - בחירת יוזמות - ביצוע הפרויקטים הנבחרים 2. תחנות דלק - מניעת זיהום אור וגינון בר קיימא.	קו"ק טבע בעסקים - הוחלט שלא לקיים השנה. מגוון ביולוגי בתחנות דלק – תוכנן יום עיון לתחנות דלק בשטח האיגוד. בוטל מפאת חוסר זמינות. יקודם בהמשך.	1. קו"ק טבע בעסקים 2019 2. שימור מגוון ביולוגי בתחנות דלק
קידום גינון בר קיימא ברשויות האיגוד - פרויקט צמחי הבר בגליל - קידום מול מחלקות שפ"ע, גינון ואיה"ס - קיום ימי עיון והשתלמויות	- ליווי פרויקט צמחי הבר בגליל ברשויות: עכו, מעלות-תרשיחא ומטה אשר (לימן, אפק ובוסתן הגליל). - רתימת רשויות לנושא – תפן, עכו, נהריה, מטה אשר, מעיליא, פסוטה ועוד. - תכנון קורס גינון בר-קיימא במטה אשר	פרויקט צמחי הבר – שילוט, סיור ברשויות הפרויקט והעברת המלצות להמשך. מטה אשר – 1. תכנון וקיום ב3.6.19 יום עיון מקצועי בנושא גינון בר קיימא ליושבים. 2. הרצאה למנהלי קהילות. 3. ליווי קיבוץ איילון בהטמעה ותכנון. נהריה – קידום פיילוט גינון בר קיימא. עכו – ליווי חשיבה ראשונית של תכנון פארק בשכונת קורצ'אק ותכנון גן בר קיימא בשכונת האשל. מזרעה – ייעוץ בגינון ביה"ק החדש. מעיליא – ליווי חשיבה ראשונית של תכנון בשצ"פים ובגני ילדים. פסוטה – תחילת הטמעת הנושא בגני ילדים בשוב. כפר ורדים – ליווי הטמעה ברשות.

שטחים פתוחים, טבע ומגוון ביולוגי		
משימה/מטרה	אבן דרך	סיכום 2019
קידום תאורה ידידותית לסביבה ומניעת זיהום אור - ליווי וייעוץ לרשויות, חברות ותעשייה - הטמעה בתהליכי תכנון ופיתוח - הטמעה בהנחיות מרחביות של רשויות - קיום ימי עיון ייעודיים, הרצאות והפצת מידע רלוונטי	משגב - התאמת תאורה במחצבת חנתון - ייעוץ ומעבר על תכנון תאורה במועצה מטה אשר - התאמת תאורה במחצבת אשרת - ליווי המועצה, חברת מילואות ומילופרי כרמיאל - הטמעה בהנחיות המרחביות - קיום מפגש מתקדמים לבעלי עניין	משגב – 1. ליווי תכנון והחלפת תאורה במועצה. 2. ביצוע פיילוט במחצבת הנסון חנתון. מטה אשר – 1. בחינת זיהום אור לאורך חוף הים ומתן המלצות לייעול. 2. ייעוץ למחצבת אשרת. נהריה – העברת הנחיות לתכנון תאורה בטיילת צפונית. כרמיאל – לא התקדם כרגע. מפגש מתקדמים – לא התקיים.
הטמעת שיקולים אקולוגיים בתכנון - ייעוץ אקולוגי לתהליכי תכנון ופיתוח בשטחים פתוחים או סמוך להם - ברשויות ובאזה"ת. - כתיבת חוות דעת אקולוגיות לתוכניות.	- ליווי תהליכי תכנון ופיתוח בשטחים פתוחים ובקרבתם - העברת הנחיות אקולוגיות - כתיבת חו"ד אקולוגיות - ליווי תכנון פארק נחל בית העמק במזרעה - ליווי תכנון אתר טבע עירוני נחל שזור בכרמיאל	עכו - חו"ד לשימור בריכת החורף המשוקמת ליד שמרת, על רקע תמל 1042. הרשות לפיתוח הגליל – ייעוץ בנושא התקנת תאורה באמת המים בלוחמי הגטאות. תכנון פארק נחל שזור – הסתיים סקר באתר. ליווי צוות ההיגוי וצוות העבודה בפרויקט. שימור בריכת חורף באזה"ת כרמיאל – ליווי התכנון. תכנון פארק נחל בית העמק במזרעה – ליווי המועצה לפי צורך. ייעוץ אקולוגי לתכניות שמועברות ע"י מחוז צפון המשרד להג"ס – בוצע בשוטף. מעבר על תכניות – בוצע בשוטף.
חקלאות תומכת סביבה - קידום ממשקים תומכי מגוון ביולוגי בחקלאות. 1. שימור מגוון ביולוגי במטעים – חברת מילופרי 2. שימור מגוון ביולוגי ברפתות – התארגנות אזורית גליל מערבי	- סיוע לרשויות וחברות בתכנון ויישום הנושאים הללו. 1. חברת מילופרי - הטמעת שיקולי המגוון הביולוגי בפעילות בשטחים חקלאיים במטה אשר. 2. רפתות - מניעת זיהום אור וסניטציה. 3. ענף הכותנה - הטמעת שיקולי המגוון הביולוגי בפעילות בשטחים חקלאיים באזור הגליל המערבי וברחבי הארץ.	חברת מילופרי – הפיילוט הסתיים בהצלחה. המשך ליווי בהטמעה בפעילות החברה ופנייה לרשויות נוספות (מעלה יוסף, זבולון) וגופים נוספים (משרד החקלאות והמשרד להג"ס). רפתות ולולים – 1. שילוב הנחיות בנושא גידור ומניעת זיהום אור ברישיון עסק של רפתות. 2. בחינת אפשרות לפיילוט בחברת מילואות (לולים ורפתות) בנושא מניעת זיהום אור וסניטציה. ענף הכותנה – חשיפת הנושא וייעוץ ראשוני.

שטחים פתוחים, טבע ומגוון ביולוגי		
משימה/מטרה	אבן דרך	סיכום 2019
מיגור צמחים פולשים ליווי וייעוץ בנושא ביעור צמחים פולשים (בדגש על מחצבות כמקור אילוח ראשי של צמחים פולשים ובדגש על בתי גידול טבעיים).	ליווי פרויקטים שהחלו במהלך 2017 עם מחצבות אשרת וחנתון – מעקב והתאמה לדרישת תנאים נוספים ברישיון עסק.	מחצבות אשרת וחנתון - בוצע. מחצבת יחיעם – ליווי טיפול במפגע צמחים פולשים באגם המחצבה. מחצבת צמיתות – יידוע והעברת הנחיות.
סיוע לרשויות האיגוד במילוי קולות קוראים	- קו"ק של הקרן לשמירת השטחים הפתוחים (מנהל מקרקעי ישראל). - קו"ק חקלאות תומכת סביבה. - קו"ק למניעת לישמניה. - תמיכות מפעל הפיס. - קו"ק ביוזמת קק"ל. - קו"ק לקידום מגוון ביולוגי של החלה"ט.	מעלה יוסף – סיוע בהגשת קו"ק שטחים פתוחים – שיקום מוקדי פסולת בשטחים פתוחים. מטה אשר – סיוע בהגשת קו"ק שטחים פתוחים – תמיכה בסקר שטחים פתוחים. עכו – סיוע בהגשת קו"ק גינות קהילתיות של משרד החקלאות, לפיתוח גן קהילתי בר קיימא. משגב – סיוע למחצבת הנסון חנתון בהגשת קו"ק להטמעת שיקולי המגוון הביולוגי של החלה"ט והג"ס. יידוע וייעוץ בנושא קו"ק – בוצע באופן שוטף.
פיתוח אקולוגי של משרדי האיגוד	- תכנון גינות חצר האיגוד בדגש על גינות בר קיימא בצמחי בר.	- בוצעה שתילת צמחי בר בחלקות חדשות. - המשך ביצוע תלוי במועד סיום עבודות הפיתוח של הכביש הסמוך.

מניעת מפגעי אסבסט

מטרה עיקרית: מניעת מפגעי מאסבסט צמנט

באיגוד ערים 2 סוקרי אסבסט- צמנט מוסמכים עפ"י החוק למניעת מפגעי אסבסט ואבק מזיק-2011. סוקר נדרש לבצע מבחן של המשרד להגנת הסביבה אחת לשנתיים, על מנת לחדש את הרישיון. בשנה זו השתתפו סוקרי האיגוד ביום רענון כזה, ועברו את מבחן הכשירות בהצלחה. סוקרי האיגוד מטפלים בפניות ציבור, מבצעים סקרים לרשויות האיגוד, מפקחים על קבלנים בעבודות פירוק, ומייעצים לאזרחים, עסקים וגופים שונים בנושא.

1. המשך ביצוע פרויקט סקרי אסבסט-צמנט במבני ציבור ברשויות האיגוד.

ב-2019 המשיך האיגוד בהכנות לביצוע סקר אסבסט צמנט במבני ציבור בנהריה. פרויקט זה נמצא בשלב המיפוי ע"י העירייה, ומתוכנן להתבצע ע"י סוקר האיגוד ב-2020.

עד כה בוצע סקרים מסוג זה ב-15 מהרשויות החברות באיגוד. נסקרו מעל 1,230 מבני ציבור (חינוך, דת, רווחה בריאות, ספורט ועוד) כאשר מתוכם נמצאו כ-315 מבנים המכילים אסבסט בצורת: לוחות גג וקיר, מעקות, חלונות, מחיצות, ארובות ועוד. בעקבות הממצאים הוחלפו ו/או תוחזקו לוחות אסבסט פגומים, בהתאם להמלצותינו בעשרות מבני ציבור וחינוך ברשויות, ע"י קבלנים מורשים ולאחר קבלת היתר מהממונה במשרד להגנת הסביבה.

2. מתן הנחיות לביצוע סקר ו/או פינוי אסבסט לפני ובמהלך היתרי בניה.

שוטף- בעת מתן חוות דעת להיתרי בניה אנו דורשים, במידת הצורך, סקר בכדי לשלול נוכחות של אסבסט-פריך בקרקע, או פירוק לוחות אסבסט-צמנט. בשנה זו טופלו כ-80 בקשות להיתרי בניה במעורבות אסבסט השנה, גידול ניכר ביחס לשנים קודמות. בעיקר בגלל תכניות הרחבה במושבים לימן ובצת ובקיבוצים סער ועברון, בהם נמצאת כמות גדולה של אסבסט-פריך בקרקע.

3. טיפול בפניות ציבור/ אירועים.

השנה סוקרי האיגוד טיפלו בכ-15 פניות ציבור ואירועים הקשורים לפסולת של לוחות אסבסט. זהו מספר דומה לשנים קודמות. הטיפול כולל ביצוע סקר נקודתי ומתן הנחיות עפ"י הצורך.

להלן אירועים מרכזיים:

פסולת אסבסט בחצר בית בנהריה- ניתנו הנחיות לפינוי המפגע

בעקבות פניות שכנה מודאגת על הימצאות לוחות אסבסט-צמנט במצב גרוע בצמוד לביתה, בוצע סיור במקום ע"י סוקר אסבסט של האיגוד, וניתנו הנחיות לפינוי הלוחות. היתר לפינוי המפגע הונפק ע"י הממונה במהג"ס.

מפגע בלול שבי ציון- קידום הוצאת היתר ופיקוח על עבודה

בעקבות מזג אוויר סוער נפגע לול מאסבסט אשר היה מאוכלס באלפי עופות. בעקבות התערבות האיגוד, הונפק היתר לעבודה בתוך מספר שעות, והעבודות נעשו בפיקוח האיגוד.

מפגע אסבסט במוסד בבית העמק- ניתנו הנחיות לפינוי המפגע

בעקבות סיור פתע במקום ע"י סוקר אסבסט של האיגוד, בשיתוף מפקח המועצה, ניתנו הנחיות לפינוי הלוחות. הלוחות פונו בהיתר, והתקבלו אישורי הטמנה.

אירוע שריפה של פסולת במעורבות אסבסט בשטח פתוח ליד נס עמים

בעקבות דיווח למוקד הסביבה בתאריך 23.7.19 על שריפה בשטח פתוח ליד נס עמים במעורבות אסבסט, הגיעו כונני האיגוד למקום. כבאית של כיבוי אש כיבתה את הדליקה, ובהנחיית הכוננים גידרו את אזור השריפה בשילוט "סכנה אסבסט" למניעת כניסת אזרחים למקום. בנוסף, ניתנו הנחיות למועצה אזורית מטה אשר לפינוי המפגע.

סקר והמלצות להחלפת גג במועדון נוער ביסעור

בעקבות פניות של הורים על הימצאות לוחות אסבסט-צמנט במועדון הנוער של הקיבוץ, בוצע סקר במקום ע"י סוקר אסבסט של האיגוד, וניתנו המלצות לפינוי הלוחות. הגג הוחלף ע"י קבלן מורשה לאחר קבלת היתר מהממונה במהג"ס.

בדיקת אסבסט צמנט במבנה ציבורי- דירת "שינשינים" ברחוב צה"ל בכרמיאל

בעקבות פנייה של עיריית כרמיאל בוצע בתאריך 14.5.19 סקר אסבסט-צמנט במבנה "שינשינים" ברחוב צה"ל בכרמיאל. הסקר בוצע ע"י סוקר אסבסט של האיגוד, וניתנו המלצות להחלפה ו/או תחזוקה.

בדיקת אסבסט צמנט במבנה ציבורי מרכז יום לזקן ברחוב צה"ל בכרמיאל

בעקבות פנייה של עיריית כרמיאל בוצע בתאריך 23.9.19 סקר אסבסט-צמנט במבנה מרכז יום לזקן ברחוב צה"ל בכרמיאל. הסקר בוצע ע"י סוקר אסבסט של האיגוד, וניתנו המלצות להחלפה ו/או תחזוקה.

4. עדכון הרשויות המקומיות על היתרי עבודת אסבסט

העברת היתרים מהאגף לרשויות לידיעה ופיקוח. בשנת 2018 הועברו כ-150 היתרים לסקרים ועבודות אסבסט (פירוק אסבסט-צמנט, פינוי אסבסט-פריק) לרשויות הגליל המערבי. זהו מספר דומה לשנים קודמות ומעיד על מגמה מתמשכת ויציבה של מודעות גבוהה בקרב הציבור, אנשי המקצוע והמוסדות השונים, פיקוח הדוק ותחום מוסדר. חשוב לציין כי מגמה זו נמשכה השנה גם לאחר שהתמיכה הכספית במסגרת הפרויקט של המשרד להגנת הסביבה בפינוי אסבסט-פריק הופסקה.

5. פיקוח על עבודות פירוק בערוב אסבסט צמנט.

סוקרי האיגוד מבצעים פיקוח מדגמי על עבודות פירוק של קבלני אסבסט, אשר נעשים בהיתר ע"י ממונה אסבסט במשרד להגנת הסביבה. בשנה זו בוצעו 7 פיקוחים מסוג זה. במהלך חלק מהעבודות נמצאו ליקויים רבים, בין היתר: זריקה מגובה של לוחות אסבסט, עבודה ללא מיגון נשימתי וביגוד מתאים. בגין הפרות אלו, זומנו מספר קבלנים לשימוע ע"י המשרד להגנת הסביבה.

תיעוד פיקוח וסקרי אסבסט בגליל המערבי 2019				
רשות	תאריך	סיבת הטיפול	ממצאים	אופן הטיפול
מטה אשר	9.1.19	פיקוח בעקבות עבודות תקרית למפעל בלול	פירוק תקין ע"י קבלן מורשה	אין הערות
נהריה	3.2.19	פיקוח בעקבות תלונה	כ-10 מ"ר של פלטות אסבסט זרקות בחצר בנין	התקבל היתר לעבודת פינוי
מטה אשר	4.2.19	טיפול בהיתר בניה	מפעל אסבסט צמנט בקיר במוסך מילנים	בעקבות מתן הנחיות התקבל אישור פינוי לאתר מורשה של 0.68 טון
מטה אשר	5.2.19	פיקוח פתע על עבודת פירוק בהיתר	פירוק תקין ע"י קבלן מורשה	אין הערות
מטה אשר	6.3.19	סקר בעקבות פניה	ביצוע סקר במועדוני נוער עם המלצות פינוי	גגות אסבסט בשטח 400 מ"ר הוחלפו לאחר קבלת היתר פירוק
מטה אשר	11.3.19	פיקוח פתע על עבודת פירוק בהיתר	ליקויים בעבודת קבלן	המשך טיפול בממצאים ע"י ממונה אסבסט ומ. הכלכלה
כרמיאל	14.5.19	בקשת חברה למת"סים לבדיקת מצב לוחות אסבסט בדירות שנישנים	לוחות שלמים בחבס. מעט סדקים ושברים.	המלצה להחלפת הלוחות. דרישה- צביעה ואיטום סדקים
מטה אשר	12.6.19	פיקוח פתע על עבודת פירוק בהיתר	ליקויים בעבודת קבלן	המשך טיפול בממצאים ע"י ממונה אסבסט ומ. הכלכלה
משגב	9.7.19	פיקוח פתע על עבודת פירוק בהיתר	פירוק תקין ע"י קבלן מורשה	אין הערות
מטה אשר	23.7.19	אירוע ממוקד הסביבה	מפעל של כ-10 פלטות אסבסט שרופות	בעקבות מתן הנחיות המועצה הוציאה צו פינוי לבעל הקרקע
כרמיאל	23.9.19	בקשת העירייה לסקירת אסבסט במבנה	לוחות גג במצב שלם ללא שברים או סדקים. חלק מהלוחות צבוע.	המלצה לבדיקת צובר. במידה ואסבסט- צביעה ותחזוקת הלוחות
מטה אשר	5.11.19	פיקוח פתע על עבודת פירוק בהיתר	ליקויים בעבודת קבלן	המשך טיפול בממצאים ע"י ממונה אסבסט ומ. הכלכלה
מעלה יוסף	17.11.19	פיקוח פתע על עבודת פירוק בהיתר	ליקויים בעבודת קבלן	המשך טיפול בממצאים ע"י ממונה אסבסט ומ. הכלכלה
עכו	20.11.19	תלונת תושבת	פלטות אסבסט שבורות בגג מבנה	התקבל היתר לעבודת פירוק ל-25 מ"ר
מעלה יוסף	4.12.19	פיקוח בעקבות תלונה	מפעל של כ-10 פלטות אסבסט זרקות בחצר בית	בעקבות מתן הנחיות התקבל אישור פינוי לאתר מורשה של 0.46 טון

6. ייעוץ לרשויות

בשנה זו השתתף סוקר האיגוד בישיבות ועדת איכות סביבה בנהריה. בוועדה זו נמצא נושא האסבסט על סדר היום. סוקר האיגוד מסייע בקידום מערך לטיפול עירוני לחיסול בעיית האסבסט בנהריה. המערך כולל הדרכת עובדים, ניסוח פירסומים באמצעי התקשורת, הכנת מכרז קבלני אסבסט ועוד.

עיריית נהריה

יום 7 באפר' בשעה 22:11 •

הערב התקיימה ישיבה של ועדת איכות הסביבה העירונית. נושא המפגש הפעם היה מפגעי האזבסט. בוועדה לקחו חלק פעילים מרכזיים בנושא ובראשם אורית רייך, אשר עומדת... הצג עוד

דיגומי קרקעות מזוהמות

לחצי הבניה על השטחים הפתוחים, וכן על שטחים בנויים (פינוי בינוי) ונטושים מחייבים בדיקה האם הקרקעות המיועדות לפיתוח מזוהמות ואת אופן הטיפול בהן.

בישראל אין כיום חוק בנושא קרקעות מזוהמות והטיפול בנושא מתבצע באמצעות תקנות, מדיניות והנחיות של המשרד להגנת הסביבה.

רכזי האיגוד משתתפים באופן קבוע במפגשי רכזי קרקעות מזוהמות שמכנס המשרד להגנת הסביבה, כאחת לחודשיים. במפגשים אלו המשרד מעדכן בנוגע לחידושי נהלים ומדיניות, וכן מקבל ידע ופידבק מהשטח.

בשנת 2019 האיגוד הוציא דרישה והיה מעורב ב-25 מקרים של חקירת קרקע, במסגרת המקרים הבאים: בקשה להיתר בניה, בקשה לרישיון עסק, סגירת מפעל, חידוש היתר רעלים, פיקוח יזום, תלונות, אירועי חומרים מסוכנים ועוד.

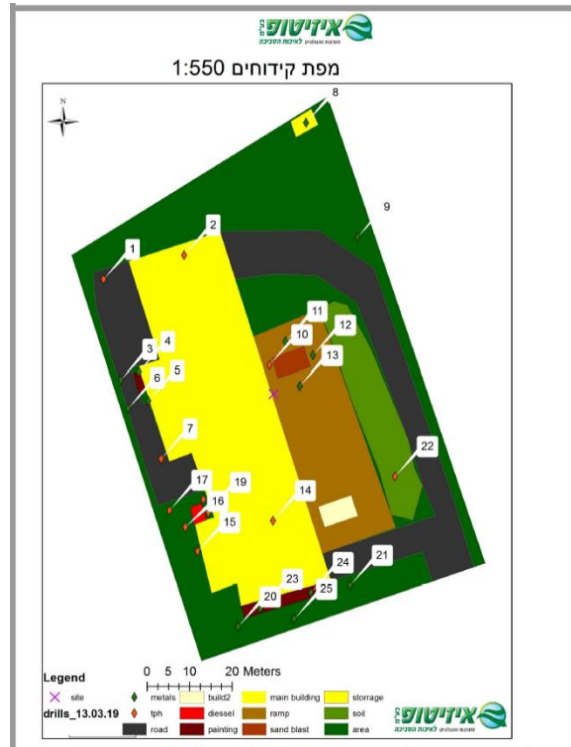
להלן סיכום של דיגום וטיפול בקרקע מזוהמת ברשויות האיגוד ב-2019:

סוג הדיגום	הסיבה לדיגום	רשות	נמצא זיהום	פרמטרים	טיפול	חברה יועצת/מעבדה
קרקע	בקשה להיתר בניה	כרמיאל	2,920 ק"ג / 20 מ"ק	TPH, VOC, PAH	פינוי לקומפוסט אור	גרנטל + גיאופחספקט
קרקע	בקשה להיתר בניה	כרמיאל	נקודתי	סריקת מתכות, TPH, VOC	פטור באמצעות מודל תעודות	אמפיביו
קרקע	בקשה להיתר בניה	כרמיאל	ב-3 נקודות מסקר בתאריך מאי 19	סריקת מתכות, TPH, VOC	פינוי לאפעה	אזיטופ
קרקע + פסולת	בקשה להיתר בניה	עכו		סריקת מתכות, כרום שש ערכי, pH, VOC, sVOC, PCB, TP	ערימות החומר טרם נדגמו	DHV
קרקע	בקשה להיתר בניה	עכו	כן	TPH, VOC, PH, סריקת מתכות	הוצעה תוכנית לפינוי נדרשים בבדיקת גז בקרקע ובאישור רשות המים להעדר דרישות	אלדד שחני
קרקע	עזיבת מפעל	מעלות			טרם בוצע	
קרקע + גז קרקע	היתר בניה	כפר יאסיף	לא נמצא זיהום בגז קרקע או קרקע במקד המוסך. טרם בוצע דיגום ב-2 מוקדים מסופים	VOC, SVOC	טרם בוצע	גרין ווייב
קרקע	עזיבת מפעל	נהריה		TPH, VOC, PH, סריקת מתכות	טרם בוצע	אזיטופ
קרקע	עזיבת מפעל	עכו	עופרת		טרם בוצע	
קרקע	עזיבת מפעל	מטה אשר			טרם בוצע	
קרקע	עזיבת מפעל	מטה אשר			טרם בוצע	
קרקע	לפני חפירה/שימוש בקרקע	מטה אשר	בסיסי בשתי נקודות PH	TPH, VOC, PH, סריקת מתכות	אדמה	
מי תהום	לפני חפירה/שימוש בקרקע	מטה אשר	חנקן כליל, TSS, COD, BOD, סריקות מתכות. חריגות קלות	TPH, VOC, PH, סריקת מתכות	אדמה	
קרקע	היתר בניה	כרמיאל	כן קצת	שמן מינרלי, TPH, סריקת מתכות	סקר חוזר 6.6.19	LDD
קרקע	היתר בניה	שלומי	לא	TPH	אין דרישה	אלדד שחני
קרקע	שפר אמולסייה לניקוח נגר	תפן	כן	טונגסטן, TPH	פינוי. מחכים לאישור פינוי	WINDEX
קרקע	היתר בניה	מעלה יוסף	TPH מ"ק 345	סריקת מתכות, TPH	טרם בוצע פינוי	WINDEX
קרקע	היתר בניה	כרמיאל	TPH טון 15	מתכות כבדות, TPH, PH	פינוי לקומפוסט אור	אלדד שחני
קרקע	חידוש רישיון עסק	מטה אשר	כן, נקודתי	TPH, VOC, SVOC, סריקת מתכות	טרם בוצע	Envirotech
קרקע	פיקוח שוטף	מעלה יוסף	כן	PH, עופרת סריקת מתכות, TPH	טרם בוצע	בקטוכס
קרקע	פיקוח שוטף	מעלה יוסף	כן	PH, עופרת סריקת מתכות, TPH	טרם בוצע	בקטוכס
קרקע	פיקוח שוטף	מעלות-תרשיחא	כן	PH, עופרת סריקת מתכות, TPH	טרם בוצע	בקטוכס
קרקע	פיקוח שוטף	מעליא	כן	PH, עופרת סריקת מתכות, TPH	טרם בוצע	בקטוכס
מוודא בור חפירה ודיגום ערמות	החלפת מפרד שמן	כרמיאל	בערמות-TPH	TPH, VOC, SVOC, מתכות, TPH	בוצעה חפירה ומחכים לאישור פינוי	IED

1. אתרים נבחרים שפינוי קרקע מזוהמת הסתיים ב-2019

מפעל אביזרי צנרת לשעבר בכרמיאל

מוסך שחר בכרמיאל

בריכות תמלחת באיזור תעשייה מילואות

מפעל דלתא גרביים לשעבר בכרמיאל

2. פרויקטים עיקריים אשר נמצאים במהלך חקירת קרקע

הסעות דנון

ENVIROTECH

ייעוץ וניהול פרויקטים סביבתיים

הסעות דנון בע"מ - שיטח דנון

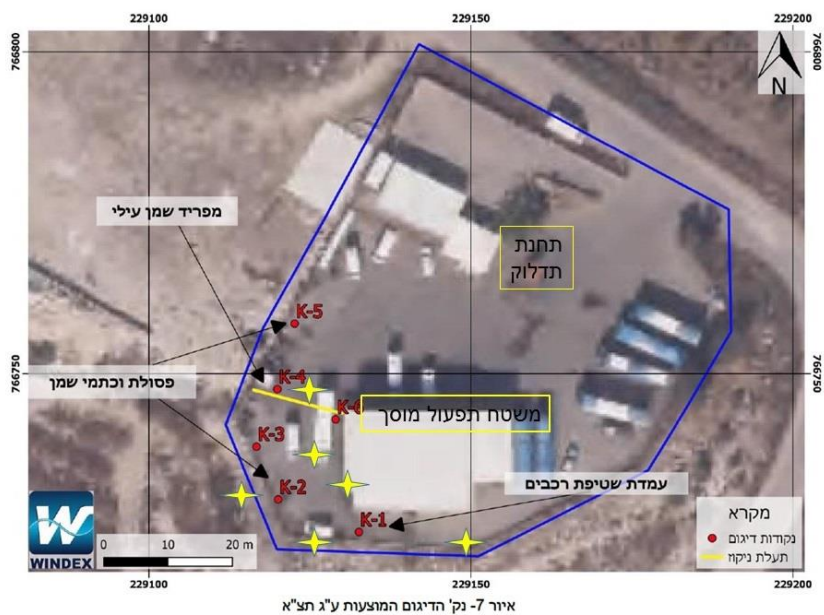
עמוד 14 מתוך 14

בקשה לאישור תוכנית דיגום

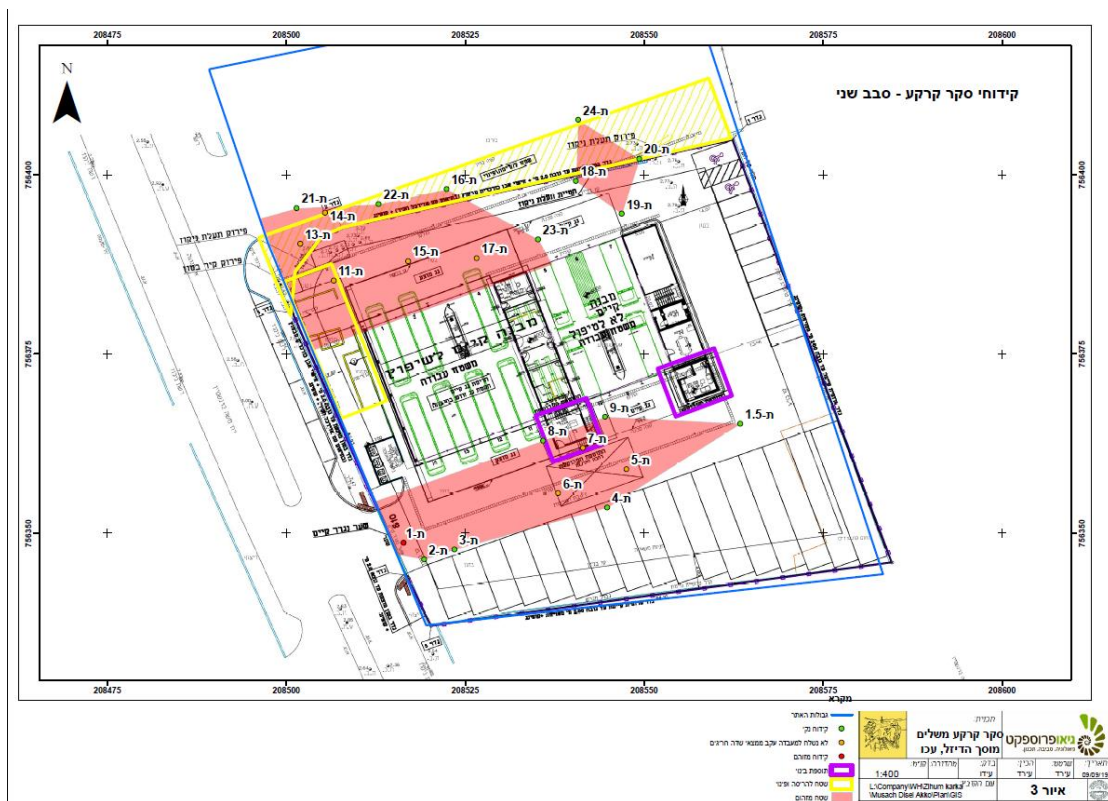
תמונה 2 - מיקום קידוחים כללי

מוסך מ.ד. בחוסן

מוסד דיזל באיזור תעשיה עכו

מפעל ש.לרנר עכו

מפעל ישקר א.ת תפן

תחנת דלק כפר יאסיף

מפעל זוגלובק 2000 שלומי

3. דרישה לסקר היסטורי ותוכנית לחקירת קרקע בעקבות סגירת מפעל

מפעל MS מונפקטרינג מעלות (עבר לא.ת תפן)

מפעל ת.א.ג מכשירים רפואיים קיבוץ געתון (יעבור לא.ת בר-לב)

מפעל אי.בי.בי מתכת בקיבוץ אדמית

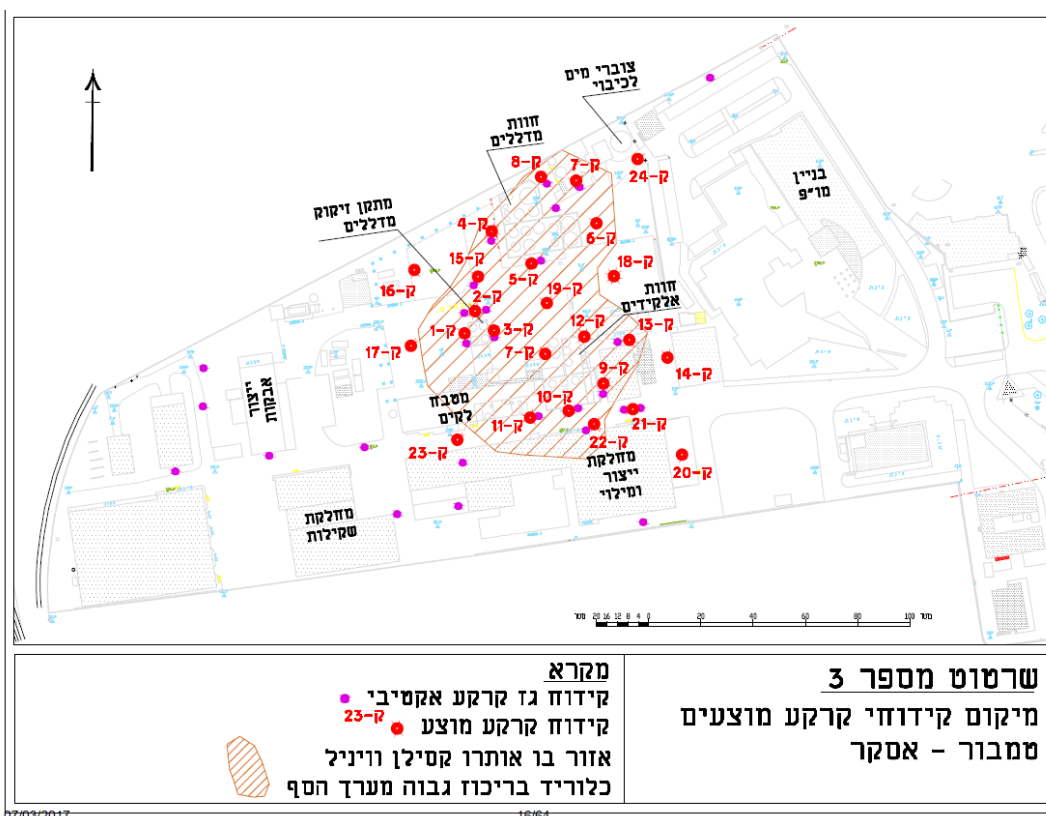

4. מפעלים משמעותיים שנדרשו בהכנת סקר היסטורי ותוכנית לחקירת קרקע

מפעל כרמוכרום (כרמיאל)

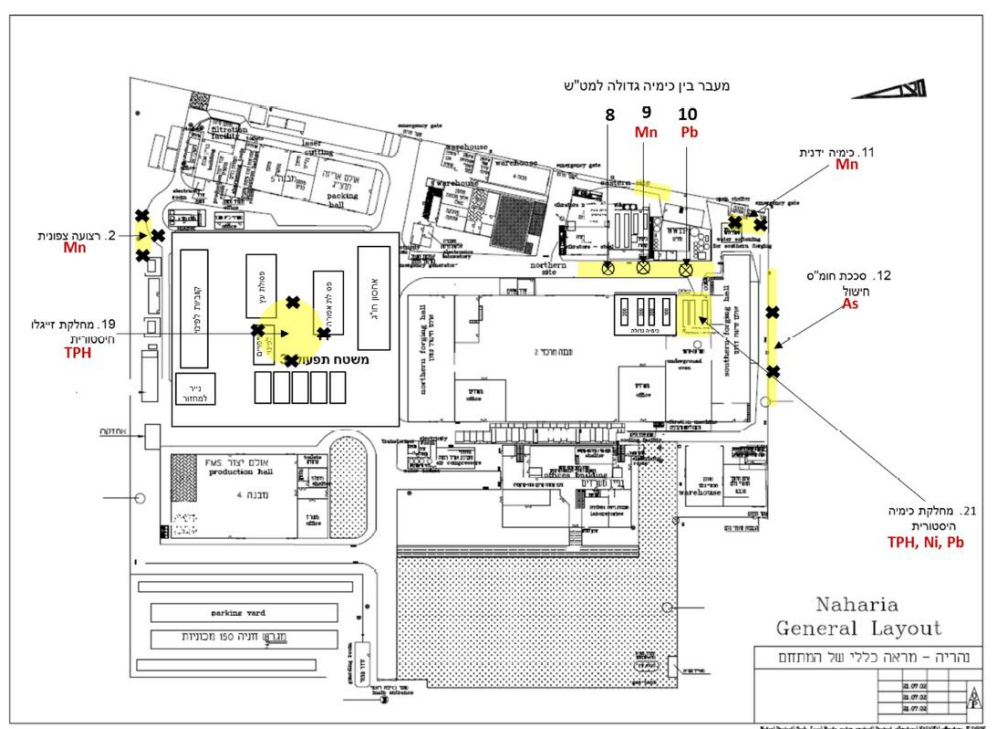
מפעל טמבור אסקר (מטה אשר)

מפעל טמבור עכו

מפעל טכנולוגיית להבים (נהריה)

5. פעילות יזומה לטיפול במוקדי זיהום קרקע

האיגוד יזם השנה פעילות לדיגום פתע ב-4 עסקים שהם התקימה פעילות עם חומרים מזהמים, על גבי תשתית לא תקנית ושלחם ניתנו מספר אזהרות קודמות. הפעילות נעשתה בשיתוף עם המשרד להגנת הסביבה. בפעילות נילקחו דגימות קרקע החשודות כמזוהמות מתוך תחומי העסק באמצעות דוגם קרקע מוסמך של מעבדת בקטוכס. בעקבות תוצאות המעבדה, אשר הצביעו על חריגות, המשרד להגנת הסביבה מקדם אכיפה בנושא.

עסק לפירוק גרוטאות ורכבים במעיליא

מוסך ותדלוק בתרשיחא

עסק לפירוק מתכות באלקוש

מפעל מיחזור בעין יעקב

פיקוח מחצבות

כללי:

חציבה וגריסת חומרי גלם שונים במחצבות הינה אחת הסוגיות המורכבות עימם מתמודד כל משק מודרני מתפתח. מצד אחד מדובר במוצר הכרחי לפיתוח תשתיות ולקידום המשק, אך מנגד קיימות השלכות סביבתיות אשר מחצבות אלו גורמות לתושבים המתגוררים סמוך אליהן ולמערכות האקולוגיות. ההשפעות הסביבתיות של הכרייה והחציבה הינן בין היתר:

1. תפיסת קרקע - קרקע זו אינה יכולה לשמש לכל דבר אחר מלבד לכרייה בתקופה נתונה.
2. מפגע נופי - המחצבה מהווה "פצע" בנוף ופוגעת בשטח הפתוח בו היא פועלת.
3. אבק – פעילות המחצבה יוצרת מפגעי אבק המשפיעים הן על התושבים הגרים בסמוך והן על המערכות האקולוגיות הסמוכות למחצבה.
4. רעש וזעזועים – מפגעי רעש נוצרים הן מפעילות ציוד מכני כבד הפועל במחצבה והן מפיצוצים הנערכים במחצבה.
5. פגיעה אקולוגית - פגיעה במערכות אקולוגיות (צמחיה, בעלי חיים, נחלים ועוד) כתוצאה מפגיעה ברצף השטחים הפתוחים, קיטוע יחידות אקולוגיות, איזור התבססות והפצת מינים פולשניים, זיהום אור, ועוד.

בשטח איגוד ערים לאיכות הסביבה גליל מערבי 5 מחצבות פעילות:

2 מחצבות אגרגטים גדולות: אשרת (חברת "מחצבי אבן"), וחנתון (חברת "הנסון") לחציבה וגריסה של אגרגטים בגדלים שונים ("פוליה", "עדש", "שומשום", "חול" ועוד)

3 מחצבות מוזאיקה: במשגב ("צמיתות" בנחל שגב וליד א.ת. בר-לב, מחצבת "מיעאר" של חברת תורג) וג'ת (חברה משפחתית פרטית). מחצבת "צמיתות" בכרמיאל נסגרה בתחילת 2018.

לכל המחצבות תנאים סביבתיים ברישיון עסק, פרט למחצבת ג'ת שנמצאת בהליכי הסדרה.

ב-2 המחצבות הגדולות מתבצע באופן קבוע **ניטור תקופתי של אבק** שוקע ומרחף, ומדידות רעש מעת לעת, וכן מתבצעים סיורים בתדירות גבוהה, בעיקר בעונות המעבר.

פיקוח האיגוד מתבצע גם על 9 מפעלי בטון ואספלט.

סוג הפעילות המתבצע בתחום המחצבות:

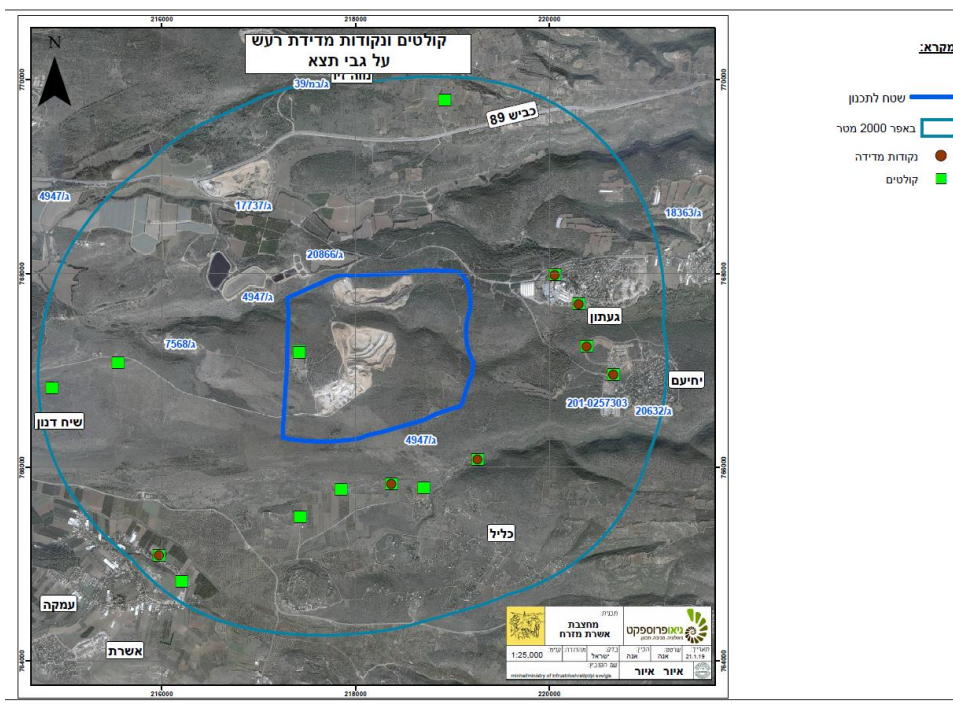
1. מדידות רעש –

פעילות המחצבה מייצרת רעש, אשר עלולה לגרום מטרדים לתושבים הגרים בסמיכות. מקורות הרעש במחצבה כוללים: קידוחים, פיצוצים, העמסה ופריקת חומר, מערכי גריסה וניפוי, תנועת משאיות, מערכת כריזה ועוד.

1.1- מחצבת אשרת- ממשיכות להתקבל עשרות פניות לאורך השנה בנושא מטרדי רעש, בעיקר מתושבי כליל.

בעקבות זאת ביצע האיגוד מספר מדידות רעש הן באמצעות ליווי חברת גיאופרוספקט והן עצמאיות, ללא ממצאים חורגים. התקיימו מספר רב של סיורי פיקוח בנושא בשיתוף נציגי המשרד להגנת הסביבה והמוא"ז, וכן מפגשים ביחד עם נציגי היישובים הסמוכים.

תוכנית מדידת רעש ביחד עם חברת גיאופרוספקט ביישובים בהיקף מחצבת אשרת

בשנה זו המחצבה הקימה מערך גריסה בתוך בור החציבה, כך שחלק מהפעילות מתבצעת באופן שמפחית מטרדי רעש ואבק כלפי היישובים הסמוכים.

הקמת מערך גריסה נייד בתוך המחצבה

- 1.2- מחצבת חנתון- בשנה זו לא התקבלו תלונות אבק, רעש וזעזועים מתושבים הגרים בסמיכות למחצבה. ייתכן שהסיבות נעוצות ב- 2 גורמים : 1. הורדת המגרסות ומתקנים רבים לתחתית בור החציבה. 2. תפוקת החציבה ירדה ביותר ממחצית, בשל דיונים משפטיים על המשך פעילות חברת הנסון במחצבה, והגבלות של כמות חומר הכרייה על ידי הממונה על המכרות.

2. איכות אוויר

2.1 דיגום ארובות - במחצבות אשרת וחתון פועלים מפעלי אספלט. מפעלי אספלט עובדים מנתית על פי דרישה. שני מפעלים אלו מחויבים ברישיון העסק שלהם בביצוע דיגום ארובה אחת לשנה. הדיגום כולל בדיקה של ריכוזי חלקיקים, SOX, NOX, CO, TOC. האיגוד בודק את תוכניות הדיגום ומפקח על הבדיקה בשטח. ממצאי הדיגום שנערכו השנה באספלט חנתון הצביעו על חריגות, ככל הנראה בשל הצורך בכוונון המבערים. המפעל פועל בימים אלו לתיקון הליקוי ודיגום חוזר. הדיגום שתוכנן להתבצע למפעל האספלט במחצבת אשרת נידחה פעמיים כתוצאה מתנאי מזג האוויר, ואמור להתבצע בתקופה הקרובה.

2.1. ניטור אבק סביבתי - תכנית הדיגום השנתית של המחצבות מאושרת על ידי האיגוד והמשרד להגנת הסביבה. הדיגום מתבצע בתדירות של פעמיים בשנה בעונות המעבר לתקופה של חודשיים – סה"כ 4 דיגומים. נקודות דיגום: גבולות המחצבה ויישובים סמוכים, כפי שמאושר בתוכנית הדיגום. עפ"י דרישת האיגוד ובשל חריגות באבק שוקע בגבולות מחצבת אשרת, הוחמרו הדרישות ברישיון העסק של המחצבה ומשנת 2018 היא מבצעת ניטור אבק של 6 חודשים. כמו כן המחצבה חויבה ביישום אמצעים נוספים להפחתת אבק כגון פיזור תמלחת ועקר בדרכים. אלו נעשים באישור המשרד להגנת הסביבה, ובפיקוח.

פיזור עקר בדרכי המחצבה

מחצבת אחיהוד

מחצבת מוזאיקה שבבעלות חברת צמיתות, נמצאת ליד מכון טיהור שפכים כרמיאל, בשולי איזור תעשייה בר-לב. החברה החלה לחדש את פעילותה במקום, לאחר שנים רבות שלא היתה פעילה. לצורך כך התקיים סיור במקום, וניתנו לה תנאים סביבתיים ברישיון עסק. מדובר בפעילות מצומצמת של כרייה בלבד במשך מספר ימים בשנה. בין היתר, המחצבה נדרשת בתנאים הסביבתיים בביצוע סקר לבחינת הימצאות צמחיה פולשנית.

3. קידום טבע במחצבות-

להלן מספר פרויקטים אקולוגיים אשר בוצעו השנה במחצבות. הרחבה עליהם ניתן לקרוא בפרק אקולוגיה.

פרויקט זריעת עשבי בר על עודפי חציבה להפחתת ניצפות

פרויקט הפחתת זיהום אור בהובלת יעל הרטמאיר- אקולוגית האיגוד

תמונות 2+3 – מדידת האור של פנס במפעל אנו"ם הראתה עוצמה גבוהה מאוד וגוון אור קר

פרויקט ביעור מיני צמחים פולשים- בהובלת יעל הרטמאיר- אקולוגית האיגוד

תמונה 1- מוקדי צמחים פולשים במחצבה על גבי תצ"א

4. ייעוץ בתחום הרחבת מחצבות-

המועצה הארצית לתכנון ובניה אישרה ב-2017 קידום של הרחבת מחצבת אשרת, חרף התנגדות נחרצת של פורום מטה המאבק של יישובי האיזור והמועצה האזורית מטה אשר.

בימים אלו נמשך קידום תוכנית הרחבת המחצבה כחלק מתוכנית מתאר ארצית מפורטת, תמ"א 14/10. נציג האיגוד השתתף בסיור ועדת העורכים, וייעץ בפרק האקוסטי ובפרק הניצפות בהכנת תסקיר השפעה על הסביבה.

סיור ועדת עורכי תמ"א 14/10 במחצבה

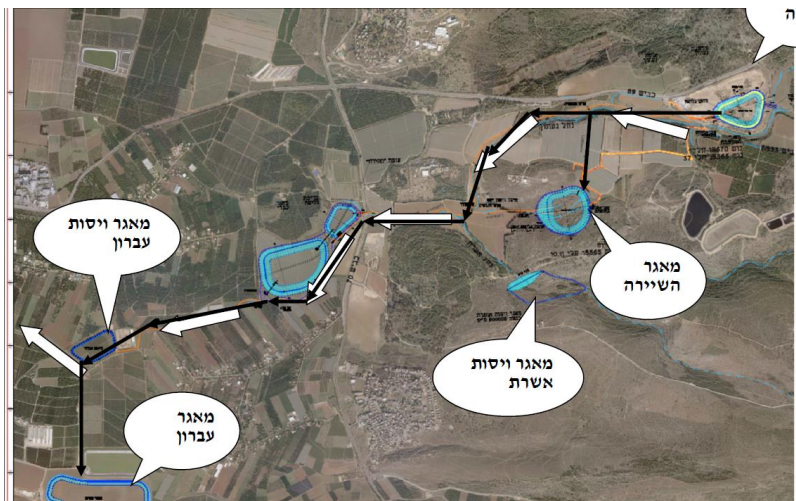

המחצבה מוכרזת חלקה כנטושה, ולא מתבצעת בה יותר כריית חומר שנים רבות. בפועל חלקים משטחי המחצבה משמשים לצרכי אחסנה שונים, ובחלקים אחרים נותרו שאריות של פעילות המחצבה שפעלה במקום בעבר. יחד עם זאת בחלק הדרומי של המחצבה קיימת מערכת אקולוגית מיוחדת סביב בריכה טבעית שמקורה מעיין הנובע בשטח המחצבה. המקום משמש כאתר פנאי ונופש לחובבי טבע, וגם כאתר דיג וצפרות. האיגוד היה שותף השנה בהכנת סקר המזהמים, אשר בוצע לפי דרישת רשות המים, עבור תכנית שמיעדת את המחצבה לשמש כאוגר למיתון מי שיטפונות והחדרתם למי התהום. תכנית זו מקודמת ע"י רשות ניקוז ונחלים גליל מערבי, ומטרתה בין היתר מניעת הישנות שיטפונות הרסניים אשר גובים מידי שנה חיי אדם ונזק כספי אדיר בנהריה וסביבתה.

סקר מזהמים נחל געתון עליון

מקטע מזרחי: מעלה מחצבת הגעתון

עבור תכנית מס' 10654-1

6. פיקוח על מפעלי בטון

השנה טיפל האיגוד בתלונה על פליטת אבק מוקדית ולא מוקדית במפעל בטון נטלי באיזור תעשייה מעיליא. המפעל תיקן את התקלה, ונמצא בתהליך של שידרוג תשתיות לטיפול בפליטות אבק מאיזור איחסון חומרי הגלם. כמו כן המפעל מבצע טיאוט של הכביש באופן שוטף.

ניטור רעש

כללי

רעש הוא אחד מהמפגעים הסביבתיים הנפוצים עמו אנו מתמודדים וקיים מגוון רחב של מקורות רעש אפשריים. החקיקה והתקינה בתחום מניעת רעש מפורטת ומאפשרת התמודדות יעילה עם מטרדי רעש ממקורות ספציפיים, כגון : מחצבות, מסעדות, אזעקות רכב, מזגנים, שיפוצים ותיקונים. כדאי לציין שהידע והטכנולוגיות בתחום החיזוי והמניעה השתפרו, ולכן יש הצלחה בטיפול בנושא. האיגוד מטפל במניעת מטרדי רעש בשני מישורים :

1. מישור תכנוני- דרישה ובדיקת חוות דעת אקוסטיות בשלב התכנוני.
 2. מישורים של פיקוח והסדרה- טיפול במפגעי רעש, לפי פניות תושבים או לפי בקשת הרשויות המוניציפליות.
- באיגוד 2 מודדי רעש מוסמכים, שברשותם מכשיר רעש תקני של חברת larson davis

להלן סיכום של מדידות רעש שנערכו ברשויות האיגוד ב 2019:

רשות/יישוב	תאריך	מקור הרעש	ממצאים	טיפול והערות
מטה אשר	20.2.19	מחצבה	לא נמצאו חריגות	כחלק מדוח של גיאופרוספקט לתסקיר ההשפעה על הסביבה
נהריה	21.2.19	מסעדה	רמקולים רועשים ברחוב	רעש חיצוני הופסק מיידית, המשך טיפול אכיפתי ע"י רשות מקומית
נהריה	21.2.19	קצבייה	לא נמצאו חריגות	הוצאה דרישה ע"י העירייה להקמת מיגונים אקוסטיים
מטה אשר	25.7.19	רפת	לא נמצאו חריגות	מקור הרעש מאווררים- טופל.
עכו	27.5.19	מזגן ממכולת	לא נמצאו חריגות	המשך טיפול ע"י העירייה ומהג"ס

אישור וליווי מדידות רעש במפעלים

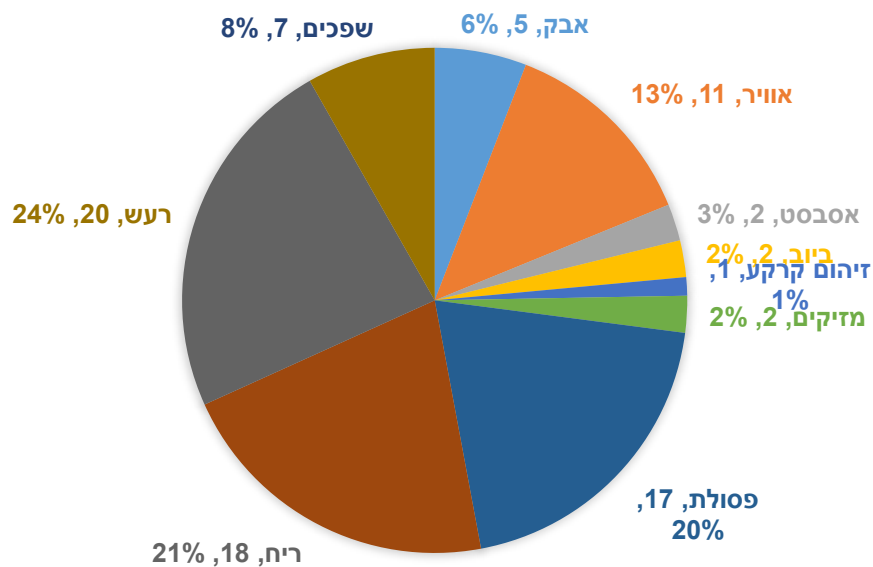
1. פרופאל- בהתאם לדרישות תנאים זמניים ברישיון עסק, אושרה תוכנית למדידות רעש בשכונת ההרחבה של גרנות הגליל ומבנה מתנ"ס המועצה. המדידות בוצעו במרץ 2020 וטרם התקבלו התוצאות.
2. מילוועף- בוצע סקר רעש במסגרת דרישות בתנאי רישיון העסק. על פי הממצאים לא צפויים מטרדי רעש בקיבוץ כפר מסריק מפעילות המפעל.
3. טכנולוגיות להבים- בעקבות תלונות על רעש בלילות ממכבשים בחלקו הדרומי של המפעל, ביצע המפעל מיגונים אקוסטיים פנימיים למבנה המכבשים הדרומי, הפסיק את פעילות המכבשים בלילות וכן ביצע מיגונים והחליף אמצעים טכניים רועשים.
4. רכבת ישראל- אושרה תוכנית הצבת מכשירי מדידת רעש בבתי מגורים בסמוך לתחנת רכבת אחיהוד וכרמיאל. המכשירים החלו במדידה בסוף 2019, אך המדידה התארכה בשל החורף. תוצאות ומסקנות יועברו ע"י חברת אקו-הנדסה במהלך 2020.

פניות הציבור

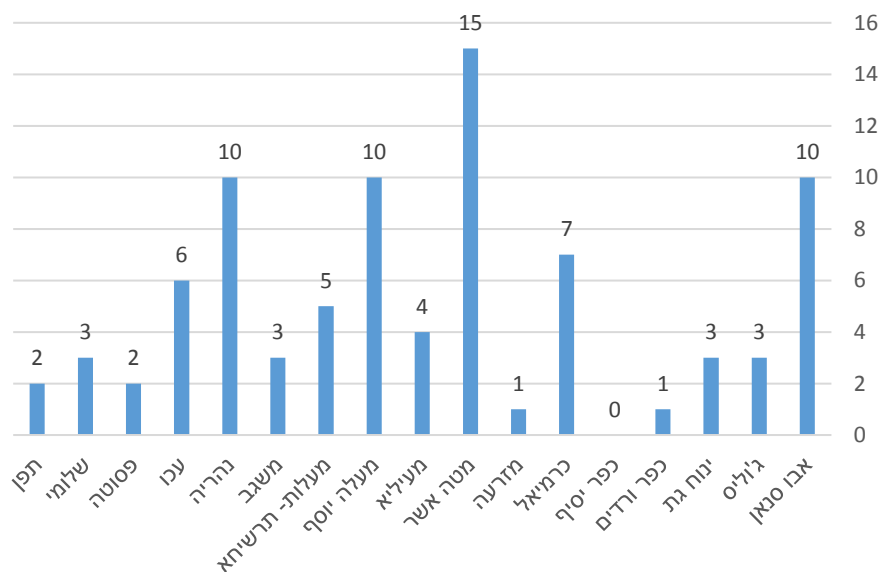
כללי

במהלך שנת 2019 התקבלו במשרדי האיגוד 85 תלונות (בדומה לשנת 2018 בה התקבלו 88 תלונות) מתושבי רשויות השייכות לאיגוד. נראה כי נמשכת מגמת הירידה בכמות התלונות משנת 2017 (בה התקבלו 124 תלונות). רוב התלונות מטופלות בשיתוף הרשויות, ומעט מטופלות ישירות מול המשרד להגנת הסביבה והמשטרה הירוקה. ניתן להתרשם כי בדומה לשנים קודמות, רוב התלונות התקבלו ממטה אשר ונהריה, כאשר השנה ישנה עליה בכמות התלונות באבו סנאן ובמעלה יוסף. רוב התלונות שהתקבלו השנה הן בנושא מפגעי רעש, ריח ופסולת.

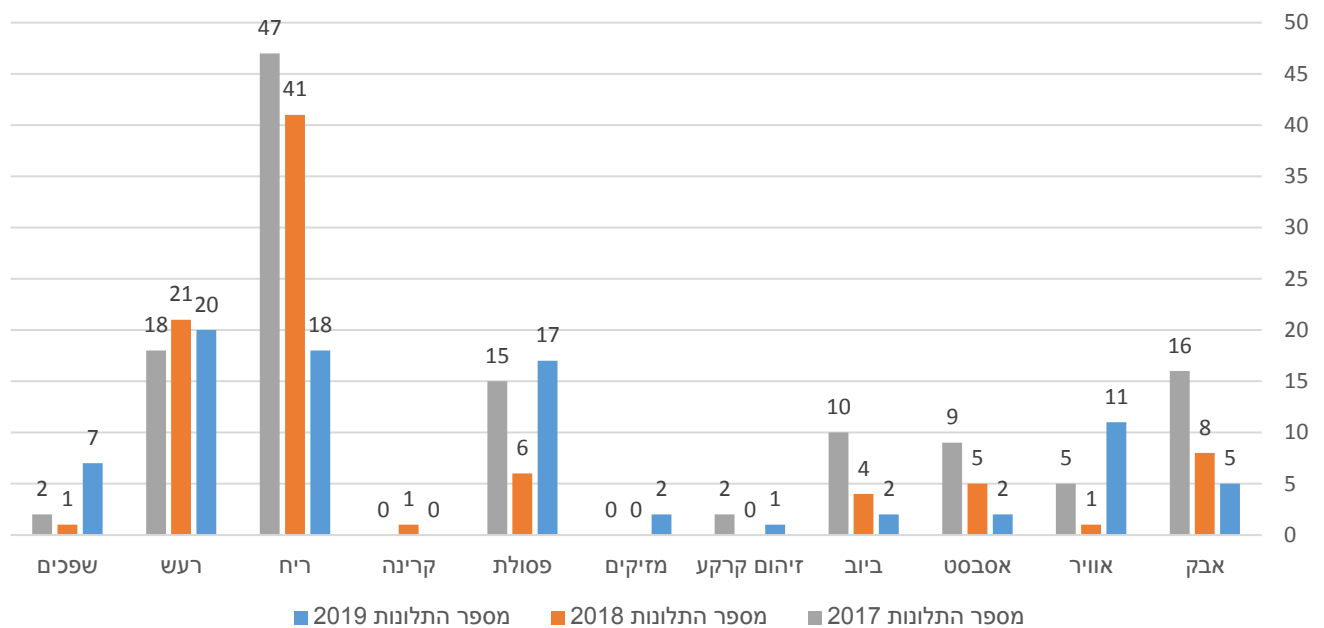
פילוח תלונות 2019 לפי סוגי מפגעים

פילוח תלונות 2019 לפי רשויות

פילוח תלונות לפי סוגי מפגעים 2017-2019

פילוח תלונות לפי רשויות 2017-2019

